

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Кирило-Методиевски научен център

ПОСВЕЩАВА СЕ НА 1100-ГОДИШНИНАТА
ОТ УСПЕНИЕТО НА СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

*Книгата се издава с подкрепата на Фондация
„Палеобулгарика“*

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР

КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ
БИБЛИОГРАФИЯ
1980–2015

Съставила Нели Ганчева

СОФИЯ
2016

© КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР – БАН

© Автор *Нели Ганчева*

© Редактори *Галина Филипова, Милена Евтимова*

© Дизайн на корицата и предпечатна подготовка *Анита Борисова*

Формат 70/100/16

Печат *Симолони 94 СД*

ISBN 978-954-9787-29-0

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ	7
БИБЛИОГРАФИИ И КРИТИКО-БИБЛИОГРАФСКИ ОБЗОРИ НА ЛИТЕРАТУРАТА ЗА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ	9
ПИСМЕНИ ИЗВОРИ ЗА ЖИВОТА И ДЕЛОТО НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ	
Издания	11
Научни изследвания	16
Популярни публикации	29
БИОГРАФИЯ	
Научни изследвания	31
Популярни публикации	41
КНИЖОВНА ДЕЙНОСТ НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ	
Издания на произведения на Климент Охридски	43
Научни изследвания	58
Популярни публикации	110
ПРОСЛАВА НА ДЕЛОТО НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ	
Храмове и манастири, свързани с дейността на Климент Охридски и посветени на него. Училища с името „Св. Климент Охридски“	113
Мощи и гроб	116
Календарни бележки за Климент Охридски	117
Канонизация и развитие на култа	118
Характер и значение на делото на Климент Охридски. Богослужебна прослава, юбилейни чествания и научни форуми, посветени на Климент Охридски	120
Популярни материали в прослава на Климент Охридски	122
ОБРАЗЪТ НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ В ИЗКУСТВОТО	
Във фолклора	127
В художествената литература, есеистиката и публицистиката	128
В изобразителното изкуство	131
В музиката	138

СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ В ГРУПАТА НА СЕДМОЧИСЛЕНИЦИТЕ	
Издания на извори	139
Научни изследвания	139
Популярни публикации	142
СЕДМОЧИСЛЕНИЦИТЕ В ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО	142
ИНДЕКС НА АВТОРИТЕ	147
ИЗТОЧНИЦИ	
Библиографии	156
Издания на произведения, монографии, енциклопедии, сборници, каталози, антологии	158
Поредици и периодични издания	168
Електронни каталози	171

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Библиографията е изработена в чест на 1100-годишнината от Успението на св. Климент Охридски. Тя се явява продължение на библиографиите за Климент Охридски на Климентина Иванова (БАН, 1966), на Лиляна Грашева (БАН, 1966) и на Валерия Стоева, Здравка Орешкова, Кремена Петкова и Лиляна Неделева (СУ „Климент Охридски“, 1980)¹, като стремежът е бил да се обхванат възможно по-пълно българската и чуждестранната научна литература, както и достъпната част от популярните публикации и художествените произведения, посветени на Климент Охридски, за периода 1980–2015 г. Кирило-Методиевският научен център подготвя електронна библиография за Климент Охридски от началото на научното дирене по темата до днес, която след представянето ѝ в интернет ще допълва и актуализира информацията от настоящото издание.

Описаният материал е организиран систематично в седем раздела, които включват данни за критико-библиографски обзори на литературата за Климент Охридски; изследвания на писмените извори, биографията, книжовната дейност и култа към Климент, включително и като представител на групата на Седмочислениците (в писмените извори и в изобразителното изкуство); проявите на почит към личността и делото на Климент в художественото творчество. Във всеки от разделите описанията са подредени хронологично-азбучно, като на първо място в съответната година са посочени книгите, а след това статиите от сборници и периодични издания, навсякъде популярните материали са представени отделно.

Всяка публикация е описана само веднъж, независимо от това дали тя може да бъде отнесена към няколко теми. Изключение от този принцип се допуска в следния случай. По модела на предходните библиографии и защото това е най-прегледният начин за представяне на данните, изданията на средновековни извори за Климент и на негови произведения са описани отделно от изследванията върху тях, което доведе до необходимостта да се цитират многократно едни и същи източници в случаите, когато в тях са поместени значителен обем произведения. Когато публикуваните текстове на произведения са част от изследвания, последните се посочват отново в частта за научни изследвания в съответния раздел.

¹ И в а н о в а, Кл. Климент Охридски. Библиография 1878–1944. София, 1966; Г р а ш е в а, Л. Литература върху Климент Охридски (1945–юни 1966). – В: Климент Охридски. 916–1966. Сборник от статии по случай 1050 г. от смъртта му. София, 1966, 439–446; Климент Охридски. Библиография 1945–1980. Състав. В. Стоева, Здр. Орешкова, Кр. Петкова, Л. Неделева. София, 1980.

Ако даден текст е претърпял няколко издания, сведения за тях се предоставят в забележка.

Описанията на публикации, в които интересувашата ни проблематика се разглежда в по-широк контекст или информацията за Климент Охридски заема само част от тях, са придружени от бележки, в които се пояснява връзката с Климентовата проблематика (ако това се налага) и се посочват конкретни страници.

Приложеният към библиографията индекс на авторите включва имената на авторите, съставителите, редакторите и преводачите, които се съдържат в библиографските описания. Списъкът на източниците обхваща основните материали за съставяне на библиографията, като при поредиците и периодичните издания са посочени само прегледаните годишници.

Подготвената библиография представлява част от дългогодишния проект на Кирило-Методиевския научен център за събиране и издаване на библиография на съвременната световна научна и научнопопулярна литература по кирилометодиевистика, в изпълнението на който са взели участие голяма част от сътрудниците на Центъра.

БИБЛИОГРАФИИ И КРИТИКО-БИБЛИОГРАФСКИ ОБЗОРИ НА ЛИТЕРАТУРАТА ЗА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

1. Климент Охридски. Библиография 1945–1980. Състав. Валерия Стоева, Здравка Орешкова, Кремена Петкова, Лиляна Неделева. Ред. Донка Петканова-Тотева. София, 1980. 72 с.

2. М о ж а е в а, И. Е. Библиография по кирилло-мефодиевской проблематике 1945–1974 гг. Москва, 1980, 51–52, № 93–108; 172–180, № 1396–1536.

3. G u é o r g u i e v, Emile. L'état de la problématique scientifique de Cyrille et Méthode vers le 1150e anniversaire de Constantine-Cyrille le Philosophe. – В: Константин-Кирил Философ. Материали от научните конференции по случай 1150-годишнината от рождението му – В. Търново, 10–11. XI. 1977 г., Рим, 12–13. XII. 1977 г. София, 1981, с. 7.

4. Д у й ч е в, Иван. Климент Охридски и неговото дело в научната книжнина (Критико-библиографски преглед). – В: Д у й ч е в, Иван. Проучвания върху средновековната българска история и култура. София, 1981, 279–301. Отпечатано за първи път в: Климент Охридски. Сборник от статии по случай 1050 години от смъртта му. София, 1966, 415–437.

5. Н и к о л о в а, Светлина. Съвременната наука и делото на Климент Охридски. – В: Българистика и българисти. Състав. Боян Кастелов, Владимир Симеонов. София, 1981, 65–69.

6. Б о г д а н о в, Иван. Тринадесет века българска литература. Ч. 1. Стара българска литература. Литература на Възраждането. 681–1878. София, 1983, с. 37, 38, 61, 65, 66, 67, 68, 76, 77, 78, 81, 84, 88, 89, 95, 96, 98, 110, 117, 136, 149, 151, 157, 164, 187, 207, 293, 298–299.

7. Д у й ч е в, Иван, Ангелина К и р м а г о в а, Анна П а у н о в а. Кирило-методиевска библиография. 1940–1980. София, 1983, 51–54, № 315–334; 177–212, № 1436–1806; 366–368, № 3355–3370; 494–509, № 4430–4573.

8. Н и к о л о в а, Светлина. Съвременно състояние на кирило-методиевските проучвания в чужбина. – В: Константин-Кирил Философ. Български и славянски първоучител. Сборник статии. Състав. Петър Динеков, Боню Ангелов. София, 1983, 348–349; 377–378.

Първа публикация в: Списание на БАН, 19, 1973, № 2; № 3.

9. Камбуров, Виктор. Кирило-методиевската проблематика в църковния периодичен печат 1944–1984 г. Библиография. – Духовна култура, 66, 1986, № 9, 19–30.
10. Николова, Светлина. Актуални текстологически проблеми на кирилометодиевистиката. – В: Славянска филология. Т. 21. София, 1993, 34–35, 42–43.
11. Nikolova, Svetlina. Bulgarian Cyrillo-Methodian Research: A History and Prospects for the Future. – *Balkanistica*, 14, 2001, 101–115.
12. Милтенова, Анисава. Палеославистиката през последното десетилетие: постижения и възможности. – *Българистика / Bulgarica*, 4, 2002, с. 10, 11.
13. Желязкова, Веселка, Недялка Зафорова. Българска кирило-методиевска библиография. 1846–1934 г. – В: Кирило-Методиевска библиография. 1516–1934. София, 2003, 447–450, № 85–95, 98–106, 119–126; 471–475, № 393–452; 510–519, № 1271–1479.
14. Кривко, Роман Н. Славянская гимнография IX–XII вв. в исследованиях и изданиях 1985–2004 гг. – *Wiener Slavistisches Jahrbuch*, 50, 2004, 203–233.
15. Miltenova, Anissava. The Cyrillo-Methodian Studies at the Beginning of the Twenty-First Century: Problems and Prospects. – *Littera et Lingua*. September 2004. <http://www.slav.uni-sofia.bg/liliJournal/archive/LiLi1/MiltanovaA200401.html> (29.07.2016).
16. Желязкова, Веселка, Недялка Зафорова. Българска кирило-методиевска библиография. 1935–1944 г. – В: Кирило-Методиевска библиография. 1934–1944. София, 2010, 223–225, № 25–29, 43, 44, 46, 47; 235–239, № 154–198; 351–364, № 2680–2975.
17. Найденова, Десислава. Кирило-Методиевото дело и българският национален идеал (1878–1944). – В: Кирило-методиевското културно наследство и националната идентичност / *Cyriilo-Metodské kultúrne dedičstvo a národná identita* (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 20). София, 2011, 266–276.
18. Климентиана. „За буквите – О писменех“. Библиография. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 2.
Библиография на публикациите за Климент Охридски в „За буквите“.

ПИСМЕНИ ИЗВОРИ ЗА ЖИВОТА И ДЕЛОТО НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

ИЗДАНИЯ

Кратко житие на св. Климент Охридски

19. Д у й ч е в, Иван. Проучвания върху средновековната българска история и култура. София, 1981, 168–173.

20. Стара българска литература в седем тома. Т. 4. Житиеписни творби. Състав. и ред. Климентина И в а н о в а. София, 1986, 395–397, 630–632.

21. Краткое житие Климента Охридского. Перевод, комментарии С. А. И в а н о в. Перевод выполнен с издания Александра Милева. – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 269–277.

22. Кратко житие на свети Климент Охридски по Дохиарския препис (ръкоп. № 198). – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Славистични и българистични проучвания. В. Търново, 2005, 46–49.

23. И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело. Пловдив, 2010, 231–234.

24. И л и е в, Илия. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. София, 2010, 319–322.

25. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 307–309.

26. Свети равноапостолни Константин Философ – Кирил Словенобългарски, Учител словенски. Написаніе о правѣн върѣ, сиреч Изложение за правата вяра. Светите Кирил и Методий и техните ученици. Състав., прев., бел. Клер-Анастасия Б о й к и к е в а. София, 2012, с. 69 (Откъси).

Пространно житие на св. Климент Охридски

27. Т е о ф и л а к т О х р и д с к и. Из „Пространно житие на Климент Охридски“. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Гра-

шева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динев. София, 1983, 171–172.

28. *Theophilact Ohridski*. Life and toils, confession and exposition of one part of the miracles performed by Our Holy Father Kliment, Bulgarian bishop, written by the saintly and laudable Archbishop of the First Justiniana and the whole of Bulgaria Theophilact, who had the title Master of Orators in Constantinople. – In: *Kiril and Methodius: founders of Slavonic writing*. Ed. Ivan Duichev. Boulder, CO, 1985, 131–142.

29. Пространното житие на Климент Охридски по ръкопис № 1134 от Ватопедския манастир. – В: *Н и х о р и т и с*, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 195–216.

30. И л и е в, Илия Г. Теофилакт Охридски. Житие на св. Климент Охридски. – В: *Гръцки извори за българската история*. Т. 9. Произведения на Теофилакт Охридски, архиепископ български, отнасящи се до българската история. Ч. 2. Подг., състав., прев. от гръцки и комент. Илия Г. И л и е в. Предг. Иван Б о ж и л о в (= Извори за българската история, 30). София, 1994, 10–41.

31. I l i e v, Ilia G. The Long Life of Saint Clement of Ohrid. A Critical Edition. – *Byzantinobulgarica*, 9, 1995, 81–120.

32. Пространное житие Климента Охридского. Введение, перевод С. А. И в а н о в. Комментарии С. А. И в а н о в, Б. Н. Ф л о р я. – Във: *Ф л о р я*, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 163–268.

33. П е н е в, Пеньо, Христина Т о н ч е в а. Пространното житие на св. Климент Охридски. Пловдивски (Хаджи-Василиев) препис от 1875 г. Пловдив, 2007. 147 с.

34. И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело. Пловдив, 2010, 199–230.

35. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 296–302 (Откъси).

36. История на българите в художествени образи и документи. Първо българско царство 681–1018. Състав. Лалка Денчева. Габрово, 2011, 146–147 (Откъси).

37. Свети равноапостолни Константин Философ – Кирил Словенобългарски, Учител словенски. Написаніе о правѣн вѣръ, сиреч Изложение за правата вяра. Светите Кирил и Методий и техните ученици. Състав., прев., бел. Клер-Анастасия Бойкичева. София, 2012, 43–68 (Откъси).

Старобългарска служба за св. Климент Охридски

38. Из „Служба на Климент Охридски“. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 201–202.

39. Велінова, Вася. Климент Охридски. Учителят и творецът. София, 1995, 121–125.

40. Мирчева, Бойка. Службата за св. Климент Охридски в Празничен миней № 122 от Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София. – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 2, 73–79.

41. Поп-Атанасов, Ѓорѓи. Средновековна македонска химнографија (IX–XIII век). Скопје, 2007, 131–140.

42. Свети Климент Охридски. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова-Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 579–591.

43. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија Велев. Битола, 2008, 170–176.

Гръцка служба за св. Климент Охридски

44. Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κλήμεντος ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν, νεωστὶ καινῷ τύπῳ ἐκδεδομένη, συλλεχθεῖσα ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ τε Δημητρίου τοῦ Χωματινοῦ καὶ τοῦ Καβάσιλα, ἀρχιεπισκόπων τοῦ αὐτοῦ θρόνου χρηματισάντων. Ἐν Μοσχόπολει, 1742. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 53–120.

45. Димитър Хоматиан. Из „молебния канон за Климент Охридски“. Песен първа. Песен седма. Стихири. Прев. от гръцки Константин Нихоритис. – Студентска трибуна, 39, № 35, 21 май 1988. Специализиран лист.

46. Византийски химнографски цикъл [в чест на Климент Охридски], в превод по Москополското издание и по старобългарския превод в Стружкия препис. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 216–265.

47. Песни на Козма Китийски за св. Ивана Владимира и св. Климента. – В: С н е г а р о в, Иван. История на Охридската архиепископия. Т. 2. От падането ѝ под турците до нейното унищожение (1394–1767). 2. фототип. изд. София, 1995, с. 537.

48. Москополски зборник: Пролошки житија на светци / The Moscopole collectanea. The Hagiographies of Saints. Факсимил приредил Христо М е л о в-с к и. Скопје, 1996, 61–113.

Гръцка служба за св. Наум Охридски

49. Д у й ч е в, Иван. Проучвания върху средновековната българска история и култура. София, 1981, 174–192.

50. Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ναοῦμ τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν τῷ Λιβανίσκῳ Διαβόλεως κειμένου. Ἐνετίησιν, 1695. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 285–288.

51. Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ναοῦμ τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν τῷ Λιβανίσκῳ Διαβόλεως κειμένου. Ἐν Μοσχόπολει, 1740. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 289–317.

52. Ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Ναοῦμ τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν τῷ Λιβανίσκῳ Διαβόλεως κειμένου. Ἐν Μοσχόπολει, 1742. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 201–231.

53. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Службата, акатистот и молитвата на св. Наум Охридски во новооткриените словенски ракописи од Македонија. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 182–202.

54. Москополски зборник: Пролошки житија на светци / The Moscopole collectanea. The Hagiographies of Saints. Факсимил приредил Христо М е л о в-с к и. Скопје, 1996, 114–135.

55. Ν ι χ ω ρ ί τ η ς, Κωνσταντίνος. Οι Ἅγιοι Κύριλος καὶ Μεθόδος. Θεσσαλονίκη, 2000, 205–215.

Първо славянско житие на св. Наум Охридски

56. Из „Първо житие на Наум“. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 223–224.

57. Стара българска литература в седем тома. Т. 4. Житиеписни творби. Състав. и ред. Климентина И в а н о в а. София, 1986, 80–81, 525–527.

58. Из по-старото житие на св. Наум. – В: Слова на светлината. Творби на старобългарски писатели от епохата на св. княз Борис, цар Симеон и св. цар Петър. Състав. и прев. Иван Д о б р е в, Татяна С л а в о в а. София, 1995, 74–76.

59. Житие Наума. Введение, перевод, комментарии Б. Н. Ф л о р я. – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 278–292.

60. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 177–179.

61. Старословенски кирилометодиевски извори. Вовед, ред. и комент. Ѓорѓи П о п - А т а н а с о в. Скопје, 2011, 126–128.

Второ славянско житие на св. Наум Охридски

62. Стара българска литература в седем тома. Т. 4. Житиеписни творби. Състав. и ред. Климентина И в а н о в а. София, 1986, 81–83, 527–528.

Кратко житие на св. Кирил (Успение Кирилово)

63. Стара българска литература в седем тома. Т. 4. Житиеписни творби. Състав. и ред. Климентина И в а н о в а. София, 1986, 64–67, 510–513.

64. Българската литература и книжнина през XIII век. Под ред. на Иван Б о ж и л о в, Стефан К о ж у х а р о в. София, 1987, 58–61, 218–223.

65. С п а с о в а, Мария. Scriptio continua и ролята на един предлог. – Palaeobulgarica, 13, 1989, № 2, 55–70.

66. Старословенски кирилометодиевски извори. Вовед, ред. и комент. Ѓорѓи Поп-Атанасов. Скопје, 2011, 131–134, 135–137.

Пространното гръцко житие на св. Наум Охридски

67. Бърлиева, Славия. Пространното гръцко житие на Наум Охридски. Увод, превод и бележки. – Старобългарска литература, 20, 1987, 129–144.

Славословие за Кирило-Методиевите ученици в Бориловия синодик

68. Текстове и документи по история на България. Състав. Христо Матанов. София, 1993, с. 42 (Откъс).

69. История на българите в художествени образи и документи. Първо българско царство 681–1018. Състав. Лалка Денчева. Габрово, 2011, с. 135 (Откъс).

Дюканжов списък

70. Бърлиева, Славия. Московският препис на Дюканжовия списък. – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 3, 50–65.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

71. Božilov, Ivan. L'hagiographie bulgare et l'hagiographie byzantine: unité et divergence. – In: Hagiographie, cultures et sociétés (IV–XIV s.). Paris, 1981, 535–557.

72. Дуйчев, Иван. Краткото Климентово житие от Димитрий Хоматиан. – В: Дуйчев, Иван. Проучвания върху средновековната българска история и култура. София, 1981, 164–173.

Първа публикация в: Климент Охридски. Сборник от статии по случай 1050 години от смъртта му. София, 1966, 161–171.

73. Дуйчев, Иван. Пространното гръцко житие и служба на Наум Охридски. – В: Дуйчев, Иван. Проучвания върху средновековната българска история и култура. София, 1981, 174–192.

Първа публикация в: Константин-Кирил Философ. Юбилеен сборник по случай 1100-годишнината от смъртта му. София, 1969, 261–279.

74. T r a p p, Erich. Die Akoluthie des hl. Naum von Ochrid (eine Analyse). – Byzantine Studies, 8, 1981, 395–404; 11–12, 1984–1985, 395–404.

75. И в а н о в, Йордан. Гръцко-български отношения преди църковната борба. – В: И в а н о в, Йордан. Избрани произведения в 2 тома. Под ред. на Димитър Ангелов, Боню Ангелов. Т. 1. Литература, история, фолклор. Състав. и ред. Боню Ангелов. София, 1982, 157–182.

За Климентовото житие от Атанасий Пароски, 171–176. 1. изд. в: Сборник в чест на професор Л. Милетич по случай 25-годишната му книжовна дейност (1886–1911), от учениците му. 1912.

76. К о л е д а р о в, Петър. Кога и защо Димитър Хоматиан е написал Краткото житие на Климент Охридски. – Литературна мисъл, 27, 1983, № 3, 89–100.

77. З л а т а р с к и, Васил. Словенското житие на св. Наум от XVI век. – В: З л а т а р с к и, Васил. Избрани произведения в четири тома. Т. 2. Състав. и ред. Петър Петров. София, 1984, 28–51.

Първа публикация в: Списание на БАН, 30, 1925, 1–28.

78. М и л е в, Александър. Атанасий Пароски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 136–137.

79. М и л е в, Александър. Димитър Хоматиан. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 584–585.

80. А н т о л ј а к, Стјепан. Македонија во IX век. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 163–182.

81. Н и к о л о в а, Светлина. Проблемът за пълното издание на кирило-методиевските извори. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. София, 1986, 9–17.

82. Н и х о р и т и с, Константинос. Неизвестни преписи от Службата и от Пространното житие на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. София, 1986, 66–71.

83. N i c h o r i t i s, Konstantinos. Cyril and Methodius in the Greek Literary Tradition. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 11–50.

84. O b o l e n s k y, Dimitri. Theophylactos of Ohrid and the Autorschip of the Vita Clementis. – In: Βυζάντιον. Ἀφιέρωμα στὸν Ἀνδρέα Ν. Στράτο. 2. Θεολογία καὶ φιλολογία. Ἀθῆναι, 1986, 601–618.

85. Б ъ р л и е в а, Славия. Пространното гръцко житие на Наум Охридски. Увод, превод и бележки. – Старобългарска литература, 20, 1987, 129–144.
86. М и р ч е в а, Бойка, Славия Б ъ р л и е в а. Предварителен списък на кирило-методиевските извори. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 4. София, 1987, с. 490, 493, 494–495, 497, 508, 511, 512, 513.
87. O b o l e n s k y, Dimitri. Six Byzantine Portraits (= Corpus Fontium Historiae Byzantinae, 14/1). Oxford, 1988, 34–82.
За Теофилакт Охридски.
88. Д р а г о в а, Надежда. Първото хилядолетие на cyrillo-methodiana (IX–XIX век). – В: Славянска филология. Т. 20. Литературознание и фолклор. София, 1988, 5–11.
Извори за Климент Охридски.
89. И в а н о в а, О. В. Болгарские исторические традиции в сочинение Феофилакта Охридского. – В: Этнические процессы в Центральной и Юго-Восточной Европе. Москва, 1988, 55–63.
90. Н и х о р и т и с, Константинос. Към въпроса за авторството на пространното житие на св. Климент Охридски (Нови сведения). – Духовна култура, 68, 1988, № 2, 13–19.
91. P e y f u s s, Max Demeter. Die Drückerei von Moschopolis, 1731–1769. Buchdruck und Heiligenverehrung im Erzbistum Achrida (= Wiener Archiv für Geschichte des Slaventums und Osteuropas, 13). Wien–Köln, 1989.
1. ed. 1996.
92. Д р а г о ј л о в и ћ, Драгољуб. Житија Климента Охридског у светлости политике грчког клера. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 251–259.
93. И л и е в, Илия. Новото критично издание на Пространното житие на Климент Охридски. – Във: Втори меѓународен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 јуни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилometодиевистика. Симпозиум. София, 1989, 329–333.
94. К о л е в а, Елена. Семеофоричноста на Теофилактовиот логос. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 91–95.

95. Н и х о р и т и с, Константинос. Атон и съхраняването на кирило-методиевските традиции. – В: Международен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. 2. София, 1989, 226–235, с факс.

96. Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирилometодиевските извори. – Във: Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 юни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилometодиевистика. Симпозиум. София, 1989, 208–214.

97. С е ф т е р с к и, Райко. Към въпроса за етническата принадлежност и названието на Есхач Сампис в Пространното житие на св. Климент Охридски. – В: Международен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 1. София, 1989, 150–161.

98. Т о м о с к и, Томо. Записи за средновековниот Девол. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 353–370.

99. Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990. 276 с., 18 л. факс.

Рец. Ж е л е в Д и м и т р о в, Иван. Нов поглед към Атонските манастири и старобългарската книжнина, съхранявана там. – *Palaeobulgarica*, 16, 1992, № 1, 114–117.

100. Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на Пространното житие на Климент Охридски. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 109–139.

101. Н и х о р и т и с, Константинос. Византийски химнографски цикл в чест на Климент Охридски. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 140–181.

102. Г е р г о в а, Емилия. Агиографските произведения за Наум – литературни източници и текстови взаимоотношения. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 165–177.

103. И л и е в, Илия. Бележки върху творчеството на Теофилакт Охридски. – Исторически преглед, 47, 1991, № 3, 67–91.

104. Každán, Aleksandr. Theophylaktos. – In: The Oxford Dictionary of Byzantium. T. 3. Oxford, 1991, p. 2068.

105. Н и х о р и т и с, Константинос. Теофилакт Охридски – автор на първоначалната гръцка служба в чест на Климент Охридски. – Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Център за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“, 83 (3) (за 1989), 1991, 163–178.

106. Podskalsky, Gerhard. Bemerkungen zur Struktur und zum Verständnis der ersten griechischen Naum-Vita (BHG 1316z). – *Analecta Bollandiana*, 109, 1991, 109–116.

107. Г е р г о в а, Емилия. Теофилакт Охридски (30-те, 40-те г. на XI в. – 1107/1108). – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 460–461.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 507–508.

108. Dragova, Nadežda. Theophylact of Ochrida's Old Bulgarian Sources on Cyril and Methodius. – *Études balkaniques*, 28, 1992, № 3–4, 107–110.

109. И в а н о в а, Климентина. Житие на Климент Охридски (пространно). – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 160–161.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 179–180.

110. И в а н о в а, Климентина. Жития на Наум Охридски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 172–173.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 195–196.

111. Iliev, Iliya. The Manuscript Tradition and the Authorship of the Long Life of St. Clement of Ohrid. – *Byzantinoslavica*, 53, 1992, № 1, 68–73.

112. Й о н о в а, Майя. Служба за Климент Охридски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 424–425.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 472–473.

113. К у е в, Куйо. Охридска архиепископия. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 307–309.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 339–341.

114. П е н е в а, Иванка. За две тракийски имена в административния апарат на българската държава от края на IX век. – Исторически преглед, 48, 1992, № 10, 72–75.

115. П е т к а н о в а, Донка. Житие на Климент Охридски (кратко). – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 160.

2. прераб. и доп. изд. 2003, с. 179.

116. В ъ л ч а н о в, Валентин. Сведения за покръстването на българите и началото на славянската писменост в Новгородския Карамзинов летопис. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 250–254.

117. Г о р с к и й, Вилен. Наум как святой (Образ святого в славянской средневековой культуре). – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 26–30.

Взаимоотношенията между Климент Охридски и Наум Охридски в славянските извори.

118. И л и е в, Илия. Кирило-Методиевски традиции в творчеството на Теофилакт Охридски. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 140–142.

119. Н и к о л о в а, Светлина. За един непознат препис от службата на св. Наум Охридски. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 31–57.

120. П о д с к а л с к и, Герхард. Бележки върху структурата и тълкуването на Първото гръцко житие на Наум (BHG 1316z). – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 7–11.

121. Т о т, Имре. Язык Жития Наума. Введение. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 12–23.

122. Х о р г о ш и, Йодьон. От Моравии до Охрида. Замечания к старинным топонимам в Первом житии св. Наума. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 24–25.

123. Г р о з д а н о в, Цветан. Свети Наум Охридски. Скопје, 1995. 240 с., с ч.-бел. и цв. ил.

Ил.: „Св. Климент Охридски“, двустранна литийна икона, Охрид, последна четвърт на XIV в. Изследване на писмените извори и изображенията на св. Наум.

2. изд. 2004; 3. изд. 2015.

124. I l i e v, Ilia G. The Long Life of Saint Clement of Ohrid. A Critical Edition. – *Byzantinobulgarica*, 9, 1995, 62–120.

Изследване, принципи на изданието, текст, исторически коментар.

125. С н е г а р о в, Иван. История на Охридската архиепископия. 2. фототип. изд. Т. 1. От основаването ѝ до завладяването на Балканския полуостров от турците. 2. фототип. изд. София, 1995, 162–170, 198–204, 207–213, 219–227, 241–252, 262–285 (С предговор от Иван Божилов. 1. изд. 1924). Т. 2. От падането ѝ под турците до нейното унищожение (1394–1767). 2. фототип. изд. София, 1995, 222–225 (1. изд. 1932).
126. Б о ж и л о в, Иван. Българската агиография и византийската агиография: единство и различие. – В: Б о ж и л о в, Иван. Седем етюда по Средновековна история. София, 1995, 307–335.
127. Б о ж и л о в, Иван. Български светци във византийската агиография. – В: Б о ж и л о в, Иван. Българите във Византийската империя. София, 1995, 132–135.
128. Г е о р г и е в, Емил. Кратко житие на Климент Охридски, Охридска легенда. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 457–460.
129. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Службата, акатистот и молитвата на св. Наум Охридски во новооткритите словенски ракописи од Македонија. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 175–202.
130. Д о б р е в, Иван. Константин Кавасила. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 387–388.
131. К о л е д а р о в, Петър. Кутмичевица. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 487–491.
132. Н и к о л о в а, Светлина. Извори за делото на Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 64–66, 81–88.
133. И л и е в, Илия. Пространното житие на св. Климент Охридски в историческа интерпретация. – Минало, 3, 1996, № 3, 21–30.
134. И л и е в, Илия. Теофилакт Охридски, архиепископ български. – История, 5, 1996, № 1, 28–33.
135. М и л о в с к а, Добрила. Краткото словенско житие на св. Климент Охридски. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 163–166.

136. M u l l e t t, Margaret. Theophylact of Ochrid. Reading the Letters of a Byzantine Archbishop (= Birmingham Byzantine and Ottoman monographs. Vol. 2). Aldershot, 1997. XVIII, 462 p.; 7 figures, 4 plates, 2 maps.

137. Д о н ч е в, Димитър. Житието Светиклиментово (нов прочит). – Педагогика, 7, 1997, № 4, 67–73.

138. А н г е л о в, Петър. България и българите в представите на византийците (VII–XIV век). София, 1999, 96–97, 120–121.

139. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Неизвестни извори за св. Климент Охридски Чудотворец, епископската му столица Велика – Велеград – Белград – Берат и датата на смъртта му – 25 юли 916 г. – В: Дни на науката на Република България и Република Македония. Научни доклади. София, 27–29 май 1999. София, 1999, 164–186.

140. K r a s t a n o v, Trendafil. Vatican Sources on Velegrad – Belgrad – Berat: Clement of Velitza's Episcopacy from 906 and on The Holy Seven Teachers of Bulgaria (Sv. Sedmočislenici). – Bulgarian Historical Review, 27, 1999, № 3–4, 124–131.

141. Б ъ р л и е в а, Славия. Московският препис на Дюканжовия списък. – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 3, 50–65.

Публикация на текста на преписа, съпоставка с преписа в Cod. Gr. 880 от Националната библиотека в Париж.

142. Д и м к о в, Николай. За авторството на Пространното Св. Климентово гръцко житие и за неговото съдържание. – В: Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“. Юбилейна научна конференция „25 години Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Шумен, 30.X.–1.XI.1996. Доклади. Ч. 7. Литературознание и методика на литературното обучение. Отг. ред. Христо Трендафилов и др. Шумен, 2000, 76–81.

143. И в а н о в, С. А. Пространное житие Климента Охридского и его автор. – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 28–65.

144. М и р ч е в а, Бойка. Службата за св. Климент Охридски в Празничен миней № 122 от Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София. – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 2, 70–84.

Съдържа и издание на текста на службата, речник на лексемите, засвидетелствани в службата.

145. Νιχωρίτης, Κωνσταντίνος. Οι Ἅγιοι Κύριλος και Μεθόδος. Θεσσαλονίκη, 2000, 54–55, 64–77, 125, 127–135, 136–139, 173–182.

146. П е н е в, Пеньо. Партениевият превод на Климентовото пространно житие. – Научни трудове на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, 38, 2000, № 1, 79–98.

Публикуван е и текстът на житието в превод на Партений Зографски.

147. Т ъ п к о в а - З а и м о в а, Василка. Дюканжов списък. – *Palaeobulgarica*, 24, 2000, № 3, 21–49.

148. Ф л о р я, Б. Н. Краткое Житие Климента Охридского и его автор. – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / *Bibliotheca Slavica*, 1). Санкт-Петербург, 2000, 66–81.

149. К р ъ с т е в, Ангел. Още веднъж за житията, службите, образите и творчеството на св. Наум Охридски. – В: Преславска книжовна школа. Т. 5. София, 2001, 321–326.

150. П е н е в, Пеньо. Един възрожденски препис на Климентовото пространно житие в Пловдивската народна библиотека. – Научни трудове на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, 39, 2001, № 1, 91–114.

151. Т ъ п к о в а - З а и м о в а, Василка. Няколко бележки към ранните издания на Дюканжовия списък (Мишел Лекиен и Йосиф Асемани). – Във: В памет на Петър Динеков. Традиция – приемственост – новаторство. София, 2001, 100–111.

152. P r i n z i n g, Günter. Demetrii Chomateni Ponemata diaphora. Rec. Günter Prinzing (= *Corpus fontium historiae byzantinae*. Vol. 38). Berolini, 2002, p. 52. Rec. I l i e v, Iliya. – *Bulgarian Historical Review*, 31, 2003, № 3–4, 208–210.

153. И л и е в, Илия. Управлението на княз Расате (Владимир) (889–893). Един неуспешен опит за европейска преориентация във външната политика на България. – В: Средновековна християнска Европа: Изток и Запад. Ценности, традиции, общуване / *Medieval Christian Europe: East and West. Tradition, Values, Communications*. София, 2002, 407–410.

154. Б а б а л и е в с к а, Стоянка. Успение Кирилово, Кратко житие на Кирил. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. София, 2003, 227–231.

155. И л и е в, Илия. Пространно житие на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 383–387.

156. И л и е в, Илия. Теофилакт Охридски (преди 1055 – след 1126). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. София, 2003, 53–57.

157. Й о в ч е в а, Мария. Служби за Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 671–676.

158. Й о в ч е в а, Мария. Служби за Наум Охридски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 676–680.

159. К а й м а к а м о в а, Милияна. Византия и историческата култура на българите през XI–XII в. – Исторически преглед, 59, 2003, № 5–6, 3–19.

160. Н и х о р и т и с, Константинос. Из атонската книжовна балканска традиция. – В: Пътн достъп. Сборник в памет на Стефан Кожухаров. София, 2003, 36–45.

Същото и в: Н и х о р и т и с, Константинос. Славистични и българистични проучвания. В. Търново, 2005, 89–100.

161. И л и е в, Илия. Димитър, по Божия милост архиепископ на Първа Юстиниана и на цяла България. – Исторически преглед, 60, 2004, № 1–2, 3–39.

162. В е л е в, Илија. Византиско-македонски книжевни врски. Скопје, 2005. 330 с.

Проучването върху гръцките извори за Климент Охридски е на с. 178–190.

163. Б ъ р л и е в а, Славия. Тивериуполските мъченици във фондовете от ръкописи и старопечатни книги на Народната библиотека. – В: Библиотеката – минало и настояще. Юбилеен сборник, посветен на 125-годишнината на Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. София, 2005, 358–366.

164. Д и м к о в, Николай. Кой е авторът на Пространното Климентово житие и за свети Климент ли е написано то? – В: Преславска книжовна школа. Т. 8. Изследвания в чест на доц. д-р Мария Тихова. Шумен, 2005, 143–151.

165. Н и х о р и т и с, Константинос. Историческото развитие на агиографските извори за св. св. Кирил, Методий и техните ученици и „византийското мълчание“ през IX–X век. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Славистични и българистични проучвания. В. Търново, 2005, 11–38.

Предходна публикация в: Вуζαντιακά, 15, 1995, 413–442.

166. Н и х о р и т и с, Константинос. Непубликуван пълен препис от Пространното житие на свети Климент Охридски. – В: Преславска книжовна

школа. Т. 8. Изследвания в чест на доц. д-р Мария Тихова. Шумен, 2005, 132–142.

Същото и в: Н и х о р и т и с, Константинос. Славистични и българистични проучвания. В. Търново, 2005, 51–64.

167. Н и х о р и т и с, Константинос. Непубликуван светогорски препис от Кратко житие на св. Климент Охридски. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Славистични и българистични проучвания. В. Търново, 2005, 41–49.

168. Т о н ч е в а, Христина. За някои езикови особености на Пловдивския (Хаджи-Василиевия) препис на Климентовото Пространно житие. – В: По следоу оучителю. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на доц. д-р Пеню Пенев. Състав. и ред. Христина Тончева. Пловдив, 2006, 98–108.

169. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Кирило-Методиевите ученици според най-старото житие на Наум. – В: Преславска книжовна школа. Т. 9. Шумен, 2006, 242–250.

170. Г ю з е л е в, Васил. Ново тълкуване на три сведения за св. Климент Охридски (ум. 916). – В: Общуване с Изтока. Юбилеен сборник, посветен на 60-годишнината на Стоянка Кендерева. Състав. Любомир Георгиев. София, 2007, 114–119.

171. D e l i k a r i, Angeliki. Die lange Vita des hl. Klements. Eine wichtige historische Quelle für die Verbreitung des Christentums auf dem Balkan. Kritische Beiträge zum Text. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 197–203.

172. И л и е в, Илия. Делото на Кирил и Методий и на техните ученици и последователи в България през погледа на охридските архиепископи от XI и XII в. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 356–371.

173. И л и е в а, Люба. Пространното житие на Климент Охридски и проблемът за българо-византийския културен синтез. – Във: Византия в собствени-те ѝ очи и в очите на другите. София, 2007, 160–176.

174. Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Пространното житие на св. Климент Охридски од Теофилакт во византиско-православната и римокатоличката книжевна средина. – В: Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Кирилометодиевски книжевни проекции. Скопје, 2007, 25–36.

175. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Св. Лаврентий и Сан Лоренцо. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 832–839.

176. И л и е в, Илия Г. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. Дисертация. Рец. Васил Гюзелев, Петър Ангелов, Милияна Каймакова. София, 2009. 472 с. Автореферат 46 с. Предложена от БАН. Институт по история. Защитена пред СНС по стара и средновековна история, археология и етнография при ВАК. Утвърдена от ВАК с протокол № 7 / 29.04.2009.

177. И л и е в, Илия. За Краткото житие на св. Климент Охридски. – В: Средновековието в огледалото на един филолог. Сборник в чест на Светлина Николова (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 18). София, 2009, 81–91.

178. Б о ж и л о в, Иван, Анна-Мария Т о т о м а н о в а, Иван Б и л я р с к и. Борилов синодик: Издание и превод. София, 2010, с. 150 (202а), 311 (Поредица „История и книжнина“).
2. изд. 2012.

179. И л и е в, Илия. Климент Охридски. Извори и историография. – В: И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело. Пловдив, 2010, 5–30.

180. И л и е в, Илия. Книжовното наследство на Охридската архиепископия от нейното създаване до началото на XIII в. – В: И л и е в, Илия. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. София, 2010, 33–55.

181. И л и е в, Илия. Книжовното наследство на Димитър Хоматиан като извор за българската история. Кратко житие на св. Климент Охридски. – В: И л и е в, Илия. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. София, 2010, 173–181.

182. И л и е в, Илия. Охридската архиепископия през първите два века от нейното съществуване. – *Bulgaria Mediaevalis*, 1, 2010, 95–111.

183. И л и е в с к и, Петар Хр. Историческа реалност и авторски интерполации в Краткото житие на св. Климент от Димитър Хоматиан. – В: Пънне малл геъргню. Сборник в чест на 65-годишнината на проф. дфн Георги Попов. София, 2010, 578–590.

184. Б о ж и л о в, Иван. Българската архиепископия XI–XII век. Списъкът на българските архиепископи. София, 2011, 102–104.

185. И л и е в а, Люба. Културни рецепции от периода на Първата българска държава. – В: Оттука започва България. Материали от Втората национална конференция по история, археология и културен туризъм „Пътуване към България“, Шумен, 14–16.05.2010 г. Шумен, 2011, 435–438.

186. Š k o v i e r a, Andrej. Slovanské a grécke služby sv. Naumovi Ochridskému. – В: Кирило-методиевското културно наследство и националната идентичност / Cyrilo-Methodské kultúrne dedičstvo a národná identita (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 20). София, 2011, 126–149.

187. I l i e v, Iliya. Les debuts de la christianisation des territoires bulgares. Une source negligee: la vie breve de Saint Clement d'Ochrida – XIIIe s. – Bulgarian Historical Review, 40, 2012, № 1–2, 96–108.

188. И л и е в, Илия. Един пренебрегван извор за началото на християнството в българските земи. Кратко житие на св. Климент Охридски от Димитър Хоматиан, архиепископ на „цяла България“. – В: Българско средновековие: общество, власт, история. Сборник в чест на проф. д-р Милияна Каймакова. София, 2013, 45–60.

189. И л и е в а, Люба. Духовен живот в българските земи през XI–XII век. – В: Българско средновековие: общество, власт, история. Сборник в чест на проф. д-р Милияна Каймакова. София, 2013, 305–306.

190. П а н д е в, Димитар. Второто житие на свети Наум во општословенски и во македонски контекст. – In: Tradícia a prítomnosť misijného diela sv. Cyrila a Metoda. Nitra, 2013, 410–429.

191. Р у с е в а, Ралица. Образите на св. Петнадесет Струмишки (Тивериуполски) мъченици в църковното изкуство. Исторически предпоставки и иконографски особености. – Старобългарска литература, 48, 2013, 258–275.

192. Т о т, Имре. Критическите заметки по источникам Первого жития святого Наума. – В: Преславска книжовна школа. Т. 13. Шумен, 2013, 11–21.

193. М и р ч е в а, Бойка. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Серия „Кирило-Методиевски извори“. Т. 2). София, 2014, с. 91, 98–109, 122–167, 271–274, 335–336, 348–350, 357–358.

194. М и р ч е в а, Бойка. Корпус списков славянских источников о жизни и деятельности Кирилла и Мефодия и их учеников. – In: International Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“. Thessaloniki, 2015, 113–118.

195. С а в о в а, Венета. Наблюдения върху старобългарската служба за св. Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевски четения. 2015. Юбилеен сборник. София, 2015, 140–149.

196. С а в о в а, Венета. Херменевтичен анализ на старобългарската служба за св. Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 40, 2016, № 1, 25–50.

ПОПУЛЯРНИ ПУБЛИКАЦИИ

197. М е ч е в, Константин. Родолубец от XIII век. Наблюдения върху старобългарския превод на „Краткото житие на Климент Охридски“ от Димитър Хоматиан. – АБВ, № 21, 22 май 1984, с. 2.

198. К о ж у х а р о в, Стефан. Профили на смирението. Безименни творби в литературата на IX–X век. – Родолубие, 42, 1986, № 6, 46–47.
Съдържа откъс от Служба за Климент Охридски, преведена на новобългарски от автора.

199. Н и х о р и т и с, Константинос. Първоучителят. – Студентска трибуна, 39, № 35, 21 май 1988.
Климент Охридски във византийския химнографски цикъл (XI–XVIII в.).

200. Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската традиция [Прев. от гръцки]. – Студентска трибуна, 40, № 35, 25 май 1989.
Ролята на Атон за запазването и разпространяването на Пространното житие на Климент Охридски.

201. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Ново свидетелство за св. Климент Охридски Чудотворец. – Църковен вестник, 99, № 14, 15–31 юли 1998, с. 6.

202. О б о л е н с к и, Димитри. Св. Климент и Теофилакт. Академично слово при връчването на званието „почетен доктор“ на СУ „Св. Климент Охридски“, София, 1989. Прев. от англ. ез. – България–Македония, 2004, № 4, 24–26.
Публикувано за първи път в: За буквите. Кирило-Методиевски вестник, № 16, май 1990.

203. Д и м к о в, Николай. Наричан „Златният“. Кой е авторът на Пространното Климентово житие и дали за св. Климент е написано то? – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 32, № 33, ноември 2010, с. 6.

204. И л и е в, Илия. Като Мойсееви скрижали. Димитър Хоматиан, „по Божия милост архиепископ на Първа Юстиниана и на цяла България“, за св. Климент и изобретените от него букви. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 32, № 32, май 2010, с. 8.

205. О б о л е н с к и, Димитри. Византия и България в духовно съдружие. Животът и дейността на Климент Охридски и Теофилакт Охридски в светлината на Кирило-Методиевото наследство. Слово пред X международен конгрес по славистика в София, 2 септември 1989 г. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 34, № 38, ноември 2012, с. 5.

206. И л и е в, Илия. Българските букви. Свидетелството на епископ Димитър Хоматиан. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 4.

БИОГРАФИЯ

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

207. В а с и л е в, Васил. Климент Охридски. – Във: Вековни български езикови традиции. 1. София, 1980, 31–34.

208. Г е о р г и е в, Емил. Климент Охридски. – В: Творци на българската литература. 1. София, 1980, 27–43.

209. П о л е н а к о в и к, Харалампие. Учителот и писателот Климент Охридски. – Литературен збор, 27, 1980, № 4, 7–18.

210. С ъ б е в, Тодор. Учредяване и възход на патриаршията в Първата българска държава. – В: Българската патриаршия през вековете. София, 1980, 7–9.

211. Б о ж и л о в, Иван. Цар Симеон. Златният век на средновековна България. – В: България 681–1981. София, 1981, 81–96.

212. А н г е л о в, Боню. Климент Охридски. – В: А н г е л о в, Боню. Старобългарски писатели. Очерци. София, 1981, 46–60.

213. К у в а н д ж и е в, Георги. За образователната система в България в края на IX век. – Проблеми на културата, 1981, № 2, 74–88.

214. М и л е в, Александър. Безспорни данни за народността на Климент Охридски. – В: Българистика и българисти. София, 1981, 56–59.

215. К о л е д а р о в, Петр. О местонахождении средневекового города Девола и пределах одноименной области. – *Palaeobulgarica*, 6, 1982, № 1, 87–101; № 2, 75–90.

216. И л и е в, Илия Г. Климент Охридски – живот и книжовна дейност. Дисертация. Научен ръководител Васил Гюзелев. Рец. Иван Дуйчев, Иван Божилов. София, 1983. 240 л. Автореферат, 23 с. Защитена пред СНС по стара и средновековна история, археология и етнография, 12.X.1984. Утвърдена от ВАК с протокол № 6 от 30.X.1984.

217. А н г е л о в, Димитър. Делото на Константин-Кирил и българската държава. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 176–180.

218. Г е о р г и е в, Емил. Кирил и Методий и развитието на българската култура. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 173–175.

219. Д о б р е в, Иван. Бил ли е Климент Охридски епископ на Драговища. – Старобългарска литература, 13, 1983, 29–41.

220. З л а т а р с к и, Васил. Де се намирал гр. Девол. – В: З л а т а р с к и, Васил. Избрани произведения в четири тома. Т. 2. Състав. и ред. Петър Петров. София, 1984, 89–106.

Първа публикация в: Известия на Историческото дружество, 5, 1922, 35–56.

221. И л и е в, Илия. Бележки върху биографията на Климент Охридски. – Исторически преглед, 40, 1984, № 1, 97–105.

222. П о п т о д о р о в, Радко. Живот и дейност на св. Наум Охридски (Българо-руски симпозиум във връзка с 1140-годишнината от рождението на св. Климент Охридски и 1150-годишнината от рождението на св. Наум Охридски, София, 25–26 ноември 1980 г.). – Известия на Църковноисторическия и архивен институт и на Централния църковен историко-археологически музей при Българската патриаршия, 2, 1984, 208–214.

223. Х р и с т о в, Христо Ст. Епархията на св. Климент Охридски (Българо-руски симпозиум във връзка с 1140-годишнината от рождението на св. Климент Охридски и 1150-годишнината от рождението на св. Наум Охридски, София, 25–26 ноември 1980 г.). – Известия на Църковноисторическия и архивен институт и на Централния църковен историко-археологически музей при Българската патриаршия, 2, 1984, 225–237.

224. Д о б р е в, Иван. Кирило-Методиевите ученици през първите години след пристигането им в България (886–893). – В: Изследвания по кирилometодиевистика. Състав. Ангелина Игнатова, Красимир Станчев. София, 1985, 129–160.

Студията е публикувана и в: Старобългарско книжовно наследство. Състав. Лиляна Грашева. София, 2002, 25–48.

225. I l i e v, Ilija G. La mission de Clément d'Ohrid dans les terres sud-ouest de la Bulgarie médiévale. – Études historiques, 13, 1985, 53–72.

226. К о л е д а р о в, Петър. Велика, Великия. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 339–340.

227. К о л е д а р о в, Петър. Девол. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 576–580.

228. К о л е д а р о в, Петър. Дрембица, Дебрица. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 612–614.
229. К о л е д а р о в, Петър. Епархия на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 655–662.
230. М а д ж у р о в, Николай. Мисионерското дело на св. Кирило-Методиевите ученици в България. – Духовна култура, 65, 1985, № 12, 5–16.
231. Х у б а н ч е в, Антоний. Св. Климент Охридски и свещената Кирило-Методиева традиция. – Духовна култура, 65, 1985, № 7, 13–18.
232. Д и н е к о в, Петър. Ученики Кирила и Мефодия в Болгарии. Доклад на Втором международном конгресе по болгаристике. София, май 1986 г. Перевод с болгарского Лидии Христовой. София, 1986. 24 с.
Публикувано за първи път в: Д и н е к о в, Петър. Дело Кирила и Мефодия и болгарская култура. София, 1981, 62–84.
Същото и на англ., фр., исп. и немски ез.
233. К а й м а к а м о в а, Милияна. Културно-просветната дейност на Кирило-Методиевите ученици в България (886 г. – началото на Х в.). – Исторически преглед, 42, 1986, № 10, 18–31.
234. П а н о в, Бранко. Охрид во епохата на Климент и Наум. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 183–203.
235. С т о ј ч е в с к а - А н т и к, Вера. Климент Охридски. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 106–138.
236. Т о м о с к и, Томо. Прилог кон топографијата на Климентовата епархија. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 204–209, с 2 карти.
237. С љ б е в, Тодор. Завършване на християнизаторският процес в България до края на IX – началото на Х в. – В: С љ б е в, Тодор. Самостоятелна народностна църква в средновековна България. Християнизаторски процес, основаване и възход, автокефалия и междущърковно положение. Църква и държава, роля и значение. София, 1987, 176–187.
238. С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988. 221 с., 24 с. сн. на ръкописи.
Рец.: Х р и с т о в а, Искра. Нов значителен принос към Климентовата проблематика. – Palaeobulgarica, 15, 1991, № 1, 120–121.
Д и н е к о в, Петър. – Старобългарска литература, 27, 1994, 122–125.

239. А л е к с о в а, Блага. Првите словенски цркви по Брегалница. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 179–198.

За Климент Охридски вж. на с. 187–189.

240. Б о ш к о в с к и, Борис Кр. Свети Методиј – образец за свети Климент. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 219–224.

241. Д и н е к о в, Петър. България – средище на старата славянска култура. – В: Д и н е к о в, Петър. По следите на българската литература и наука. София, 1988, 110–118.

242. М и љ к о в и к - П е п е к, Петар. Христијанската архитектура кај македонските словени од пред средината на IX в. до 1018 година (Период на прв културен подем на македонските словени). – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 269–277.

За Климент Охридски и Наум Охридски като организатори на църковно строителство.

243. O b o l e n s k y, Dimitri. St. Clément d'Ohrid et les Albanais. – In: Studia Slavico-Byzantina et Mediaevalia Europensia. 1. Исследования по славяно-византийскому и западноевропейскому средневековию. Sofia, 1988, 37–40.

244. С т а н ч е в, Красимир. Опит за биографија. – В: С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988, 11–51.

245. А л е к с о в а, Блага. Епископијата на Брегалница: прв словенски црковен и културно-просветен центар во Македонија. Прилеп, 1989, 107–118, 162–173.

На посочените страници излага мнението си за местоположението на епархијата на Климент Охридски.

246. А л е к с о в а, Блага. Брегалница – словенски црковен просветно-културен центар на Балканот. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 189–202.

По вѣпроса за местоположението на Климентовата епархија, 197–201.

247. A n t o l j a k, Stjepan. Kliment Ohridski osnivač prvoga našega slavenskoga skriptorija i biblioteke na Balkanu (Ilirskome poluotoku). – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската

просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 203–214.

248. Б а с о т о в а, Љубинка. Pro magistro suo. За прометодиевската активност на Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 21–24.

249. Г а л ч е в, Илия. Здравното дело на св. Климент и св. Наум. – В: Меѓународен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. Софија, 1989, 89–92.

250. Д и н е к о в, Петър. Учениците на Кирил и Методий в Бџлгария. – В: Д и н е к о в, Петър. Проблеми на старата бџлгарска литература. Софија, 1989, 210–225.

251. И л и е в с к и, Петар Хр. Просветната програма на св. Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 267–277.

252. К а ѝ м а к а м о в а, Милияна. Извори за културно-просветната дейност на св. Кирило-Методиевите ученици в Бџлгария (886–927). – В: Меѓународен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. Софија, 1989, 64–69.

253. К у з е в, Александър. За някои епархии в Бџлгария през IX в. – В: Меѓународен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 1. Софија, 1989, 145–149.

254. П а н о в, Бранко. Мисионерската дејност на Климент Охридски во Македонија. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 299–322.

255. Р и с т о в с к и, Блаже. Кон прашањето за причините за враќањето на Климент Охридски од бугарската престолнина во Македонија. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 335–351.

256. С т а н е в, Боян. Исторически предпоставки на „Златниј век“. – В: Меѓународен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. Софија, 1989, 93–96.

257. П е н е в а, Иванка. Отново за идентифицирането на Велика, епископската катедра на Климент Охридски в 893 г. – Исторически преглед, 46, 1990, № 11–12, 30–37.
258. Д и н е к о в, Петър. Кои са били учениците на Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 5–10.
Същото и в: Д и н е к о в, Петър. Размисли върху българската литература и култура. София, 2001, 126–134.
259. В е л и н о в а, Вася. Климент Охридски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 224–225.
2. прераб. и доп. изд. 2003, 251–253.
260. В е л ч е в, Велчо. Кутмичевица. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 246–247.
261. Д р а г о в а, Надежда. Кирило-Методиевата традиция на Балканите (IX–XII в.). – Д р а г о в а, Надежда. Балканският контекст на старобългарската писмена култура VIII–XII век. София, 1992, 76–161.
За Климент Охридски на с. 114–120.
262. M i k l a s, Heinz. Klemens von Achrida (Kliment v. Ochrid). – In: Biographisch-bibliographisches Kirchenlexikon. Begründet und hrsg. von F. W. Bautz, fortgeführt von T. Bautz. Bd. 4. Herzberg, 1992, 15–24.
263. З л а т а р с к и, Васил. История на българската държава през средните векове. Т. 1. Първо българско царство. Ч. 2. От славянизацията на държавата до падането на Първото царство (852–1018). 2. фототип. изд. София, 1994, 210–279, 280–350.
На посочените страници се съдържат данни за дейността на Климент Охридски в България. 1971 – 1. фототип. изд. на книгата от 1927; 2002 – 3. фототип. изд.; 2007 – 4. фототип. изд.
264. В е л и н о в а, Вася. Климент Охридски. Учителят и творецът (= Библиотека „Старобългарски книжовници“, 3). София, 1995. 128 с.
265. А л е к с о в а, Блага. Св. Климент – организатор на првата словенска епископија во Македонија. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 143–152.
266. В а с и л е в с к и, Тадеуш. Славянско-романският комитат Охрид и Скопие и Българският тарканат Кутмичевица – области, в които Климент и Наум провеждат учителската си дейност. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 159–162.

267. В е л е в, Илија. Светите Климент и Наум Охридски и нивната улога врз развитокот на словенската цивилизациска свест во Македонија. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 163–168.

268. Д и м к о в, Николай. Кога идват Кирило-Методиевите ученици и кои книжовни центрове организират? – В: [Хиляда и сто] 1100 години Велики Преслав. Т. 2. Шумен, 1995, 91–108.

269. И л и е в с к и, Петар Хр. Свв. Климент и Наум Охридски: Просветителство со удвоени сили. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 17–29.

270. К а н т а р ц и е в, Ристо. Школството и просветата во Македонија од крајот на IX век до Ослободувањето. – В: Содржински и методолошки прашања во истражувањето на историјата на културата на Македонија. Кн. 1. Скопје, 1995, 221–229.

271. П а н о в, Бранко. Климент Охридски и развојот на струмичко-брегалничките црковни и книжевни средишта. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 279–292.

272. Р и с т о в с к и, Блаже. Кога е хиротонисан св. Климент Охридски? – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 293–304.

273. С е р а ф и м о в а, Анета. Среден век. – В: Македонија: Културно наследство. Скопје, 1995, 90–173, с цв. ил., 1 к.

Съдържа списък на средновековни паметници на културата на територијата на Македонија (градове, църкви, манастири) с карта, 172–173.

Същото и на англ. ез.

274. С т а н ч е в, Красимир. Климент Охридски (30-те г. на IX в. – 916). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 320–335.

Ил. „Св. Климент Охридски“. Икона в църквата „Св. Богородица Перивлептос“ („Св. Климент“) в Охрид, XIV в.

275. С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ, Вера. Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за нашата култура, традиција и култ. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 129–139.

276. Т и м о т е ј, митрополит. За свети Климент и местоположбата на неговата дејност. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 311–316.
277. Ц а н к о в а - П е т к о в а, Геновева. Котокий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, с. 448.
278. Ц а н к о в а - П е т к о в а, Геновева. Марко (края на IX–X в.) – ученик на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, с. 625.
279. А л е к с о в а, Блага. Свети Климент и христијанизацијата на Македонија. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 111–122.
280. И л и е в, Илия. Българският първоучител св. Климент Охридски. – Родина, 1996, № 1, 109–121.
281. D e l i k a r i, Angeliki. Der Hl. Klemens und die Frage des Bistums von Venizta. Identifizierung, Bischofsliste (bis 1767) und Titularbischofe. Thessaloniki, 1997. 162 p.
Рец. В е л и н о в а, Вася. – Старобългарска литература, 30, 1998, 98–100.
282. В е л е в, Илија. Изворните идеи од Моравската мисија на св. Кирил и св. Методиј во дејноста на св. Климент и св. Наум Охридски во Македониј. – Ввв: В е л е в, Илија. Кирилометодиевската традиција и континуитет. Скопје, 1997, 11–20.
283. Д р а г о в а, Надежда. Нов прочит на епископската титулатура на св. Климент († 916). – В: Българи в Италия и италианци в България. Приноси. София, 1997, 52–98.
284. M i k l a s, Heinz. Kliment v. Ochrid. – In: Lexikon für Theologie und Kirche. Bd. 7. Freiburg, 1997, p. 136.
285. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Нови данни за св. Климент Охридски. – Богословска мисъл, 3, 1998, № 4, 9–19.
286. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Седалища на първите български архиепископи светци (Методиј и Иоан Моравски и Климент Велички). – В: Преславска книжовна школа. Т. 5. София, 2001, 315–320.

287. Г р а ш е в а, Лиляна. Ученици на Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. София, 2003, 248–255.

288. С а в о в, Росен. Към дискусията за епархията на св. Климент – първия епископ на български език. – Богословска мисъл, 8, 2003, № 1–2, 58–78.

289. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Свети Климент Охридски. – В: П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи, Илија В е л е в, Маја Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ. Творци на македонската литература IX–XVIII век. Скопје, 2004, 12–26.

290. Д р а г о в а, Надежда. Славянската църква в България – подготовка и учредяване. – В: Д р а г о в а, Надежда. Старобългарската култура. Седем етюда. София, 2005, 87–114.

291. Б о ж и л о в, Иван. Цар Симеон Велики (893–927). Християнският модел в действие. – В: История на България в три тома. Т. 1. Б о ж и л о в, Иван, Васил Г ю з е л е в. История на средновековна България VII–XIV. София, 2006, 234–246.

За Климент Охридски, 237–240.

292. Г ю з е л е в, Васил. Славянизация на българската духовност и култура: Кирило-Методиевите ученици в България (886–893). – В: История на България в три тома. Т. 1. Б о ж и л о в, Иван, Васил Г ю з е л е в. История на средновековна България VII–XIV. София, 2006, 212–228.

За Климент Охридски, 212–219, 224–227.

293. С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ, Вера. Климент Охридски. – В: П а н д е в, Димитар, Вера С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ. Македонија – лулка на словенската писменост. Скопје, 2006, 137–142.

294. П а с к а л е в а, Костадинка. Свети Пантелеймон в старобългарската традиция. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 553–568.

Същото и в: П а с к а л е в а, Костадинка. „В началото бе словото!“. Сб. статии и студии 1967–2011. София, 2011, 422–441.

295. Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Св. Климент Охридски – нов Павел за новите коринтяни, българите. – В: Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко П е т к о в, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 21–50.

Същото на англ. език, 51–76; на руски език, 77–107.

296. С т о й к о в а, Ана. Кирило-Методиевите ученици в България. – В: История на българската средновековна литература. София, 2009, 49–54.
297. Д и м к о в, Николай. Св. Климент, епископ български. Шумен, 2010. 112 с.
298. И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело (Средновековна библиотека, 4). Пловдив, 2010. 262 с.
Рец. Н и к о л о в, Ангел. – Старобългарска литература, 43–44, 2010–2011, 282–286.
299. И л и е в, Илия. Климент Охридски. Биографичен очерк. – В: И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело. Пловдив, 2010, 31–125.
300. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Кариера на св. Йоан Екзарх, архиепископ и патриарх на българската земя, и на св. Климент, епископ Велички и Охридски чудотворец в провинция Западна България. – Многообразие в единството (Издание на Съюза на учените в България), 2010, № 1 (Развитие и креативност), 76–88. <http://tksi.org/SUB/papers/1-1/1-1-10.pdf> (29.07.2016).
301. Л а з а р о в, Иван. Климент Охридски (ок. 838–916). – В: А н д р е е в, Йордан, Иван Л а з а р о в, Пламен П а в л о в. Кой кой е в Средновековна България. 3. доп. и осн. прераб. изд. София, 2012, 367–372.
302. Ф и л и п о с к и, Тони. Свети Климент и неговият епитет Охридски: појава и разпространетост. – В: Свети Климент Охридски во уметничкото творештво. Шеста научна средба по повод патрониот празник на Националната и университетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје, 7.12.2012. Скопје, 2012, 27–52.
303. D e l i k a r i, Angeliki. Kliment Velički oder Kliment Ochridski? Die Diskussion über seinen Bischofstitel und seine Jurisdiktion. – *Palaeobulgarica*, 37, 2013, № 3, 3–10.
304. J a k i m o v s k a - T o s h i c h, Maja. Affirmation of the Original Ideas of the Moravian Mission through the Creation of St. Clement of Ohrid. – In: *Tradícia a prítomnosť misijného diela sv. Cyrila a Metoda*. Nitra, 2013, 430–434.
305. Л е ш к а, Мирослав Й. Борис I-Михаил, владетелят на България, в творчеството на Теофилакт, архиепископ Охридски. – В: Българско средновековие: общество, власт, история. Сборник в чест на проф. д-р Милияна Каймакамова. София, 2013, 229–237.
306. Н и к о л о в а, Светлина. Великоморавската мисия – край или начало на Кирило-Методиевото дело. – Библиотека, 22 (61), 2015, № 3, 6–21 (Тема-

тичен брой „Европейски измерения на Кирило-Методиевото дело“. Състав. Елена Узунова).

На с. 18–21 накратко е представено делото на Кирило-Методиевите ученици в България.

ПОПУЛЯРНИ ПУБЛИКАЦИИ

307. М е ч е в, Константин. Създател на документален епос за Кирил и Методий. – Поглед, № 40, 6 окт. 1980, с. 10.

308. Ц а н к о в а - П е т к о в а, Геновева. Климент Охридски. Личност и дело. – Защита на мира, 1980, № 7–8, 56–61.

309. И в а н о в а, Климентина. Златният век. – Читалище, 1981, № 5, 12–14.

310. К о н с т а н т и н о в, Петър. Златният век. – Наука и техника за младежта, 1981, № 5, 48–54.

311. П е т к а н о в а, Донка. Нашият Климент. – Учителско дело, 76, № 20, 19 май 1981, с. 8.

312. П и м е н, Неврокопски митрополит. На неразделния роден край звездата на възхода. – Църковен вестник, 86, № 31, 2 дек. 1985, 2–3.
За Климент Охридски.

313. Г е ч е в, Минко. Подобно на първоучителите. Наум и Климент в осъществяването на българо-славянското книжовно-просветно дело. – Отечествен фронт, 44, № 12540, 4 дек. 1986.

314. И в а н о в а, Климентина. Климент Охридски. – Родолубие, 42, 1986, № 10, 22–24.

315. П е т к а н о в а, Донка. Слово за Климент. – Работническо дело, 61, № 206, 25 юли 1986.

316. К и р о в, Димитър. Златният век на България. – Църковен вестник, 88, № 15–16, 1987, 6–7.

317. К и р о в, Димитър. Религиозно-нравствена педагогика на св. Климент Охридски. – Църковен вестник, 88, № 31, 1987, с. 8.

318. Б о ш н а к о в, Димитър. Светецът от средновековна България: св. Климент Охридски. – Вечерни новини, № 241, 6 дек. 1990.

319. Х у б а н ч е в, Антоний. Св. Климент Охридски – истинските ценности в живота. – Църковен вестник, 91, № 42, 19 ноември 1990, 3–4.
320. Р а ш к о в, Иван. Свети Климент Охридски, пръв епископ на български език. – Български глас, 1, № 32, 21 ноември 1990, с. 6.
321. Ж е ч е в, Тончо. Българският апостол Павел. – 24 часа, 7, № 330, 1 дек. 1997, с. 12.
322. Е л д ъ р о в, Георги. Когато архивите говорят, боговете да мълчат. – Абагар, № 3 (74), март 1998, с. 8.
За епископското седалище на Климент.
323. Е л д ъ р о в, Георги. Errata corrige. – Абагар, № 5 (76), май 1998, с. 8.
За епископското седалище на Климент.
324. Ц а н к о в, Стефан протопрезв. Свети Климент – духовен обединител и одухотворител на българите. – Македония, 6, 1998, № 5–6, 21–24.
325. П е т р и н с к и, Иван. Братя ли са Наум Преславски и Климент Охридски? – Сега, 14, № 298, 23 дек. 2010, с. 13.
326. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Св. Методий – пръв епископ на българския език. – Официален сайт на Св. Синод на БПЦ. 11. 05. 2015. <http://www.bg-patriarshia.bg/reflections.php?id=533> (23.07.2016).
327. В е л и н о в а, Вася. Сподвижник на апостоли. Делото на Климент Охридски е неотделимо от Златния век на българската книжнина. – За буквите, 38, № 47, май 2016, с. 8.
328. Пръв епископ на българския език. Преславски събор – 893 г. – За буквите, 38, № 47, май 2016, с. 3.

КНИЖОВНА ДЕЙНОСТ НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

ИЗДАНИЯ НА ПРОИЗВЕДЕНИЯ НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

329. К л и м е н т О х р и д с к и. Пространни жития на светите братя Кирил и Методий. Превод и коментар Христо К о д о в. София, 1981. 102 с., с ил.

330. К л и м е н т О х р и д с к и. Похвали и поуки. Предг., избор, прев. и комент. Радмила У г р и н о в а - С к а л о в с к а. Скопје, 1996. 164 с. Съдържа и: Климент Охридски: живот и дело, 7–21.

331. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Д. П е т к о в, Искра Вл. Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария К. Т о т о м а н о в а. София, 2008. 592 с.

Всички произведения са дадени на старобългарски език в нормализиран вид и в новобългарски превод.

Рец. Й о в ч е в а, Мария. – Scripta&e-Scripta, 7, 2009, 327–332.

332. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Собрани дела: Слова, поуки, житија. Прев. протопрезвитер Јован Т а к о в с к и. Скопје, 2012. XIX, 538 с.

Съдържа: Предговор; Слова, които в ръкописната традиция носят името на Климент Охридски и със сигурност се причисляват към творческото му наследство; Слова, които с голяма вероятност принадлежат на Климент Охридски; Жития – Пространното житие на Кирил и Пространното житие на Методий; Справка за преписите и изданията на творбите на Климент Охридски.

Похвално слово за св. Кирил Философ

333. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 81–84, 311–315.

334. Zlatý věk bulharského písemnictví. Výbor, uspoř., přelož., koment. Z o e Н а u p t o v á, Věnceslava В е с h y ň o v á. Praha, 1982, p. 52.

335. Из „Похвално слово за Кирил“. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 216–217.

336. Из старата българска литература. Антология. Предг., състав. и ред. Петър Д и н е к о в. 10. изд. София, 1988, 75–78.

1. изд. 1968.

337. Стара българска книжнина. Предг., състав. и прилож. Георги Д а н ч е в. Велико Търново, 1992, 36–39.
338. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина И в а н о в а, Светлина Н и к о л о в а. София, 1995, 53–56, 129–131 (прев. по Атанасий Б о н ч е в; комент. и бел. Климентина И в а н о в а).
339. Слова на светлината. Творби на старобългарски писатели от епохата на св. княз Борис, цар Симеон и св. цар Петър. Състав. и прев. Иван Д о б р е в, Татяна С л а в о в а. София, 1995, 21–25.
340. Старобългарски текстове. Състав. Татяна С л а в о в а, Иван Д о б р е в. Науч. ред. Мая Байрамова. София, 1996, 67–70.
341. Златен ключ на класическата българска художествена литература. Т. 1. Средновековна българска литература IX–XVIII век. София, 2001, 78–81, 335–336.
342. В а с и л е в, Йордан. Българско слово за всекиго: от X до XX век: Творби, портрети, рисунки. Сборник. София, 2001, с. 15.
Публикуван е откъс от Похвалното слово за Кирил.
343. Л а л е в а, Таня. Севастиановият сборник в българската ръкописна традиция. София, 2004, 76–82.
344. Старобългарска литература. Христоматия. Състав. Ваня Мичева. София, 2007, 165–169.
345. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 111–117.
346. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 107–111.
347. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 83–86.
348. Старословенски кирилометодиевски извори. Вовед, ред. и комент. Ѓорѓи П о п - А т а н а с о в. Скопје, 2011, 59–63, 64–68.
349. Свети равноапостолни Константин Философ – Кирил Словенобългарски, Учител словенски. Написаніе о правѣн вѣрѣ, сиреч Изложение за права-

та вяра. Светите Кирил и Методий и техните ученици. Състав., прев., бел. Клер-Анастасия Б о й к и к е в а. София, 2012, 39–42.

350. За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 1.
Прев. от старобългарски Емануил П о п д и м и т р о в. Ил.: „Св. Кирил и св. Климент“. Сте-
нопис от църквата „Св. София“, Охрид, 1048.

Похвално слово за пророк Захарий и за зачатие на Йоан Кръстител

351. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Със-
тав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 92–99, 318.

352. Слова на светлината. Творби на старобългарски писатели от епохата
на св. княз Борис, цар Симеон и св. цар Петър. Състав. и прев. Иван Д о б-
р е в, Татяна С л а в о в а. София, 1995, 127–138.

353. Старобългарски текстове. Състав. Татяна С л а в о в а, Иван Д о б р е в.
Науч. ред. Мая Байрамова. София, 1996, 104–113.

354. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко
П е т к о в, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а.
София, 2008, 219–233.

Похвално слово за св. Димитър Солунски

355. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Със-
тав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 100–102, 318–320.

356. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Със-
тав., ред. и науч. комент. Климентина И в а н о в а, Светлина Н и к о л о в а.
София, 1995, 56–59, 131–132 (прев. по Атанасий Б о н ч е в; комент. и бел.
Климентина И в а н о в а).

357. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко
П е т к о в, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а.
София, 2008, 271–277.

358. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел.
Илија В е л е в. Битола, 2008, 120–123.

Похвално слово за св. архангели Михаил и Гавриил

359. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашевa. София, 1982, 103–107, 320–321.

360. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина Иванова, Светлина Николова. София, 1995, 59–64, 133–134 (прев. Атанасий Бончев; комент. и бел. Климентина Иванова).

361. Старобългарска литература. Христоматия. Състав. Ваня Мичева. София, 2007, 170–175.

362. Свети Климент Охридски. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 255–265.

363. Трендафилов, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 89–93.

Похвално слово за св. Климент Римски

364. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашевa. София, 1982, 107–111, 321–322.

365. Георгиевски, Михајло. Новооткриен зборник од XVI век со творба од Климент Охридски. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 29–34.

366. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина Иванова, Светлина Николова. София, 1995, 64–68, 134–135 (прев. Атанасий Бончев; комент. и бел. Климентина Иванова).

367. Свети Климент Охридски. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 279–289.

Похвално слово за Иоан Кръстител

368. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашевa. София, 1982, 112–118, 322–323.

369. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина И в а н о в а, Светлина Н и к о л о в а. София, 1995, 68–75, 136–137 (прев. Атанасий Б о н ч е в; комент. и бел. Климентина И в а н о в а).

370. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 235–249.

371. И в а н о в а, Климентина. Неизвестна компилация, съдържаща Климентовата похвала за Йоан Кръстител. – Старобългарска литература, 45–46, 2012, 102–113.

Похвално слово за св. Четиридесет мъченици

372. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 118–121, 323.

373. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина И в а н о в а, Светлина Н и к о л о в а. София, 1995, 75–79, 137–138 (прев. Атанасий Б о н ч е в; комент. и бел. Климентина И в а н о в а).

374. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 291–299.

Похвално слово за Успение Богородично

375. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 122–125, 323–324.

376. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 193–199.

Похвално слово за Лазар

377. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 125–128, 324.

378. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина И в а н о в а, Светлина Н и к о л о в а. София, 1995, 79–82, 138–139 (прев. Атанасий Б о н ч е в; комент. и бел. Климентина И в а н о в а).

379. В е л и н о в а, Вася. Климент Охридски. Учителят и творецът. София, 1995, 115–118 (Прев. и публик. архим. Атанасий Б о н ч е в в: К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и поучения. София, 1970).

380. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 137–143.

381. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 86–89.

Похвално слово за пророк Илия

382. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 128–132, 324–325.

383. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 301–311.

Похвално слово за Цветница

384. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 136–139, 325–326.

385. М и р ч е в а, Елка. Германов сборник от 1358/1359 г. Изследване и издание на текста. София, 2006, 170–172, 586–599.

386. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 145–153.

Похвално слово за Никола Чудотворец (първо)

387. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 132–135, 325.

Похвално слово за св. Кирил и Методий

388. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 84–92, 316–318.

389. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 337–355.

390. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 111–120.

Наставления за празници

391. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 251–252, 358.

392. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 207–211.

393. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 80–81.

Поучение в празник на апостол или мъченик

394. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 252–254, 358.

395. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 213–217.

396. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 81–83.

Поучение за неделя

397. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 254–256, 359.

398. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 201–205.

Слово за Света Троица, за сътворението и за съда

399. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашева. София, 1982, 256–264, 359–360.

400. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 167–185.

Поучение за Преображение Господне

401. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашева. София, 1982, 264–265, 360.

402. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 161–165.

Поучение за Пасха

403. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашева. София, 1982, 266–267, 360–361.

В тома е публикувано и Слово за Пасха (второ), Климентовото авторство на което е под съмнение, 269–270, 361.

404. В е л и н о в а, Вася. Климент Охридски. Учителят и творецът. София, 1995, 118–120 (Прев. и публик. архим. Атанасий Бончев в: К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и поучения. София, 1970).

405. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 155–159.

Поучение за Цветница

406. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, с. 268, 361.

Слово за душевната полза

407. Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 270–271, 361.

Поучение за Първата неделя на поста

408. Л и н д г р е н, Нелли. Новые списки двух поучений Климента Охридского по Пинежской рукописи XVII века. – *Palaeobulgarica*, 7, 1983, № 4, 74–85.

Поучение за Петата неделя на поста

409. Н и к о л о в а, Светлина. За един неизвестен препис от XIV в. на Климентово слово и някои проблеми на проучването на старобългарските поучителни слова от IX–X в. – *Palaeobulgarica*, 32, 2008, № 3, 15–18.

Слово за Рождество Христово

410. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 119–124.

Слово за Богоявление

411. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 125–129.

Слово за Благовещение

412. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 131–135.

Слово за Рождество Богородично

413. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 187–191.

Слово за Въздвижение на Светия кръст

414. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 251–253.

Слово за апостолите Петър и Павел

415. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 267–269.

Поучение за приемане на Светото Причастие

416. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 313–317.

Поучение за пресветите тайни

417. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 319–325.

Изповедален чин (Поучение пред изповед)

418. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 327–335.

Цикъл предпразнични трипеснеци за Рождество Христово

419. С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988, 160–169, 211–219 (издание по Хлудовия препис от XIV в., празничен миней № 166 от сбирката на А. Хлудов, ГИМ, Москва, придружено от новобългарски превод).

420. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Състав., ред. и науч. комент. Климентина И в а н о в а, Светлина Н и к о л о в а. София, 1995, 29–32, 44–45 (из Трипеснеци за Рождество Христово; прев. Георги П о п о в; комент. и бел. Климентина И в а н о в а).

421. Слова на светлината. Творби на старобългарски писатели от епохата на св. княз Борис, цар Симеон и св. цар Петър. Състав. и прев. Иван Д о б р е в, Татяна С л а в о в а. София, 1995, 100–109.

422. Старобългарски текстове. Състав. Татяна С л а в о в а, Иван Д о б р е в. Науч. ред. Мая Байрамова. София, 1996, 113–121.

423. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 443–461.

424. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010, 93–94.

425. П о п о в, Георги. Съпоставително издание на установените преписи от Климентовия цикъл предпразнични трипеснеци за Рождество Христово. – В: П о п о в, Георги. Старобългарска църковна поезия за Рождество Христово и Богоявление. Книга първа. К л и м е н т а п а с н и. София, 2013, 203–345; Словоуказатели, 346–377.

Служба за св. Кирил Философ

426. Н а у м о в, Александър. Службата на св. Кирил Философ в един кирилски ръкопис от Люблин. – In: Studia Slavico-Byzantina et Mediaevalia

Europensia. 1. Исследования по славяно-византийскому и западноевропейскому средневековью. Sofia, 1988, 293–299.

427. Служба на Константин-Кирил Философ по ръкопис Z-53 от Великата лавра. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 185–194.

428. И в а н о в а, Климентина. Неизвестна служба за св. Кирил в състава на празничен миней от XVII в. – Palaeobulgarica, 16, 1992, № 2, 21–32.

429. М и р ч е в а, Бойка. За още един препис на Службата за Константин-Кирил Философ. – Palaeobulgarica, 17, 1993, № 2, 22–35.

430. С т е ф а н о в, Павел. Неизвестен препис от Службата на св. Кирил Философ (XII в.). – Духовна култура, 73, 1993, № 6, 1–9.

431. М и р ч е в а, Бойка. Преписът на Службата за Кирил в ръкопис № 164 от сбирката на А. И. Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. – Palaeobulgarica, 22, 1998, № 4, 42–49.

432. С т о й к о в а, Ана. Бележки върху историята и структурата на ранните служби на Кирил Философ (По повод на един новооткрит молдавски препис). – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 229–231.

433. М и р ч е в а, Бойка. Канонът за Кирил и Методий и Службата за Кирил в славянската книжнина. В. Търново, 2001, 222–270; Речник, 280–301.

434. Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Кирилометодиевски книжевни проекти. Скопје, 2007, 61–74.

435. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 557–575.

436. Старословенски кирилометодиевски извори. Вовед, ред. и комент. Ѓорѓи П о п - А т а н а с о в. Скопје, 2011, 69–75, 76–81.

Канон за полагане на ризата и пояса на св. Богородица

437. С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988, 182–188.
Софийски препис от XIII в., Празничен миней № 113 от НБКМ, София.

438. Слова на светлината. Творби на старобългарски писатели от епохата на св. княз Борис, цар Симеон и св. цар Петър. Състав. и прев. Иван Д о б р е в, Татяна С л а в о в а. София, 1995, 122–127.

439. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко П е т к о в, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 473–481.

Служба за св. Методий

440. М о ш к о в а, Л. В., А. А. Т у р и л о в. Моравските землѣ велен гражданин (неизвестная древняя служба первоучителю Мефодию). – Славяноведение, 1998, № 4, 16–22.

441. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко П е т к о в, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 359–371.

442. Старословенски кирилometодиевски извори. Вовед, ред. и комент. Ѓорѓи П о п - А т а н а с о в. Скопје, 2011, 87–96.

Канон за Успение Богородично

443. М о ш к о в а, Л. В., А. А. Т у р и л о в. Неизвестный памятник древнейшей славянской гимнографии (Канон Климента Охридского на Успение Богородицы). – Славяноведение, 1999, № 2, 32–36.

444. М о ш к о в а, Л. В. Два комбинированных канона на Успение Богородицы (Принципы объединения). – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 1, 67–76.

445. К о с т а д и н о в а, Андреана. Два неизвестни преписа на Канона за Успение Богородично от Климент Охридски. – Palaeobulgarica, 28, 2004, № 3, 67–84.

446. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко П е т к о в, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Анна-Мария Т о т о м а н о в а. София, 2008, 463–471.

Канон за св. Евтимий Велики

447. С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988, 170–174 (Типографски препис от XI–XII в., Минея за януари № 99 от Типографската сбирка ЦГАДА, Москва).

448. Преработка на Канона за Евтимий Велики в Канона за Йоаким Осоговски – Софийски препис от XIII в., Празничен миней № 113 от НБКМ, София. – В: С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988, 175–181.

449. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Непознат препис од службата на Јоаким Осоговски со Климентовиот канон за Ефтимий Велики. – Спектар, 8, 1990, № 16, 5–31.

450. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Од македонското книжевно минало. Скопје, 2001, 161–174.

451. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 511–519.

Служба за първомъченик Стефан и св. Стефан I папа Римски

452. Й о в ч е в а, Мария. Старобългарската служба за първомъченик Стефан и Стефан I папа Римски. – Старобългарска литература, 32, 2001, 36–40.

453. Й о в ч е в а, Мария. Новооткрито химнографско произведение на Климент Охридски и проблемът за западните паметни в старобългарския календар. – В: Средновековна християнска Европа: Изток и Запад. Ценности, традиции, общуване / Medieval Christian Europe: East and West. Tradition, Values, Communications. София, 2002, 390–393.

454. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 533–543.

Служба за св. Аполинарий Равенски

455. Й о в ч е в а, Мария. Старобългарската служба за св. Аполинарий Равенски от Климент Охридски. – Palaeobulgarica, 26, 2002, № 1, 17–32.

456. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Ш о м о в а, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 521–531.

457. Й о в ч е в а, Мария. Оригинални старобългарски творби на Кирило-Методиевите ученици в Минея. 2. Старобългарската служба за свщмч. Аполинарий епископ Равенски. – В: Й о в ч е в а, Мария. Старобългарският служебен миней. София, 2014, 303–320.

Служба за св. Алексей Човек Божи

458. С а в о в а, Венета. Непознато химнографско произведение на св. Климент Охридски за св. Алексей Човек Божи (предварителни бележки). – *Palaeobulgarica*, 27, 2003, № 2, 7–12.

459. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 499–509.

460. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 130–133.

Служба за св. Петнадесет Тивериополски мъченици

461. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 483–497.

462. Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 126–130.

Канон за покаяние

463. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 545–555.

Общи служби

464. Цикъл „Общи служби“ – Виенски препис от XII–XIII в. *Cod. slav.* № 37 от сбирката на Австрийската национална библиотека. – В: С т а н ч е в, Кра-симир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988, 189–210.

465. Свети К л и м е н т О х р и д с к и. Слова и служби. Състав. Петко Петков, Искра Христова - Шомова, Анна-Мария Тотоманова. София, 2008, 373–441.

Цикъл предпразнични трипеснеци за Богоявление

466. П о п о в, Георги. Съпоставително издание на установените преписи от старобългарския (Климентов) цикъл предпразнични трипеснеци за Богоявление. – В: П о п о в, Георги. Старобългарска църковна поезия за Рождество Христово и Богоявление. Книга първа. Климента пясни. София, 2013, 444–492; Словоуказатели, 493–515.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

467. А н г е л о в, Боню. Из историята на руско-българските литературни връзки. София, 1980, 26–27.

Вплитане на части от Климентови похвални слова в староруски съчинения.

468. Г р а н с т р е м, Е. Э. Иоанн Златоуст в древней русской и южнославянской письменности (XI–XIV вв.). – Труды Отдела древнерусской литературы, 35, 1980, 345–375.

469. Л е к о м ц е в а, М. И. Семантика некоторых риторических фигур, основанных на тавтологии (на материале „Похвального слова Кириллу-Философу“ Климента Охридского). – В: Структура текста. Москва, 1980, 184–197.

470. И в а н о в а, Климентина. Български, сръбски и молдо-влахийски кирилски ръкописи в сбирката на М. П. Погодин. София, 1981, с. 423, 424, 435–440, 442–460, 464–466, 473, 476, 479, 480, 485, 490, 491.

На посочените страници са отбелязани преписи на Климентови слова.

471. К о н е с к и, Блаже. За литературата и културата. 2. доп. изд. Скопје, 1981. 374 с. (Избрани дела. Во седум книги. Кн. 4).

Съдържа очерк за Охридската книжовна школа и изображения на Климент Охридски.

472. Ч а к р а б о р т и, Ашит. Преводите в средновековна България. София, 1981. 108 с.

Във втора глава (с. 37–52) е отделено внимание на преводаческата дейност на Климент Охридски.

473. Ангелов, Боню. Климент Охридски. – В: Ангелов, Боню. Старобългарски писатели. Очерци. София, 1981, 46–60.

474. Денев, Иван. Св. Климент Охридски като проповедник. – Духовна култура, 61, 1981, № 1, 8–22.

475. Иванов, Климентина. Агиографско-хомилитичните сборници с устойчив състав в южнославянските литератури. – *Cyrrillomethodianum*, 5, 1981, 11–21.

476. Ковачева, Пенка. Наблюдения върху абстрактните съществителни с наставка -ота в произведенията на старобългарските писатели и в класическите старобългарски паметници. – В: Константин-Кирил Философ. Материали от научните конференции по случай 1150-годишнината от рождението му – В. Търново, 10–11.XI.1977 г., Рим, 12–13.XII.1977 г. София, 1981, 321–330.

477. Леконцева, М. И. К структуре текста у Климента Охридского (фигуры эпанода и полиптотона). – Ученые записки Тартуского государственного университета, 515, 1981, 29–35.

478. Милева, Недка. Употребите на служебната дума да в съчиненията на Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 5, 1981, № 1, 74–83.

479. Петканова, Донка. Апокрифната литература и творчеството на старобългарските писатели. – *Palaeobulgarica*, 5, 1981, № 3, 5–6.

480. Славов, Слави. Нравствената проблема в духовното наследство на Климент Охридски и представителите на Преславската книжовна школа. – Списание на БАН, 94, 1981, № 4, 54–66.

481. Феринц, Иштван. О характеристике торжественного красноречия Климента Охридского и Кирилла Туровского. – *Palaeobulgarica*, 5, 1981, № 4, 95–98.

Същото и във: Феринц, Иштван. К характеристике торжественного красноречия Климента Охридского и Кирилла Туровского. – В: Първи международен конгрес по българистика, София, 23 май – 3 юни 1981. Доклади. Симпозиум кирило-методиевистика и старобългаристика. София, 1982, 128–134.

482. Верещагин, Е. М. К дальнейшему изучению переводческого искусства Кирилла и Мефодия и их последователей. IX Междунар. съезд славистов, Киев, 1983. Москва, 1982. 86 с.

483. Станчев, Красимир. Поетика на старобългарската литература (Основни принципи и проблеми). София, 1982. 200 с.
За похвалните слова на Климент Охридски, с. 81, 82, 127, 154–157, 158, 169–171, 174.

484. В е л к о в с к а, Елена. Бележки върху библейските цитати в „Похвално слово за Кирил“ от Климент Охридски. – Старобългарска литература, 12, 1982, 64–69.

485. Г р а ш е в а, Лиляна. Поглед върху старобългарската ораторска проза. – В: Стара българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Г р а ш е в а. София, 1982, 5–23.

Същото и в: Страници за старобългарската литература. Творчеството на средновековните български писатели в оценката на българската литературна критика. Варна, 1991, 98–122; Старобългарско книжовно наследство. Състав. Лиляна Грашева. София, 2002, 100–115.

486. Д ж а м б е л у к а К о с с о в а, Алда. Наблюдения върху литературното наследство на Климент Охридски. Към интерпретацията на Похвално слово за Кирил. – В: Първи международен конгрес по българистика, София, 23 май – 3 юни 1981. Доклади. Симпозиум кирило-методиевистика и старобългаристика. София, 1982, 188–211.

Същото и в: Кирило-Методиевски студии. Т. 1. София, 1984, 120–139.

487. И в а н о в а - М и р ч е в а, Дора. Старобългарские литературные центры как „языковые школы“. – *Palaeobulgarica*, 6, 1982, № 3, 119–128.

488. К у е в, Куйо. За някои особености на Климентовата ораторска проза. – Струма, 1982, № 2, 187–190.

489. Н и к о л о в а, Светлина. Кирило-Методиевските традиции във Влахия, Молдова и Трансилвания. – Старобългарска литература, 12, 1982, 103–105.

На указаните страници са поместени данни за разпространението на творчеството на Климент Охридски във Влахия и Молдова.

490. Н и х о р т и с, Константинос. Из славянските ръкописи на Великата Лавра в Света гора (Новооткрит препис от службата на св. Кирил Философ). – Духовна култура, 62, 1982, № 11, 26–33.

491. О b o l e n s k y, Dimitri. The Cult of St. Demetrius of Thessaloniki in the History of Byzantine-Slav Relations. – In: O b o l e n s k y, Dimitri. The Byzantine Inheritance of Eastern Europe. Variorum Reprints. London, 1982, IV, p. 13.

492. П о п о в, Георги. Новооткрити химнографски произведения на Климент Охридски и Константин Преславски. – Български език, 32, 1982, № 1, 3–26.

493. Т ъ п к о в а - З а и м о в а, Василка. Текстовете за св. Димитър Солунски в Макариевия сборник. – В: Руско-балкански културни връзки през Средновековието. София, 1982, с. 153.

За Похвално слово за св. Димитър Солунски от Климент Охридски.

494. Ш и м а, Павел. К изучению языка Климента Охридского. – В: Първи международен конгрес по българистика, София, 23 май – 3 юни 1981. Доклади. Симпозиум кирило-методиевистика и старобългаристика. София, 1982, 425–430.

495. B a u m a n n, Winfried. Die Fascination des Heiligen bei Kliment Ochridski (= Slavische Sprachen und Literatur, 1). München, 1983. 201 p.

Рец. И в а н о в а, Вася. Ново изследване върху похвалните слова на Климент Охридски. – Език и литература, 42, 1987, № 4, 90–92.

496. Б о ш а л е, Никола. Климент Охридски и школата на хуманизмот. Охрид, 1983. 173 с.

497. N a u m o w, Aleksander. Biblia w strukturze artystycznej utworów cerkiewnosłowiańskich. Kraków, 1983, 53–76, 96–122.

498. Б о г д а н о в и ч, Дмитрийе. Книжовна школа и книжовно средище. – Palaeobulgarica, 7, 1983, № 4, 106–109.

499. Г р а ш е в а, Лиляна. Жанрът на похвалното слово и книжовното дело на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 213–215.

Предишни публикации в: Антени, 9, № 5, 31 ян. 1979, с. 6; Българистика и българисти. Статии и изследвания. Българистиката в чужбина. Портрети на българисти. София, 1981, 60–64.

500. Д и н е к о в, Петър. Климент Охридски в развитието на българската литература. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 203–210.

Ил.: 1. Дървен релеф на Климент Охридски, XIV в.; „Климент Охридски“. Икона от църквата „Св. Климент“ в Охрид, XIV в.; Гробът на Климент Охридски при Имарет в Охрид.

501. Л и н д г р е н, Нелли. Новые списки двух поучений Климента Охридского по Пинежской рукописи XVII века. – Palaeobulgarica, 7, 1983, № 4, 74–85. Публикация на Поучението за Първата неделя на поста по изданието в: К л и м е н т О х р и д с к и. Събрани съчинения. Т. 2. София, 1977, с разночетения.

502. М е ч е в, Константин. Българо-руски литературни връзки от началото на XI в. Кирило-методиевският житийно-похвален цикъл от Климент Охридски и „Слово о законе и благодати“ от Иларион Киевски. – В: Славянска филология. Т. 18. Литературознание и фолклор. София, 1983, 37–42.

503. М е ч е в, Константин. Климент Охридски и Общото похвално слово за Кирил и Методий. – В: Константин-Кирил Философ. Български и славянски първоучител. Сборник статии. Състав. Петър Динеков, Боню Ангелов. София, 1983, 328–333.

504. М и л т е н о в а, Анисава. Вукол Ундолски. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 218–219.

Цв. ил.: „Климент Охридски“, стенописно изображение от църквата „Св. Климент“ в Охрид, 1295 г.

505. М и р ч е в а, Елка. Преведено ли е било по времето на Климент Охридски първоевангелието на Яков. – Български език, 33, 1983, № 1, 25–30.

506. М и я т е в, Кръстю. Средища на старобългарската култура. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 189–197.

За Охридското средище на с. 193–196.

507. М у л и к, М. Анализа текста Климента Охридскога „Слово похвално светим архистратизима Михаилу и Гаврилу“. – Дјела. Одјељење друштвених наука, 57, 1983, № 32.

508. Н и к о л о в а, Светлина. Делото на Кирил и Методий и развитието на българската средновековна литература. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 280–284.

509. С т а н ч е в, Красимир. Старобългарската поезия (Кратък исторически преглед). – В: Литературознание и фолклористика. В чест на 70-годишнината на акад. Петър Динеков. София, 1983, 53–58.

На с. 54 – за химничното творчество на Климент Охридски.

510. В е л к о в с к а, Елена. Наблюдения върху строежа на „Похвално слово за Кирил“ от Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 1. София, 1984, 159–185.

511. Д е н е в, Иван. Свети Климент Охридски като проповедник. – Известия на Църковно-историческия и архивен институт и на Централния църковен историко-археологически музей при Българската патриаршия, 2, 1984, 250–261.

512. М и л т е н о в а, Анисава. Неизвестни преписи от слова на Климент Охридски в сборник от Свищовската ръкописна сбирка. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 1. София, 1984, 146–158.

513. Н е с т о р, Смоленски епископ. Разпространение на култа към св. Климент Охридски и на книжовното му дело в руска земя (Българо-

руски симпозиум във връзка с 1140-годишнината от рождението на св. Климент Охридски и 1150-годишнината от рождението на св. Наум Охридски, София, 25–26 ноември 1980 г.). – Известия на Църковно-историческия и архивен институт и на Централния църковен историко-археологически музей при Българската патриаршия, 2, 1984, 246–250.

514. Н и к о л о в а, Светлина. Някои текстологически проблеми в панегиричното творчество на Климент Охридски (По материали от „Похвално слово за пророк Илия“). – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 1. София, 1984, 63–119.

515. Х р и с т о в а, Искра. Атрибутивна употреба на дателен падеж в съчиненията на Климент Охридски. – Език и литература, 39, 1984, № 3, 82–91.

516. Х р и с т о в а, Искра. *Dativus absolutus* и *dativus cum infinitivo* в съчиненията на Климент Охридски. – Български език, 34, 1984, № 4, 339–343.

517. Р о м а н к о в а, Надежда. Формално-количественные методы и проблемы атрибуций нарративных источников по истории южных славян IX–XIV в. Автореферат диссертации. Москва, 1985. 23 с.

Атрибуцията на Пространното житие на св. Кирил.

518. Х р и с т о в а, Искра Вл. Книжовната старобългарска норма в словата на Климент Охридски. Дисертация. Научен ръководител Ангелина Минчева. Рец. Иван Д. Добрев, Екатерина Дограмаджиева. София, 1985. 260 л. Автореферат. 1985, 23 с. Защитена пред СНС по езикознание на 20.XII.1985. Утвърдена от ВАК с протокол № 1 от 30.I.1986.

519. А н д р е е в а, В. Старобългарската изповедна молитва в Синайския требник и нейното старонемско съответствие – Сант-Емерамската молитва (Сравнително-стилистичен анализ). – Старобългарска литература, 17, 1985, 85–97.

520. В е л ч е в а, Боряна. Абецедар. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 20–26.

521. Д ж а м б е л у к а К о с с о в а, Алда. Законът и благодатта в Похвално слово за Кирил и Методий. Принос към проучването на славянската теза за приемствеността на апостолството. – *Полата кънигописнама*, 14–15, 1985, 109–121.

522. И в а н о в а, Вася. Проблеми на авторството на Похвално слово за Кирил и Методий. – *Palaeobulgarica*, 9, 1985, № 4, 103–111.

523. И в а н о в а, Вася. Проблеми на индивидуалния стил в похвалните слова на Климент Охридски. – Език и литература, 40, 1985, № 4, 27–36.
524. И л ч е в, Петър. Азбуки, старобългарски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 34–49.
525. И л ч е в, Петър. Глаголица. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 491–509.
526. К и р о в, Димитър. Възгледът на св. Климент Охридски за злото. – Духовна култура, 65, 1985, № 11, 16–26.
527. К о ж у х а р о в, Стефан. Акростих. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 59–61.
528. К о с т о в а, Красимира. Ритмични структури в Кирило-Методиевите преводи. – *Palaeobulgarica*, 9, 1985, № 4, 79–90.
529. М и н ч е в, Георги. Книжовен паметник и ритуален език (За връзката на някои Климентови слова с богослужебните текстове). – *Palaeobulgarica*, 9, 1985, № 4, 91–102.
530. П а н и к я н, Аида. Художествено-стилни и езикови похвати в „Похвално слово за Кирил и Методий“. – Родна реч, 29, 1985, № 5, 3–7.
531. П о п о в, Георги. Триодът и неговият старобългарски превод. – В: П о п о в, Георги. Триодни произведения на Константин Преславски (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 2). София, 1985, 9–60.
За преводите и химнографското творчество на Климент Охридски и за съвместната книжовна дейност на Кирило-Методиевите ученици в Плиска (886).
532. С м я д о в с к и, Стефан. Анонимна хомилия в Клоцовия сборник. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. София, 1985, 80–82.
533. Ф л о р я, Б. Н. Сказание о преложении книг на славянский язык: Источники, время и место написания. – *Byzantinoslavica*, 46, 1985, № 1, 121–130.
534. Б о ш а л е, Никола. Универзитетот на Климент и Охридската книжевна школа. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 156–159.
535. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Новооткриен ракописен зборник од XVI век со творба од Климент Охридски. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 142–143.

536. Г о л а б о в с к и, Сотир. Кирило-методиевската и Климентовата традиција во македонската средновековна музика. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 258–269.

537. Д е н е в, Иван. Свети Климент Охридски като проповедник. Ч. 1. – Годишник на Духовната академия „Св. Климент Охридски“, 28 (54), 1986, 221–264; Ч. 2, 29 (55), 1988, 201–258.

538. Д ж а м б е л у к а К о с с о в а, Алда. Принос към изучаване на ръкописната традиция на Похвално слово за Кирил от Климент Охридски. – In: *Studia slavica mediaevalia et humanistica* Riccardo Picchio dicata. 1. Roma, 1986, 287–297.

539. И в а н о в а, Климентина. Значението на хилендарските ръкописи за изучаването на средновековната българска книжнина. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. София, 1986, 154–162.

540. И л и е в с к и, Петар. Две слова на Климент Охридски и едно на Јован Егзарх во еден ракописен зборник од XV век. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 32–50.

541. К о н е с к и, Блаже. Охридска книжовна школа. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 9–23.

542. М о н ч е в а, Лила. Средновековниот тип книжовна дейност и практиката на старобългарските писатели. – Старобългарска литература, 19, 1986, 84–89.

За модела на хомилиите на Климент Охридски.

543. М о н ч е в а, Лила. Художествени особености на ранната славянска ораторска проза. – В: Наука и общество. Сборник в памет на акад. Емил Георгиев. София, 1986, 92–106.

544. О р т а к о в, Драгослав. Кон прашањата за потеклото и развојните линии на македонското црковно пеење. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 270–277.

545. П е т к а н о в а, Донка. Климент Охридски. – В: П е т к а н о в а, Донка. Старобългарска литература. Част 1 (IX–XII век). София, 1986, 168–194.

Част от очерка „Литература и просвета в югозападните предели на България“.

2. прераб. изд. 1992; 3. доп. изд. 1997; 4. разш. изд. 2001 („Българска средновековна литература“).

546. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Непознати преписи на две Климентови слова од XIII в. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 139–141.

547. П о п о в, Георги. Авторските подписи на Климент Охридски. – В: Българистика и българисти. Статии и изследвания. Българистиката в чужбина. Портрети на българисти 1981–1986. София, 1986, 144–147.

548. П о п о в, Георги. Новооткрити химнографски произведения на Климент Охридски и Константин Преславски. – В: Българистика и българисти. Статии и изследвания. Българистиката в чужбина. Портрети на българисти 1981–1986. София, 1986, 137–143.

549. П о п о в, Георги. Прославата на Кирил и Методий в канона за Събота Сиропустна. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. София, 1986, 79–90.

550. Р и б а р о в а, Зденка. Охридските традиции и јазикот на македонската средновековна писменост. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 56–77.

551. С л а в е в а, Лидија. Структурната еволуција на јужнословенските триоди. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 78–88.

552. T h o m s o n, Francis J. The “Passio S. Johannis Baptistae” and the “Laudatio (secunda) S. Nicolai Episcopi Myrensis” Hitherto Attributed to Clement of Ochrida. – In: Studia slavica mediaevalia et humanistica Riccardo Picchio dicata. 1. Roma, 1986, 697–703.

553. У г р и н о в а - С к а л о в с к а, Радмила. За средновековните книжевни школи во Македонија. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 51–55.

554. У г р и н о в а - С к а л о в с к а, Радмила. Климент Охридски и формирањето на Охридската книжевна школа. – Културен живот, 31, 1986, № 5–6, 4–7.

555. Ш а л а м а н о в, Благој. Неизвестни химнографски творби на Климент Охридски. – В: Българистика и българисти. Статии и изследвания. Българистиката в чужбина. Портрети на българисти 1981–1986. София, 1986, 148–151.

556. Н и х о р и т и с, Константинос Г. Атонската книжовна традиција в разпространението на старобългарската литература. По неизвестни и непроучени материали. Ч. 1–2. Дисертација. Научен ръководител Петър Динеков. Рец. Иван Добрев, Светлина Николова. София, 1987. 537 л., с табл., факс. Автореферат. 1987, 68 с., с табл., сх. Защитена в КМНЦ; СНС по литературнознание. Утврдена от ВАК с прот. № 15–5 от 8.X.1987.

557. A n g e l o v, Dimităr. L'œuvre des disciples de Cyrille et Méthode. – Palaeobulgarica, 11, 1987, № 1, 9–14.

558. Г е о р г и е в, Павел. За началото на славянската просветна и книжовна дейност в България (886–893 г.). – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 291–303.

559. Д и м и т р о в, Пейо. Поученията на Климент Охридски. – Старобългарска литература, 20, 1987, 57–86.

Изследване и издание на цикъл от 15 общи поучителни слова по препис в Общ миней от XV в., Москва, РГБ, Троицко-Сергиева сбирка, ф. 304, № 10 (77).

560. И в а н о в а, Климентина. Неизвестна редакция на триодния панегирик в състава на триода. – Старобългарска литература, 20, 1987, 20–39.

За предположително Климентови слова в състава на триода.

561. И в а н о в а - М и р ч е в а, Дора. Климент Охридски – създател на езика на българската поезия. – Във: Въпроси на българския книжовен език до Възраждането: IX–X до XVIII век. София, 1987, 211–217.

562. И в а н о в а - М и р ч е в а, Дора. Климент Охридски и Йоан Екзарх като създатели на слова. – Във: Въпроси на българския книжовен език до Възраждането: IX–X до XVIII век. София, 1987, 223–250.

563. И в а н о в а - М и р ч е в а, Дора. Книжовни влияния върху Климент Охридски (Прокъл Константинополски). – Във: Въпроси на българския книжовен език до Възраждането: IX–X до XVIII век. София, 1987, 194–211.

564. I l i e v, Iliya. Notizien zur literarischen Tätigkeit von Kliment Ochridski. – Mitteilungen des Bulgarischen Forschungsinstitutes in Österreich, 9, 1987, № 1, 67–77.

565. К е н а н о в, Димитър. Белокриницки сборник от XVI в. с Житието и Похвалното слово за Константин-Кирил Философ. – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 65–68.

566. М и р с е а, Jon-Radu. Les lettres cyrillo-méthodiennes aux paus roumaines du Moyen âge (l'œuvre de Clément d'Ochrid). – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 438–453.

567. М о н ч е в а, Лиля. Славянският хомилетичен сборник. Формиране, развой, типология. – Годишник на Висшия педагогически институт – Шумен. Филологически факултет, 11А, 1987, 45–64.

За хомилетичното творчество на Климент.

568. Н и х о р и т и с, Константинос. Към въпроса за възникването на службата на Кирил Философ. – Език и литература, 42, 1987, № 5, 101–109.

569. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Оригинално литературно дело од IX–X век. – Спектар, 5, 1987, № 9, 15–53.

570. П о п к о н с т а н т и н о в, Казимир. Глаголическата писмена традиция в средновековна България, IX–XI в. (По епиграфски данни). – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 283–290.

571. Т о т е в, Константин. Темата за Йоан Кръстител в литературата и изкуството на Българското средновековие. – Старобългарска литература, 21, 1987, 94–100.

За словата на Климент Охридски, посветени на Йоан Кръстител, 94–95.

572. Ф р а й д а н к, Дитрих. Литературные традиции Похвального слова Кириллу и Мефодию. – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 91–95.

573. Х р и с т о в а, Искра. Средствата за номинация в словата на Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 11, 1987, № 4, 32–40.

574. Ч а в р ъ к о в, Георги. Средища през епохата на Първата българска държава. – В: Ч а в р ъ к о в, Георги. Средища на българската книжовност IX–XVIII в. София, 1987, 9–46.

575. Ш а л а м а н о в, Благой. Неизвестни химнографски произведения на Климент Охридски. – Списание на БАН, 33, 1987, № 1, 51–56; № 2, 47–54; № 3, 63–68; № 4, 52–60; № 5, 61–67.

576. Ш р а й н е р, Петер. Греческий язык и кириллица на территории Болгарии. – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 274–282.

577. В е л и н о в а, Вася Н. Композиционно-стилистични принципи на похвалните слова на Климент Охридски. Дисертация. Научен ръководител Красимир Станчев. Рец. Донка Петканова, Климентина Иванова. София, 1988. 332 л. Автореферат, 24 с. Предложена от СУ „Климент Охридски“; Защитена пред СНС по литературознание; Утвърдена от ВАК с протокол № 15–2.

578. К н я з е в с к а я, О. А., Н. С. К о в а л ь, О. Е. К о ш е л е в а, Л. В. М о ш к о в а. Каталог славяно-русских рукописных книг XI–XIV вв., хранящихся

в ЦГАДА СССР. Ч. 1. Москва, 1988, 102–104; Ч. 2. Москва, 1988, 132–136, 140–143, 224–282.

579. T a r n a n i d i s, Ioannis C. The Slavonic Manuscripts Discovered in 1975 at St. Catherine's Monastery on Mount Simai. Thessaloniki, 1988, 100–103.

580. B a u m a n n, Winfried. Die Gestalt Methods in der Preisrede Kliment Ochridskis. – In: Symposium Methodianum. Beiträge der Internationalen Tagung in Regensburg (17. Bis 24. April 1985) zum Gedenken an den 1100. Todestag des hl. Method. Neuried, 1988, 393–402.

581. Б е г у н о в, Ю. К. Похвальное слово Мефодию как произведение художественной ораторской прозы. – In: Symposium Methodianum. Beiträge der Internationalen Tagung in Regensburg (17. Bis 24. April 1985) zum Gedenken an den 1100. Todestag des hl. Method. Neuried, 1988, 403–414.

582. V e l č e v a, Boryana. Glagoloca, Kyrillica, Orthographie und Sprache. – In: Symposium Methodianum. Beiträge der Internationalen Tagung in Regensburg (17. Bis 24. April 1985) zum Gedenken an den 1100. Todestag des hl. Method. Neuried, 1988, 703–708.

583. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Новооткриен зборник од XVI век со творба од Климент Охридски. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 29–34.

584. Д и н е к о в, Петър. Климент Охридски в развитието на българската литература. – В: Д и н е к о в, Петър. Похвала на старата българска литература. 2. изд. София, 1988, 113–133 (1. изд. 1979).

Първа публикация в: Климент Охридски. Сборник от статии по случай 1050 години от смъртта му. София, 1966, 25–37; Същото и в: Д и н е к о в, Петър. Из историята на българската литература. София, 1969, 58–77.

585. Д и н е к о в, Петър. Книжовни средища в средновековна България. – В: Д и н е к о в, Петър. Похвала на старата българска литература. 2. изд. София, 1988, 394–427 (1. изд. 1979).

Охридска книжовна школа, 398–402.

Първа публикация в: Исторически преглед, 3, 1946–1947, № 4–5, 407–425.

586. M i k l a s, Heinz. Zur Struktur des kyrillisch-altkirchenslavischen (altbulgarischen) Schriftsystems. Ein Systematisierungsversuch. – Palaeobulgarica, 12, 1988, № 3, 52–65.

587. М о ш и н, Владимир. Мысли о начале славянского письма и об архаическом периоде южнославянской письменности в X веке. – В: Кирило-мето-

диевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 85–97.
За дейноста на Климент Охридски, с. 86.

588. Н а у м о в, Александър. Службата на св. Кирил Философ в един кирилски ръкопис от Люблин. – In: *Studia Slavico-Byzantina et Mediaevalia Europensia*. 1. Исследования по славяно-византийскому и западноевропейскому средневековью. Sofia, 1988, 293–299.

589. Н и к о л о в а, Светлина. Кирил Туровски и южнославянската книжнина. – В: *Славянска филология*. Т. 20. Литературознание и фолклор. София, 1988, 21–26.

590. Н и к о л о в а, Светлина. Кирил Туровски и южнославянската книжнина. 1. Старобългарската литература и Кирил Туровски. – *Palaeobulgarica*, 12, 1988, № 2, 25–44.
За влиянието на Климентовите съчинения върху делото на староруския писател, с. 27, 32–44.

591. Н и к о л о в а, Светлина. Распространение и значение литературного творчества Климента Охридского в эпоху средневековья. – В: *Литература и искусство в системе культуры*. Москва, 1988, с. 138.

592. П а н и к я н, Аида. Старобългарската поезия от IX–X век. – *Родна реч*, 32, 1988, № 2, 9–13.

593. П о п о в, Георги. Книжовното наследство на Кирило-Методиевите ученици. – *Литературна мисъл*, 32, 1988, № 1, 3–8.

594. П о п о в, Георги. Химнографското творчество на Климент Охридски – открития и проблеми. – В: *С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество*. София, 1988, 112–156.

595. П о п о в, Георги. Химнографски произведения на Климент Охридски. Издание по преписи от XI–XIV в. – В: *С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество*. София, 1988, 157–210.

596. С т а н ч е в, Красимир. Първомайстор на ораторското слово. – В: *С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество*. София, 1988, 52–111.

597. Т и х о в а, Мария, Снежана П е н ч е в а. Климент Охридски. – В: *Т и х о в а, Мария, Снежана П е н ч е в а. Помагало по история на българския език. Текстове*. Шумен, 1988, 84–90.

598. Ф л о р я, Б. Н. Кирилло-мефодиевские традиции в развитии средневековой болгарской культуры. – В: *История, культура, этнография и фольклор*

славянских народов. X международный съезд славистов. София, сентябрь 1988. Доклады советской делегации. Москва, 1988, 159–168.

599. Б о ш а л е, Никола. Охрид во времето на Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 219–222.

600. В е л ч е в а, Боряна. Кирилицата. – Ввв: Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 јуни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилometодиевистика. Симпозиум. София, 1989, 265–270.

601. Г о л а б о в с к и, Сотир. Стихирата „Страдания спасителни“ од Климент Охридски и методологијата на нејзината дешифрација. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 223–237.

602. И в а н о в а, Вася. Проблеми на авторството на похвалните слова на Климент Охридски. – Ввв: Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 јуни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилometодиевистика. Симпозиум. София, 1989, 319–328.

603. И в а н о в а, Климентина. Неизвестни преписи от творби на Климент Охридски в книгохранилищата на Югославия. – *Palaeobulgarica*, 13, 1989, № 4, 51–67.

604. И л и е в с к а, Красимира. За некои јазични карактеристики во словата на Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 73–80.

605. M i k l a s, Heinz. Paläographische und graphematische Aspekte der kyrillischen Schriftentwicklung in Bulgarien (bis zum 14. Jahrhundert). – In: Kulturelle Traditionen in Bulgarien. Ed. R. Lauer, P. Schreiner (= Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Phil.-hist. Kl. Dritte Folge. Bd. 77). Göttingen, 1989, 68–90.

606. М о s z y ŋ s k i, Leszek. O języku “Pochwały Klemensa Rzymskiego” Klemensa Ochrydzkiego. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 111–117.

607. Н а н е в с к и, Душко. Климент Охридски како граматичар, толкувач, поет. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 123–126.

608. Н и х о р и т и с, Константинос. Атон и съхраняването на Кирило-Методиевските традиции. – В: Международен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. София, 1989, 226–235.

609. О р т а к о в, Драгослав. Црквоното пеење во Климентовата школа. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 293–298.

610. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Жанрот „поучно слово“ во литературното дело на Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 127–131.

Същото в: П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Од македонското книжевно минало. Скопје, 2001, 252–256.

611. П о п о в, Георги. Химнографското творчество на Климент Охридски. – Във: Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 юни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилومتодиевистика. Симпозиум. София, 1989, 307–318.

612. П о п о в с к и, Анте. Климент Охридски и филозофско-хуманистичките аспекти на кирило-методиевската традиција и иницијативи. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 133–142.

613. С л а в е в а, Лидија. Обид за реконструкција на Климентовиот превод на Цветниот триод. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 157–164.

614. С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ, Вера. Кон прашањето за појавата на кирилицата. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 165–173.

615. Х р и с т о в а, Искра. Речникът на Климент Охридски в контекста на старобългарската книжовна лексика. – Във: Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 юни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилометодиевистика. Симпозиум. София, 1989, 334–341.

616. Ц и н з, Мария. По-важни старобългарски и староруски фонетични белези в руските преписи на произведенията на Климент Охридски. – Във: Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 юни 1986. Доклади. Т. 23. Млади българисти. Колоквиум. София, 1989, 20–30.

617. Д о б р е в, Иван. Текстологични проблеми на Климентовото творчество. – Старобългарска литература, 22, 1990, 14–33.

618. М и р ч е в а, Елка. Поучението за Рождество Богородично на Климент Охридски в ръкописната традиция на XVI–XVII в. – Български език, 40, 1990, № 6, 480–487.

619. Н и х о р и т и с, Константинос. Старобългарската книжнина в атонските книгохранилища – досегашни проучвания и нови материали. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 9–38.

За атонската традиция в съхранението и разпространението на словата на Климент Охридски, 16–19.

620. Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на службата на Кирил Философ (Препис Z-53 от манастира Великата лавра – Атон). – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 39–108.

621. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Непознат препис од службата на Јоаким Осоговски со Климентовиот канон за Ефтимий Велики. – Спектар, 8, 1990, № 16, 5–31.

Публикация на текста на службата по преписа в Миней 32 от Дечанския манастир.

622. И в а н о в, Иван. Към въпроса за авторството на едно Похвално слово за св. Никола Чудотворец. – *Palaeobulgarica*, 15, 1991, № 4, 78–82.

623. Ъ о н о в а, Майя. Стилистични проблеми на ранните старобългарски химнографски произведения за Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 100–114.

624. К о в а ч е в а, Пенка. Производните съществителни имена за лица в словата на Климент Охридски. – Трудове на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Филологически факултет, 24, 1991, № 2, 173–197.
625. К о ж у х а р о в, Стефан. Преславски канон за Въведение Богородично (Към проблема ’акростих-реконструкция на състава’). – *Palaeobulgarica*, 15, 1991, № 4, 28–38.
626. Л а л е в а, Таня. Редакции на Климентовото Похвално слово за Кирил. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 32–44.
627. М и л т е н о в а, Анисава. Хомилиите на Климент Охридски в късната средновековна българска книжнина (XV–XVIII в.). – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 84–99.
628. М у р ь я н о в, М. Ф. Страницы гимнографии Киевской Руси. – В: Традиции древнейшей славянской письменности и языковая культура восточных славян. Москва, 1991, 69–143.
629. N i k o l o v a, Svetlina. Zum Fortwirken des Werkes Kyrills und Methods: Die Überlieferung des Werkes von Kliment Ochridski während des Mittelalters. – In: Leben und Werk der byzantinischen Slavenapostel Methodios und Kyrillos. Beiträge eines Symposions der griechisch-deutschen Initiative Würzburg im Wasserschloß Mitwitz vom 25.–27. Juli 1985 zum Gedenken an der 1100. Todestag des hl. Methodios. Hrsg. E. Konstantinou. Münsterschwarzach, 1991, 87–93.
630. П а в л о в а, Румяна. Климентови ли са „Поучение за спасението на душата“ и „Слово за душевната полза“. – Език и литература, 46, 1991, № 2, 10–33.
631. П е т к а н о в а, Донка. Апокрифни мотиви в творчеството на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 11–21.
632. С л а в о в а, Татьяна. Евангелските и апостолските цитати в словата на Климент Охридски и преславската книжнина. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 60–83.
633. С м я д о в с к и, Стефан. Похвалното слово за Ириней (?) от Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 15, 1991, № 2, 46–53.
634. С т а н ч е в, Красимир, Вася В е л и н о в а. Към проблема за авторския стил в средновековната литература във връзка с творчеството на Климент

Охридски. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 22–31.
С промени в: Старобългарско книжовно наследство. Състав. Лиляна Грашева. София, 2002, 116–124.

635. Х р и с т о в а, Искра. Синтаксисът на Климентовите слова. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. София, 1991, 45–59.

636. В е л и н о в а, Вася. Охридска книжовна школа. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 309.
2. прераб. и доп. изд. 2003, с. 341.

637. В е л и н о в а, Вася. Поучения на Климент Охридски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 344–345.
2. прераб. и доп. изд. 2003, 380–381.

638. В е л и н о в а, Вася. Похвални слова на Климент. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 347–348.
2. прераб. и доп. изд. 2003, 383–384.

639. В е л и н о в а, Вася. Похвално слово за Кирил. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 351–352.
2. прераб. и доп. изд. 2003, с. 387.

640. В е л и н о в а, Вася. Похвално слово за Кирил и Методий. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 352.
2. прераб. и доп. изд. 2003, 387–388.

641. И в а н о в а, Климентина. Неизвестна служба за св. Кирил в състава на празничен миней от XVII в. – *Palaeobulgarica*, 16, 1992, № 2, 16–32; № 3, 37–40.

642. И к о н о м о в а, Живка. Азбуки, старобългарски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 16–18.
2. прераб. и доп. изд. 2003, 20–22.

643. К о ж у х а р о в, Стефан. Акростих. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 20–21.
2. прераб. и доп. изд. 2003, с. 24.

644. К о ж у х а р о в, Стефан. Химнографски творби на Климент Охридски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 492–493.
2. прераб. и доп. изд. 2003, 540–542.

645. Л е к о м ц е в а, М. И. Статус оксюморонной фигурации в редакциях „Похвального слова Кириллу Философу“ Климента Охридского. – В: Бол-

гарская культура в веках. Тезисы докладов научной конференции, Москва, 26–27 мая 1992 г. Москва, 1992, 9–10.

646. М и р ч е в а, Бойка. Нов препис на Канона за Кирил и Методий. – *Palaeobulgarica*, 16, 1992, № 1, 26–43.

Съдържа и издание на преписа в служебен миней за април от втората половина на XIV в.

647. М и р ч е в а, Елка. Още веднъж по въпроса за старобългарските преводи на Словото за четиридесетте мъченици от Севастия. – *Palaeobulgarica*, 16, 1992, № 4, 17–26.

648. М у т а ф о в, Стефан. Св. Климент Охридски и неговото дело в лечебно-възпитателен аспект. – Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Факултет за подготовка на детски и начални учители, 81 (за 1988), 1992, 5–30.

649. П е т к а н о в а, Донка. Ораторска проза. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 300–301.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 332–333.

650. П е т к а н о в а, Донка. Светлината като символ. – Читалище, 1992, № 5–6, с. 6.

651. П е т к а н о в а, Донка. Слънцето и старобългарската литература. – Читалище, 1992, № 9, с. 25.

652. П е т к а н о в а, Донка. Старобългарска литература. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 437–442.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 485–489.

653. П е т к а н о в а, Донка. Старобългарският книжовник и античната култура. – В: П е т к а н о в а, Донка. Приемственост и развитие. Студии по старобългарска литература. София, 1992, 139–176.

За Климент Охридски и античното ораторско изкуство, 144–146, 160.

654. П е т к а н о в а, Донка. Тържествена ораторска проза. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 474–475.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 520–521.

655. П е т к а н о в а, Донка. Учителна ораторска проза. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 482–483.

2. прераб. и доп. изд. 2003, 531–532.

656. Ш н и т е р, Мария. Похвално слово. – В: Ш н и т е р, Мария. Стара българска литература. Пловдив, 1992, 57–68.

657. Д о б р е в, Иван. Климентовото химнографско творчество и Октоихът. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 107–123.

658. М и н ч е в а, Ангелина. Разночетенията в триодните песнопения на Константин Преславски. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 88–106.

На основата на анализирания материал се правят изводи за езиково-стилистичните белези на старобългарските химнографски произведения, дело на Кирило-Методиевите ученици.

659. М и р ч е в а, Бойка. За една възможна атрибуция на две ранни кирило-методиевски произведения. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 124–130.

Представени са сходствата на Службата за Кирил и Канона за Кирил и Методий с Климентовия цикъл от общи служби.

660. М и р ч е в а, Бойка. За още един препис на Службата за Константин-Кирил Философ. – *Palaeobulgarica*, 17, 1993, № 2, 22–35.

Публикуван е текстът на преписа в Типогр. 105 – служебен миней за февруари от началото на XIV в.

661. М и р ч е в а, Бойка. Някои текстологични проблеми на службата за Константин Философ-Кирил в преписи от XV век. – В: Българският петнадесети век. София, 1993, 265–278.

662. М и р ч е в а, Елка. Към въпроса за недамаскиновите слова в дамаскините. Слово за Рождество Богородично в Тихонравовия дамаскин. – *Проглас*, 2, 1993, № 2, 11–22.

663. М и р ч е в а, Елка. Съчиненията на Климент Охридски в дамаскините от XVII–XVIII век. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, 131–139.

664. П и к и о, Рикардо. Литературни и езикови аспекти на старата българска традиция. – В: П и к и о, Рикардо. Православното славянство и старобългарската културна традиция. София, 1993, 171–190.

665. П и к и о, Рикардо. Мястото на старата българска литература в културата на средновековна Европа. – В: П и к и о, Рикардо. Православното славянство и старобългарската културна традиция. София, 1993, 137–169.
Климент, Наум, Константин Преславски, Йоан Екзарх – първи кодификатори на старобългарския език, 148–152, 159, 160–168.

666. Р а й к о в, Божидар. Старата славянска служба на Константин Философ-Кирил. – В: Славянска филология. Т. 21. София, 1993, 5–13.

667. С т е ф а н о в, Павел. Неизвестен препис от Службата на св. Кирил Философ (XII в.). – Духовна култура, 73, 1993, № 6, 1–9.

668. С ы р ц о в а, Елена. Канон апостолу Андрею Наума Охридского (Опыт философско-апокрифического комментария к поэтике христианской гимнографии). – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, с. 60, 62, 66.

Съпоставителен стилистичен анализ, в който са привлечени произведения на Климент Охридски.

669. П а в л о в а, Румяна. Петър Черноризец. Старобългарски писател от X в. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 9). София, 1994. 446 с.

Проблемът за авторството на Слово за душевната полза и Поучение за спасение на душата, 9–45.

670. Х р и с т о в а, Искра. Речник на словата на Климент Охридски (= Библиотека „Дебюти“). София, 1994. 320 с.

Рец. Т о т о м а н о в а, Анна-Мария. Лексикографски принос към изучаването на Климентовите слова. – *Palaeobulgarica*, 19, 1995, № 3, 126–128.

671. Č e r t o r i c k a j a, T. V. Vorläufiger Katalog Kirchenslavischer Homilien des beweglichen Jahreszyklus. Aus Handschriften des 11.–16. Jahrhunderts vorwiegend ostslavischer Provenienz. Zusammengestellt von T. V. Č e r t o r i c k a j a. Unter der Redaktion von Heinz Miklas. / Предварительный каталог церковнославянских гомилий подвижного календарного цикла по рукописям XI–XVI в. преимущественно восточнославянского происхождения. Составлен Т. В. Ч е р т о р и ц к о й. Под ред. Хайнца Микласа (Abhandlungen der Nordrhein–Westfälischen Akademie der Wissenschaften). Düsseldorf, 1994. 783 с.

672. Д е н к о в а, Лидия. Смирение и гордост – авторското самосъзнание на старобългарския книжовник. – Старобългарска литература, 28–29, 1994, 45–51.

Върху примери от Похвално слово за архангелите Михаил и Гавриил, с. 49.

673. М и р ч е в а, Бойка. Някои структурни особености на преписите на ранната Служба за Константин-Кирил Философ. – *Palaeobulgarica*, 18, 1994, № 1, 22–36.

674. N a u m o v, E. Ioann z posady Rybotyckiej i jeho mineje. – In: Polska–Ukraine. 100 lat sąsiedztwa. T. 2. Przemyśl, 1994, 338–340.

Преписи от Климентови слова.

675. П е т к а н о в а, Донка. Средновековна литературна символика. София, 1994. 144 с.

Образи символи в словата на Климент, 11–15, 15–19, 19–21, 21–24.

676. Р о м а н к о в а, Надежда. Проблемы авторского стиля в произведениях Климента Охридского (Опыт машинного анализа). – Старобългарска литература, 27, 1994, 12–50, с прил.: 5 табл., 48 рис.

677. С т а н ч е в, Красимир. Слова на св. Климент Охридски в неизвестни и неизползвани преписи. – Старобългарска литература, 28–29, 1994, 125–130.

678. Т р и ф о н о в а, Радослава. Българската традиция при формирането на общия южнославянски книжовен фонд и неговото усвояване в сръбските земи през XI–XIII в. (Тезиси). – Старобългарска литература, 28–29, 1994, 56–61.

679. В е л и н о в а, Вася. Нови преписи на произведения на Климент Охридски в руски книгохранилища. – *Palaeobulgarica*, 19, 1995, № 3, 55–69.

680. Д ж у р о в а, Аксиния. Върху някои проблеми на континуитета и културната асинхронност при рецепцията на византийската култура в България IX–XII век. – В: 1100 години Велики Преслав. Т. 2. Шумен, 1995, 5–32.
Относно комплекса от причини, предизвикали смяната в България на глаголицата с кирилицата.

681. Д ж у р о в а, Аксиния, Красимир С т а н ч е в. Преписи от произведения на Климент Охридски в славянската ръкописна сбирка на Папския източен институт в Рим. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 63–73.

682. Д о б р е в, Иван. Кирилица. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 301–316.

683. Д о б р е в, Иван. Климент Охридски – автор на цикъл азбучни стихирни за Рождество Христово и за Богоявление. – В: Преславска книжовна школа. Т. 1. София, 1995, 157–173.

684. Z a r a d i j a - K i š, Antonija. Hrvatskoglagoljska verzija Klimentove Pohvale svetom Ćirilu. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 75–86.

685. И в а н о в а, Климентина. Тържество на словото. Българската литература от края на IX до средата на X в. – В: Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. София, 1995, 5–10.

686. И л и е в с к и, Петар Хр. Метафората светлина во химнографијата на словенските првоучители и нивните ученици. – Културен живот, 40, 1995, № 5–6, 42–48.

687. К и р о в, Димитър. Добро и зло в богословието на св. Климент Охридски. – Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Богословски факултет, 2. Нова серия, 1995, 185–226.

688. К о в а ч е в а, Пенка. Съществителните имена с наставка -ота в словата на Климент Охридски. – В: Палеобалканистика и старобългаристика. В. Търново, 1995, 193–200.

689. Л е к о м ц е в а, М. И. Метафора и метонимия в „Похвальном слове Кириллу-Философу“ Климента Охридского. – В: Лотмановский сборник. 1. Москва, 1995, 309–319.

690. Ł u s z c z y ń s k a, Ewa. Porównanie języka „Żywotu Metodego“ z językiem „Pochwały Cyryla i Metodego“ Klemensa z Ochrydy. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 87–91.

691. M o s z y ń s k i, Leszek. Dwie starosłowiańskie „Pochwały 40 męczenników“: Oryginalny utwór św. Klemensa z Ochrydy i scs. przekład greckiego tekstu św. Bazylego włączony do tzw. Kodeksu Supraskiego. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 99–113.

692. Н а у м о в, Александар. Тирилски рукописи у Польској и Јужни Словени. – В: Проучавање средњовековних јужнословенских рукописа. Београд, 1995, 323–329.

693. П а н д е в, Димитар. Охридската писмена традиција и меѓуредакциските контакти. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 273–277.

694. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Охридската химнографска школа во IX–X в. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 115–119.

695. П о п о в, Георги. Из химнографското наследство на Константин Преславски (Новооткрит трипеснец за предпразненство на Успение Богородично). – *Palaeobulgarica*, 19, 1995, № 3, 3–31.

Доказателства за съвместно химнографско творчество на Константин Преславски и Климент Охридски веднага след пристигането им в България.

696. П о п о в, Георги. Произведения на Климент Охридски и Константин Преславски. – В: Преславска книжовна школа. Т. 1. София, 1995, 96–114.

697. Р о ж д е с т в е н с к а я, Милена. Воскрешение Лазаря: древнерусские и древнеболгарские литературные параллели. – В: 1100 години Велики Преслав. Т. 2. Шумен, 1995, 33–45.

698. С е в о в а, Валентина. Методическа система за изучаване на библейските мотиви в похвалното слово в старобългарската литература. – Български език и литература, 38, 1995, № 5, 43–53.

699. С л а в е в а, Лидија. Место и улога македонских средновековних рукописа. – В: Проучаване средновековних јужнословенских рукописа. Београд, 1995, 395–401.
Книжовна дейност на Климент Охридски.

700. С т а н ч е в, Красимир. Охридско книжно средище. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 905–911.

701. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Хазарската полемика на Константин-Кирил и старобългарската литература от края на IX-ти – началото на X-ти век. – В: Преславска книжовна школа. Т. 1. София, 1995, 138–149.

702. Т у р и л о в, А. А. Болгарские литературные памятники эпохи Первого царства в книжности Московской Руси XV–XVI вв. Заметки к оценке явления. – Славяноведение, 1995, № 3, 31–45.

Публикувано и в: Т у р и л о в, А. А. Slavia Cyrillomethodiana: Источниковедение истории и культуры южных славян и Древней Руси. Межславянские культурные связи эпохи средневековья. Москва, 2010, 39–64.

703. Х р и с т о в а, Искра. Синтактичният паралелизъм в словата на Климент Охридски. – В: Кирило-Методиевски студии. Т. 10. София, 1995, 109–115.

704. Х у б а н ч е в, Антоний. Антропологическите възгледи на св. Климент Охридски. – Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Богословски факултет, 2. Нова серия, 1995, 61–86.

705. Х у б а н ч е в, Анатолий. Св. Климент Охридски – проблеми на богоспознанието. – Философски алтернативи, 4, 1995, № 1, 28–38.

706. N a u m o w, Aleksander. Wiara i historia. Kraków, 1996, 56–57.
Преписи от Климентови слова.

707. С т а н ч е в, Красимир. Стилистика и жанрове на старобългарската литература. София, 1996. 126 с.
Отражение на художествената специфика на старобългарската литература в творчеството на

Климент Охридски, 3–12, 49–50, 65–72, 83–86.

1. изд. 1985.

708. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Поглед кон манастирските библиотеки во Македонија. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 57–68.

709. Г р о з д а н о с к и, Ратомир. Евангелието – основа на животот и дејноста на свети Климент и свети Наум. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 77–87.

710. Д е с п о д о в а, Вангелија. Лексичките заемки во словата на св. Климент Охридски. – В: Јазиците на почвата на Македонија. Кн. 3. Скопје, 1996, 147–152.

711. Ы о в ч е в а, Мария. Особености в структурата и състава на службите за четвъртък в славянските ръкописни октоиси. – *Palaeobulgarica*, 20, 1996, № 4, 3–11.

712. Ы о в ч е в а, Мария. Цикълът молебни стихирѝ за пророците, мъчениците и светителите в Октоиха. – *Palaeobulgarica*, 20, 1996, № 2, 43–56.

713. M i k l a s, Heinz. Griechisches Schriftdenken und slavische Schriftlichkeit: Glagolica und Kyrillica zwischen Verschriftung und Verschriftlichung. – In: Das slawische Phänomen. Festschrift für Prof. Dr. Antonín Měšt'an zu seinem 65. Geburtstag. Ed. K. Mácha. Prag, 1996, 117–124.

Разширено в: *Verschriftung und Verschriftlichung. Aspekte des Medienwechsels in verschiedenen Kulturen und Epochen*. Ed. C. Ehler, U. Schaefer (= *ScriptOralia*, 94). Tübingen, 1998, 132–155.

714. Н и к о л о в а, Светлина. Влияние библейского текста на историю текста похвальных слов св. Климента Охридского. – Труды Отдела древнерусской литературы, 50, 1996, 99–103.

715. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Свети Климент и свети Наум Охридски – основоположници на македонското православно богослужение. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 23–28.

716. Р а й к о в, Божидар, Боряна Х р и с т о в а. Текстологични набљудения върху ранната служба на Константин Философ-Кирил. – Известия на Нар. библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, 22 (28), 1996, 9–18.

717. С п а с о в а, Мария. Към въпроса за първоначалния текст и авторството на „Похвално слово за Кирил и Методий“. – *Palaeobulgarica*, 20, 1996, № 3, 55–75.

718. С т е ф а н, митрополит. Теологијата на свети Климент Охридски. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 211–222.

719. Т у р и л о в, А. А., С. А. И в а н о в. Переводная литература у южных и восточных славян в эпоху раннего средневековья. – В: Очерки истории культуры славян. Москва, 1996, 276–298.

720. Я н а к и е в а, Цветанка. Съчинения на св. Климент Охридски в Мария-поченския сборник от библиотеката на Дебрецения университет. – В: Медиевистични изследвания. В памет на Пейо Димитров. Шумен, 1996, 67–73.

721. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи, Илија В е л е в, Маја Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ. Скрипторски центри во средновековна Македонија. Скопје, 1997. 390 с.

За книжовното наследство на св. Климент Охридски на с. 54, 86, 142, 186, 214, 256, 259, 287, 351.

722. В е л е в, Илија. Изворните идеи од Моравската мисија на св. Кирил и св. Методиј во дејноста на св. Климент и св. Наум Охридски во Македонија. – Ввв: В е л е в, Илија. Кирилометодиевската традиција и континуитет. Скопје, 1997, 11–20.

723. В е л е в, Илија. Светите Климент и Наум Охридски и нивната улога врз развитокот на словенската цивилизациска свест во Македонија. – Ввв: В е л е в, Илија. Кирилометодиевската традиција и континуитет. Скопје, 1997, 21–28.

724. П о п о в, Георги. Новооткрит канон на Константин Преславски с тајнописно поетическо послание. – *Palaeobulgarica*, 21, 1997, № 4, 3–17.

За съвместната книжовна дейност на Кирило-Методиевите ученици, с. 5.

725. T r u m m e r, Manfred. Glagolica und Kyrillica und die Nasalvokalbuchstaben. – *Palaeobulgarica*, 21, 1997, № 4, 72–77.

726. Х р и с т о в, Иван. Сходства и различия в две похвални слова („Похвално слово за Кирил“ от Климент Охридски и „Похвално слово за Евтимий“ от Григорий Цамблак). – Родна реч, 40, 1997, № 8, 16–17.

727. В е л и н о в а, Вася. Тържествената ораторска проза в България IX–X век. София, 1998. 128 с.

За Климентовия модел на похвално слово на с. 56–63, 75–95, 105–111.

728. Г р а н с т р е м, Е. Э., О. В. Т в о р о г о в, А. В а л е в и ч ю с. Иоанн Златоуст в древнерусской и южнославянской письменности XI–XVI веков. Санкт-Петербург, 1998. 211 с.

729. С т о ј ч е в с к а - А н т и к, Вера. Светлините на традицијата. Скопје, 1998. 168 с.

Съдържа: Очерк за св. Климент Охридски, 25–35; публикация на Похвално слово за Кирил, 37–40; Похвално слово за Кирил и Методий, 41–50; Поучение за Зачатието на св. Богородица, 50–51.

730. Б а б а л и е в с к а, Стоянка. Библейските цитати – проблеми на идентификацията и интерпретацията. – В: Медиевистика и културна антропология. Сборник в чест на 40-годишната творческа дейност на проф. Донка Петканова. София, 1998, 179–185.

Библейски цитати в Похвално слово за Кирил и Похвално слово за пророк Захарий и за Зачатието на Йоан Предтеча от Климент Охридски.

731. В ъ л ч а н о в, Славчо. Следи от апокрифни елементи в кирило-методиевската традиция на средновековна България. – В: Медиевистика и културна антропология. Сборник в чест на 40-годишната творческа дейност на проф. Донка Петканова. София, 1998, 195–210.

Апокрифни елементи в някои от хомилиите на Климент Охридски.

732. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Поглед кон книжевните споменици од Охридската книжевна школа од X–XI век. – В: Преславска книжовна школа. Т. 3. Шумен, 1998, 60–66.

733. М и р ч е в а, Бойка. Преписът на Службата за Кирил в ръкопис № 164 от сбирката на А. И. Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. – *Palaeobulgarica*, 22, 1998, № 4, 42–49.

Съдържа и издание на текста на службата в посочения препис.

734. М о ш к о в а, Л. В., А. А. Т у р и л о в. Моравскыѣ землѣ велен гражданни (неизвестная древняя служба первоучителю Мефодию). – *Славяноведение*, 1998, № 4, 3–23.

Съдържа и издание на текста.

735. С п а с о в, Георги. Климент Охридски. „Похвално слово за Кирил Философ“. – *Родна реч*, 41, 1998, № 2, 9–10.

736. С т о ј ч е в с к а - А н т и к, Вера. Кирилometодиевската традиција во Македонија. – В: Ракописното наследство на Македонија. Зборник на прилози од трибината одржана на 24 јуни 1998 г. Скопје, 1998, 21–28.

737. Н и к о л о в а, Светлина, Мария Й о в ч е в а, Таня П о п о в а, Лора Т а с е в а. Българското средновековно културно наследство в сбирката на Алексей Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. Каталог. Под общ. ред. и с въвед. от Светлина Николова; Консултанти Лиляна Мавродинова и Хайнц Миклас. София, 1999.

Посочени са произведения на Климент Охридски, които се съдържат в ръкописи от Хлудовата сбирка – богослужебни книги (служебни и празнични минеи, октоиси, постни триоди, пролози) и други сборници, с. 40, 41, 47, 48, 49, 50–51, 52, 53, 55, 58, 61–62, 66–67, 70, 74, 75–76, 79, 83–84, 85, 92, 94, 95, 96–97.

738. Й о в ч е в а, Мария. Новооткрити химнографски произведения на Климент Охридски в Октоиха. – *Palaeobulgarica*, 23, 1999, № 3, 3–30.

739. М о ш к о в а, Л. В. Гимнографические произведения Климента Охридского (Структурно-содержательные особенности). – *Славяноведение*, 1999, № 1, 5–21.

740. М о ш к о в а, Л. В., А. А. Т у р и л о в. Неизвестный памятник древнейшей славянской гимнографии (Канон Климента Охридского на Успение Богородицы). – *Славяноведение*, 1999, № 2, 24–36.

Съдържа и издание на текста по ръкопис ГИМ Хлуд. 156.

741. П о п о в, Георги. ХВААНА ПАННА КОНСТАНТИНОВА (Богоявленски предпразнични стихирни на Константин Преславски в руски минеи от XII–XIII в.). – *Старобългарска литература*, 31, 1999, 3–23.

Възникването на цикъла се разглежда в светлината на останалите новооткрити старобългарски химнографски произведения, създадени в процеса на съвместната книжовна дейност на Кирило-Методиевите ученици наскоро след пристигането им в България (886 г.). За произведенията на Климент Охридски на с. 3, 13–18.

742. С т р о к о в с к а я, Т. Е. Произведения славянского книжника IX–X вв. Климент Охридского в рукописных „Златоустах“ традиционного состава. – В: Славяне и их соседи. Сборник тезисов XVIII конференции памяти В. Д. Королюка. Межславянские взаимоотношения и связи. Средние века – раннее Новое время. Москва, 1999, 164–166.

743. Х р и с т о в а, Искра. Лексиката на цикъла „Общи служби“ от Климент Охридски. – Годишник на СУ „Климент Охридски“. Факултет по славянски филологии, 88 (за 1995), 1999, № 1, 49–78.

Съдържа и речник индекс на цикъла „обща служба“, 57–78.

744. H a n n i k, Christian. Начала славянской гимнографии в кирилло-мефодьевскую эпоху. – In: Thessaloniki – Magna Moravia. Proceedings of the International Conference, Thessaloniki, 16–19 October 1997. Thessaloniki, 1999, 347–354.

745. Б о я д ж и е в, Андрей. Св. Климент Охридски и кирилицата. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 86–111.

746. Б ъ р л и е в а, Славия. Климент Римски, Климент Охридски и кирило-методиевската традиция. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 159–166.

747. В е л е в, Илија. Формирањето на средновековни книжевни центри во Македонија. – Вџв: Велев, Илија. Проникнувања на традицијата и континуитетот. Скопје, 2000, 44–64.

За Охридскиот книжовен център, 51–55.

748. В е л ч е в а, Боряна. Св. Климент и глаголицата. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 82–85.

749. Д а в ы д о в а, Светлана. О „поучениях“ на дванадесетите празници Климента Охридского в Прологе. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 76–81.

750. Д е н к о в а, Лидия. За „двете естества“ и образа на светеца у св. Климент Охридски. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 152–158.

751. К о с т о в а, Красимира. Особености в правописа и езика на Похвалното слово за Йоан Кръстител от Климент Охридски по Хлудовия препис от XIV в. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 128–131.

752. К р а с и м и р о в а, Грета. Климент Охридски и бисерът на старобългарската ораторска проза. – В: Майски научни четения 2000. Доклади и съобщения 19–20. V. 2000 г. Силистра, 2000, 45–48.

753. К р а ш е н и н н и к о в а, О. А. Три канона из Октоиха Климента Охридского (Неизвестные страницы древнеславянской гимнографии). – Славяноведение, 2000, № 2, 29–41.

754. К р ъ т а н о в, Трендафил. Неизвестен препис от Службата за св. Кирил Философ от XVI в. в празничен миней № 113 от сборката на Църковно-историческия и архивен институт в София. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 197–215.
Съдържа и издание на текста на преписа.

755. М а в р о д и н о в а, Лиляна. Изображения на Тивериуполските мъченици, открити неотдавна в Струмица. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 139–144.

756. М а р т и, Роланд. Климент Охридски – проблеми при изследването на неговото литературно творчество. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 10–20.

757. М и р ч е в а, Бойка. За езиковите особености на преписите на Службата за Кирил. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 232–245.

758. М и ч е в а, Ваня. Климент Охридски. – Българска реч, 6, 2000, № 3–4, 33–34.

759. М о с т р о в а, Татяна. Климентовите слова в славянските сборници от Библиотеката на Литовската академия на науките във Вилнюс. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 58–75.

760. М о ш к о в а, Л. В. Два комбинированных канона на Успение Богородицы (Принципы объединения). – *Palaeobulgarica*, 24, 2000, № 1, 53–76.
Паралелно издание на текста по Хлуд. 164 и по Хлуд. 156, 160 и 166.

761. Н и к о л о в а, Светлина. Св. Климент Охридски и писмената култура на православните славяни през Средновековието. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 50–57.

762. П о л ы в я н н ы й, Д. И. „Болгарская миссия“ учеников свв. Кирилла и Мефодия. – В: П о л ы в я н н ы й, Д. И. Культурное своеобразие средневековой Болгарии в контексте византийско-славянской общности IX–XV веков. Иваново, 2000, 30–44.

763. П о л ы в я н н ы й, Д. И. Первые контуры модели болгарской средневековой культуры. – В: П о л ы в я н н ы й, Д. И. Культурное своеобразие средневековой Болгарии в контексте византийско-славянской общности IX–XV веков. Иваново, 2000, 44–56.

764. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Климент Охридски и октоихот. – В: П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Октоихот во македонската книжевна традиција. Скопје, 2000, 15–16.

765. П о п о в, Георги. Химнографското наследство на св. Климент Охридски. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 42–49.

766. С т о й к о в а, Ана. Бележки върху историята и структурата на ранните служби на Кирил Философ (По повод на един новооткрит молдавски препис). – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 216–231.

Текстът на службата на Кирил е публикуван по ръкопис № 717 от библиотеката на Румънската академия на науките, празничен миней от XVII в.

767. Т о т о м а н о в а, Анна-Мария. Началото на Евангелието от Лука във Ватиканския палимпсест. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 124–127.

Ватиканският палимпсест – източник на сведения за най-ранния период от съществуването на старобългарската книжнина.

768. Т ъ п к о в а - З а и м о в а, Василка. Свети-Климентовите слова за св. Димитър и византийската книжовна традиция. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 145–151.

769. Ф е д о с к и н а, Е. С. Покаянный канон Климента Охридского в составе древнеславянского Октоиха. – Вестник Московского государственного университета. Сер. 9. Филология, 2000, № 3, 75–83.

770. Ф л о р я, Б. Н. Общая характеристика литературной деятельности Климента Охридского. – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 17–20.

771. Ф о с, Кристиан. Нарях legomena в старобългарския Паренесис на Ефрем Сирий в сравнение със словообразуването при Климент Охридски. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 112–123.

772. Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Анафорична и деиктична употреба на показателните местоимения в словата на Климент Охридски. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 132–138.

773. H a u p t o v á, Zoe. Die altkirchenslavischen Akrostichien und die Glagolica. – In: Glagolitica. Zum Ursprung der slavischen Schriftkultur. Wien, 2000, 47–53.

774. Ц и б р а н с к а, Мариана. Аспекти на разпространението на старобългарската изповедна (Сант-Емерамската) молитва в южнославянската пис-

меност. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 187–196.

Проблемът за авторството на старобългарската изповедна молитва в Синайския евхологий, с. 188.

775. Ц р в е н к о в с к а, Емилија. Охридската книжевна школа како химнографски центар. – В: Предавања на XXXII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Скопје, 2000, 101–115.

776. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. „Моравия“ и „Велика Моравия“ в средновековната българска традиция. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 176–186.

777. Г р о з д а н о с к и, Ратомир протоѓакон. Библијата во делата на свети Климент Охридски / The Bible in the works of St. Clement of Ohrid. Скопје, 2001. 564 с.

778. Ы о в ч е в а, Мария. Старобългарската служба за првомъченик Стефан и Стефан I папа Римски. – Старобългарска литература, 32, 2001, 21–44.
Издание на текста по два преписа.

779. М и р ч е в а, Бойка. Канонът за Кирил и Методий и Службата за Кирил в славянската книжнина. В. Търново, 2001. 308 с.

780. М и р ч е в а, Елка. Недамаскинови слова в новобългарските дамаскини от XVII век. София, 2001. 316 с.

Оригинални творби на Климент Охридски, инкорпорирани в новобългарските дамаскини от XVII в.

781. М и р ч е в а, Бойка. За някои библейски мотиви и сравнения в ранните химнографски творби, посветени на св. Кирил и Методий. – В: Език и история на българските средновековни текстове. Сборник в чест на Екатерина Дограмаджиева (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 14). София, 2001, 81–90.

782. М и р ч е в а, Елка. Проблеми на изучаването на старобългарските преводачески школи (Върху материал от Германовия сборник от 1359 г.). – Във: В памет на Петър Динеков. Традиция – приемственост – новаторство. София, 2001, 512–522.

783. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Климентовата црковна поезија. – Спектар, 19, 2001, № 38, 195–215.

784. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Нов прилог кон проучавањето на Свети-климентовото химнографско творештво. – Годишен зборник. Богословски факултет „Свети Климент Охридски“, 7, 2001, 99–113.

785. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Службата на Јоаким Осоговски со Климентовиот канон за Ефтимиј Велики. – В: П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Од македонското книжевно минало. Скопје, 2001, 161–174.

Издание на текста на службата с Климентовия канон за Евтимий Велики.

786. П о п о в, Георги. Службата за славянския първоучител Методий в Хлудовия миней 156. – Старобългарска литература, 32, 2001, 3–20.

787. П о п о в, Георги. Химнографското творчество на Кирило-Методиевите ученици. – Богословска мисъл, 6, 2001, № 1–4, 5–20.

788. Т у р и л о в, А. А., Л. В. М о ш к о в а. К оценке культурно-исторической ситуации в Болгарии X в. (на материале богослужебных текстов). – В: Становление славянского мира и Византии в эпоху раннего средневековья. Москва, 2001, 112–113.

789. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Канонизация и първоначално развитие на култа към Кирил и Методий в България. – В: Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Кирил и Методий в българската историческа памет през средните векове. София, 2001, 12–36.

790. П о п - А т а н а с о в а, Стоја. Лексиката на македонската црковна поезија. Скопје, 2002. 288 с.

Следващи изд. 2007, 2010.

791. В е л е в, Илија. Химнографските состави за светите Петнаесет Тивериополски свештеномаченици. Уште една новооткриена химнографска творба на св. Климент Охридски. – Археографски прилози, 24, 2002, 111–141.

792. Г е о р г и е в с к и, Михајло. Поглед кон книжевните споменици во Охридската книжевна школа од X–XI како главен влог во европската и општо-светската култура и цивилизација. – В: Средновековна христијанска Европа: Изток и Запад. Ценности, традиции, общување / Medieval Christian Europe: East and West. Tradition, Values, Communications. София, 2002, 248–254.

793. Ы о в ч е в а, Мария. Гимнографическое наследие Кирилло-Мефодиевских учеников в русской книжности. – Древняя Русь, 2002, № 2 (8), 100–112.

794. Ы о в ч е в а, Мария. Новооткрито химнографско произведение на Климент Охридски и проблемот за западните памети в старобългарскиот календар. – В: Средновековна христијанска Европа: Изток и Запад. Ценности, тра-

диции, общуване / Medieval Christian Europe: East and West. Tradition, Values, Communications. София, 2002, 382–393.

Издание на текста на службата за първомъченик Стефан и Стефан I папа Римски по най-стария запазен препис в миней от XIII в. – ОГНБ, 1/5.

795. Й о в ч е в а, Мария. Старобългарската служба за св. Аполинарий Равенски от Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 26, 2002, № 1, 17–32.

Изследване и издание на текста на службата по преписа в НБКМ 113, български миней от XIII в.

796. К о ж у х а р о в, Стефан. За обема на понятието „старобългарска поезия“. – В: Старобългарско книжовно наследство. Състав. Лиляна Грашева. София, 2002, 125–140.

Същото и в: К о ж у х а р о в, Стефан. Проблеми на старобългарската поезия. Т. 1. София, 2004, 15–30.

797. К р а с и м и р о в а, Грета. Св. Климент Охридски в контекста на старобългарската културна традиция. – Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“, 39, 2002, Сер. 1. Български език, литература и изкуство, 97–99.

798. К р а ш е н и н н и к о в а, О. А. Гимнографическое наследие Климента Охридского в рукописной традиции древней Руси. – В: XIII Международный съезд славистов. Литература, культура и фольклор славянских народов. Москва, 2002, 3–14.

799. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Химнографскиот жанр. – В: Предавања на XXXIV меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Скопје, 2002, 139–156.

800. П о п о в, Георги. Византийската химнографска традиция и песнотворческите прояви на Кирило-Методиевите ученици. – В: Средновековна християнска Европа: Изток и Запад. Ценности, традиции, общуване / Medieval Christian Europe: East and West. Tradition, Values, Communications. София, 2002, 370–381.

801. С л а в о в, Слави. Климент Охридски: Религија и етика. Анализ на нравствените му възгледи. – *Философия*, 11, 2002, № 2, 42–47.

802. Т у р и л о в, А. А. Христианская литература у славян в середине X – середине XI в. и межславянские культурные связи. – В: Христианство в странах Восточной, Юго-восточной и Центральной Европы на пороге второго тысячелетия. Отв. ред. Б. Н. Флоря. Москва, 2002, 398–459.

803. Ф е д е р, Уилям. Защо и как се установяват идиолектите на Кирило-Методиевите ученици? – В: Преславска книжовна школа. Т. 6. София, 2002, 9–24.
804. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Бележки върху култа на Петнадесетте Тивериуполски мъченици в средновековна България. – В: ПОЛУХРОНІА. Сборник в чест на проф. Иван Божилов. София, 2002, 251–263.
805. В е л и н о в а, Вася. Кутмичевица. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. 2. прераб. и доп. изд. София, 2003, с. 274.
806. Г р а ш е в а, Лиляна. Похвално слово за Кирил. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 232–235.
807. Г р а ш е в а, Лиляна. Похвално слово за Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 235–239.
808. Д и м и т р о в а, Магдалена. Климент Охридски и Охридската книжовна школа. – В: Балканите и културата на балканските народи. Състав. Веселин Тепавичаров. София, 2003, 200–205.
809. И в а н о в а, Климентина. „Боже мой, Троице милостива, помогни ми“ (Фразов акростих от края на IX–X в.). – *Palaeobulgarica*, 27, 2003, № 3, 3–17. Троични стихирни в състава на Хлуд. 135 – изследване и издание.
810. И в а н о в а, Климентина. Преводната литература в България през IX–X век. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 290–298.
811. И в а н о в а, Климентина. Проповедническа литература в България през IX–X век. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 358–364.
812. И в а н о в а, Мая. Пространни жития на Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 364–383.
813. Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Уште еден прилог кон најстарата служба за св. Кирил Философ. – В: Кирилметодиевистика. 1/2003. Скопје, 2003, 209–222.
814. Ъ о в ч е в а, Мария. Проблеми текстологическото изучение древнейших памятников оригинальной славянской гимнографии. – In: *La poesia liturgica slava antica / Древнеславянская литургическая поэзия. XIII Congresso Internazionale degli Slavisti* (Lubiana, 15–21 Agosto 2003). Blocco tematico № 14. Relazioni. Roma–Sofia, 2003, 56–78.

815. К о с т а д и н о в а, Андреана. Службата за Успение Богородично в миней № 113 от сбирката на Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. – *Palaeobulgarica*, 27, 2003, № 2, 13–31.

Приложение: Структура на службата за Успение Богородично с началата на песнопенията в НБКМ 113.

816. M i k l a s, Heinz. Die slavischen Schriften: Glagolica und Kyrillica. – In: *Der Turmbau zu Babel. Ursprung und Vielfalt von Sprache und Schrift. Ausstellungskatalog des Kunsthistorischen Museums. Hrsg. von W. Seipel. Bd. 3a. Wien, 2003, 243–249.*

817. М и л о в с к а, Добрила. Преписи од словата на св. Климент Охридски во неколку странски ракописни збирки. – В: Кирилометодиевистика. 1/2003. Скопје, 2003, 59–84.

818. П о п - А т а н а с о в а, Стоја. За сложените зборови во Климентовите поетски дела. – В: Кирилометодиевистика. 1/2003. Скопје, 2003, 119–126.

819. П о п о в, Георги. Акростих в гимнографическом творчестве учеников Кирилла и Мефодия. – In: *La poesia liturgica slava antica / Древнеславянская литургическая поэзия. XIII Congresso Internazionale degli Slavisti (Lubiana, 15–21 Agosto 2003). Blocco tematico № 14. Relazioni. Roma–Sofia, 2003, 30–55.*

820. П о п о в, Георги. Служби за Кирил и Методий, старобългарски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 652–666.

821. П о п о в, Георги. Химнография, старобългарска през IX–X век. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. София, 2003, 400–414.

822. С а в о в а, Венета. Непознато химнографско произведение на св. Климент Охридски за св. Алексей Човек Божи (предварителни бележки). – *Palaeobulgarica*, 27, 2003, № 2, 3–12.

Службата за св. Алексей Човек Божи е издадена по Синайския празничен миней № 25 от XIV в. и по частичните преписи в НБКМ 122 и ÖNB Cod. Slav. 37.

823. S a v o v a, Veneta. Newly Discovered Hymnographic Work of Saint Clement of Oxrid. The Office of St. Alexis the Man of God from the Festal Menaion Sin. Slav. 25. – *Scripta & e-Scripta*, 1, 2003, 121–132.

Публикувани са началата на песнопенията в Син. 25.

824. С т а н ч е в, Красимир. Литургическая поэзия в древнеславянском литературном пространстве (История вопроса и некоторые проблемы изучения). – In: *La poesia liturgica slava antica / Древнеславянская литургическая поэзия.*

зия. XIII Congresso Internazionale degli Slavisti (Lubiana, 15–21 Agosto 2003). Blocco tematico № 14. Relazioni. Roma–Sofia, 2003, 5–22.

825. С т а н ч е в, Красимир. Поезия, старобългарска. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 182–187.

826. С т о й к о в а, Ана. Една оригинална южнославянска стихира за св. пророк Илия. – В: Пътн достъп. Сборник в памет на Стефан Кожухаров. София, 2003, 61–67.

Сравнение между текста на стихирата и Похвалното слово за св. пророк Илия на Климент Охридски, 64–66.

827. Ц р в е н к о в с к а, Емилија. За територијата на Охридската книжевна школа. – В: Реферати на македонските слависти за XIII меѓународен славистички конгрес во Љубљана, 2003 година (= МАНУ. Одделение за лингвистика и литературна наука, 27, № 1–2). Скопје, 2003, 147–160.

828. Ё о в ч е в а, Мария. Солунският Октоих в контекста на южнославянските октоиси до XIV в. (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 16). София, 2004, 7–30, 84–193.

За оригиналниот дял на Климент Охридски в Октоиха.

829. Л а л е в а, Таня. Севастијановият сборник в българската ръкописна традиция. София, 2004. 312 с.

Съдържа и: Похвално слово за Константин-Кирил Философ – издание и изследване.

830. К о с т а д и н о в а, Андреана. Два неизвестни преписа на канона за Успение Богородично от Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 28, 2004, № 3, 67–84.

Текстът е публикуван по препис в миней № 32 от сбирката на Дечанския манастир, края на XIII – началото на XIV в.

831. М и л т е н о в а, Анисава. Въпросо-отвечно тълкование на евангелските притчи. – В: М и л т е н о в а, Анисава. *Erotapokriseis*. Съчиненията от кратки въпроси и отговори в старобългарската литература. София, 2004, 77–122.

Установено сходство между текста на Тълкованието и творби на Климент Охридски.

832. М и р ч е в а, Бойка. „Каждый первый...” (синкель Савва – автор Службы Кириллу Философу). – In: *BraSlav 2. Zborník z medzinárodnej slavistickej konferencie, konanej na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave dňa 13. a 14. novembra 2003*. Bratislava, 2004, 64–72.

833. М о н ч е в а, Лиля. Поглед върху развитието на поучението в старобългарската и староруската литература (X–XIII в.). – В: Сборник в чест на

проф. дфн Георги Данчев. Материали от Международна научна конференция, В. Търново, 13–14 дек. 2002 г. В. Търново, 2004, 198–210.

834. Н и к о л о в а, Светлина. За най-стария български препис на „Варлаам и Йоасаф“. – *Palaeobulgarica*, 28, 2004, № 1, с. 31, 35.

835. П о п - А т а н а с о в а, Стоја. Варирањето во Климентовите химнографски дела. – В: Кирилometодиевистика. 2/2004. Скопје, 2004, 155–159.

836. П о п - А т а н а с о в а, Стоја. За некои јазични карактеристики на Климентовите химнографски дела од руска редакција. – В: Кирилometодиевистика. 2/2004. Скопје, 2004, 107–114.

837. П о п - А т а н а с о в а, Стоја. Од лексиката во поетските дела на Климент Охридски. – Македонски јазик, 54–55, 2004, 81–90.

838. П р о й ч е в, В., Кр. К а л и н о в а, М. С т о я н о в а. Делото на Св. Климент Охридски в медицинско-исторически аспект. – *Асклепий*, 17, 2004, 122–124.

839. С т а н к о в а, Радослава. Кирило-Методиевото наследство в ранната сръбска книжевна традиција. – Црквене студије, 1, 2004, 105–119.

840. С т а н к о в а, Радослава. Старобългарското книжевно наследство в сръбски преписи от XIII и началото на XIV в. – *LiterNet*, 2004, № 1 (50). <http://liternet.bg/publish4/rtrifonova/stb.htm#11a> (публикувано на 02.01.2004). Дани и за химнографски творби на Климент Охридски.

841. Т е м ч и н, Сергей. Этапы становления славянской гимнографии (863 – около 1098 года). Часть первая. – *Славяноведение*, 2004, № 2, 18–55; Часть вторая. – В: *Славяне и их соседи*. Вып. 11. Славянский мир между Римом и Константинополем. Москва, 2004, 53–92.

842. Т р е н д а ф и л о в, Христо. Бележки върху старобългарската проповед от края на IX век. – В: Литературна историография и възрожденска култура. Сборник, посветен на 65-годишнината на доц. д-р Николай Димков. Шумен, 2004, 20–29.

843. C h r i s t i a n s, Dagmar. Канон Евфимию Великому в традиции восточнославянских миней. – In: *BraSlav 2. Zborník z medzinárodnej slavistickej konferencie, konanej na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave dňa 13. a 14. novembra 2003*. Bratislava, 2004, 18–28.

844. C h r i s t i a n s, Dagmar. Theotokia in Kanones altbulgarischer Provenienz. – *Palaeobulgarica*, 28, 2004, № 1, 79–93.

845. П о п - А т а н а с о в а, Стоја, Весна К о с т о в с к а. Лексиката во поетските творби на Климент Охридски. Скопје, 2005. 361 с.

Рец. И л и е в а, Татяна. Одно изследване върху лексиката в химнографските произведения на Климент Охридски. – *Palaeobulgarica*, 34, 2010, № 3, 113–116.

846. В е л и н о в а, Вася. Тълкувания на Светата литургия в творби на Климент Охридски. – Старобългарска литература, 33–34 (= Филологически изследвания в чест на Климентина Иванова за нейната 65-годишнина), 2005, 145–153.

847. Г р о з д а н о с к и, Ратомир. Библискиот јазик на свети Климент Охридски. – В: Предавања на XXXVII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Скопје, 2005, 239–261.

848. Ы о в ч е в а, Мария. Акростихът в старобългарскиот канон за Св. Троица како свидетел за произхода на творбата. – Црквене студии, 2, 2005, 299–311.

849. К а л о я н о в, Анчо. Климентовите великопостни поучения и слова като „дневник“ на събора през 894 г. – В: Преславска книжовна школа. Т. 8. Изследвания в чест на доц. д-р Мария Тихова. Шумен, 2005, 102–110.

850. К р и в к о, Роман. Среднеболгарский фрагмент НБКМ № 113 в истории переводов славянских служебных миней. – *Scripta&e-Scripta*, 3–4, 2005–2006, 59–94.

Данни, допълващи историята на преводната и оригиналната славянска химнография, които се отнасят до творчеството на Климент Охридски – на с. 60–62.

851. К р ы с ь к о, Вадим. О греческих источниках и реконструкции первоначального текста древнейшей службы Кириллу Философу. – *Palaeobulgarica*, 29, 2005, № 4, 30–63.

852. М и р ч е в а, Елка. За „преславското ядро“ в един староизведен панегирик. – В: Преславска книжовна школа. Т. 8. Изследвания в чест на доц. д-р Мария Тихова. Шумен, 2005, 163–175.

Езикови особености на три похвални слова на Климент Охридски по Германовия сборник, с. 164, 166, 168, 171–172.

853. П а н а й о т о в, Веселин. Акростишните подписи на св. Климент Охридски. – Црквене студии, 2, 2005, 313–327.

854. П а н а й о т о в, Веселин. Чие дело е славянският Цветен триод? – В: Преславска книжовна школа. Т. 8. Изследвания в чест на доц. д-р Мария Тихова. Шумен, 2005, 111–131.

855. П о п о в, Георги. Богоявление тн појаште хрнсте славни (Старобългарски Канон за Богоявление). – Старобългарска литература, 33–34 (= Филологически изследвания в чест на Климентина Иванова за нейната 65-годишнина), 2005, 13–63.

856. П о п о в, Георги. Езикови аспекти на старобългарския акростих. – В: Езиковедски приноси в чест на чл.-кор. проф. Михаил Виденов. По случай неговата 65-годишнина. В. Търново, 2005, 575–585.

857. П о п о в, Георги. За една предполагаема химнографска творба на Климент Охридски (Канон за св. Симеон Богоприимец). – В: Нѣстѣ ѡученикъ надѣ ѡчителемъ своимъ. Сборник в чест на проф. дфн Иван Добрев, член-кореспондент на БАН и учител. София, 2005, 288–301.

Публикация на текста по два преписа – Хлудов миней № 164 и Синайски миней № 25.

858. С л а в о в а, Татяна. Донесли ли са книги Кирило-Методиевите ученици в България? – В: Нѣстѣ ѡученикъ надѣ ѡчителемъ своимъ. Сборник в чест на проф. дфн Иван Добрев, член-кореспондент на БАН и учител. София, 2005, 238–250.

859. С т а н к о в а, Радослава. Старобългарското книжовно наследство в сръбски преписи от XIII и началото на XIV в. – В: България и Сърбия в контекста на византийската цивилизация. София, 2005, 423–447.

860. И л и е в с к и, Петар Хр. Појава и развој на писмото со посебен осврт кон почетоците на словенската писменост. 2. рев. изд. Скопје, 2006, 278–279. 1. изд. 2001.

861. Б у ю к л и е в а, Антоанета. Символиката в словата на свети Климент Охридски и Йоан Екзарх. – Трудове на катедрите по история и богословие. Шуменски универзитет „Епископ Константин Преславски“, 9, 2006, 33–48.

862. К р а ш е н и н н и к о в а, О. А. Древнеславянский Октоих св. Климента, архиепископа Охридского: По древнерусским и южнославянским спискам XIII–XV вв. Москва, 2006. 382 с., 5 л. ил.

863. В е л е в, Илија. Култот на Петнаесетте тивериополски (струмички) свештеномаченици во духовната и во книжевната традиција. – В: Низ преминот на традицијата. Скопје, 2006, 27–60.

864. И л и е в а, Татяна. Екзегетическите текстове в старата българска литература от X–XI в. – Старобългарска литература, 35–36, 2006, 38–74.
За екзегетическите проповеди на Климент Охридски, 46–52.

865. Й о в ч е в а, Мария. Святой Вит в древнеславянской книжности. – Древняя Русь, 2006, № 4 (26), 10–19.

866. M i k l a s, Heinz. Westkyrillisch „Ðerv“ und die Herkunft der nicht-griechischen Elemente der Kyrillica. – In: Ethnoslavica. Festschrift für Herrn Univ. Prof. Dr. Gerhard Neweklowsky zum 65. Geburtstag. Beiträge des internationalen Symposiums des Instituts für Slawistik der Universität Klagenfurt in Zusammenarbeit mit dem Institut für Slawistik der Universität Wien, Klagenfurt, 7. bis 8. April 2006. Hrsg. J. Reinhart, T. Reuther (= Wiener Slawistischer Almanach, Sonderband, 65). Wien, 2006, 171–178.

867. П а н а й о т о в, Веселин. Цикъл стихире в Цветния триод с възможен подпис на Методий. – В: Преславска книжовна школа. Т. 9. Шумен, 2006, 201–210.

868. П е т к а н о в а, Донка. Средновековният книжовник. – В: П е т к а н о в а, Донка. Разноликото Средновековие, отразено в литературата. Книжка за всички. В. Търново, 2006, 7–37.

За творческия стил и преводаческите умения на Климент Охридски, 16–18.

869. П о п о в, Георги. Новооткритият старобългарски канон за Неделя Петдесетница и неговият византийски образец. – Palaeobulgarica, 30, 2006, № 3, 3–48.

В приложение е публикуван текстът на канона според неговото разположение в F.n.I.68 и в Шаф. – два ръкописни триода от РНБ в Санкт Петербург.

870. С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ, Вера. Средновековна македонска книжевност. – В: П а н д е в, Димитар, Вера С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ. Македонија – лулка на словенската писменост. Скопје, 2006, 111–124.

За книжовната дейност на Климент Охридски, 114–117.

871. Т у р и л о в, А. А., Л. В. М о ш к о в а. Гимнография (древнейшая славянская). – В: Православная энциклопедия. Т. 11. Москва, 2006, 495–497, 507–508.

872. Т у р и л о в, А. А. К определению объема творческого наследия учеников Кирилла и Мефодия в составе славянского Требника (Предварительные наблюдения над южнославянской рукописной традицией). – In: Slavica medievalia in memoriam Francisci Venceslai Mareš (= Schriften über Sprachen und Texte, 8). Frankfurt am Main–Berlin–Bern–Bruxelles–New York–Oxford–Wien, 2006, 107–123.

Публикувано и в: Т у р и л о в, А. А. Slavia Cyrillomethodiana: Источниковедение истории и культуры южных славян и Древней Руси. Межславянские культурные связи эпохи средневековья. Москва, 2010, 85–102.

873. Тур и л о в, А. А. К уточнению объема и состава древнейшего славянского оригинального гимнографического корпуса в древнерусской рукописной традиции (На материале минейных служб). – Старобългарска литература, 35–36, 2006, 22–37.

Публикувано и в: Тур и л о в, А. А. *Slavia Cyrillomethodiana*: Источниковождение истории и культуры южных славян и Древней Руси. Межславянские культурные связи эпохи средневековья. Москва, 2010, 65–84.

874. Ц р в е н к о в с к а, Емилија. Метафората во словенската оригинална и преводна химнографија. – В: Класика – балканистика – палеославистика. Материјали од научниот собир по повод одбележувањето на 85-годишнината од раѓањето и 60 години научна работа на акад. Петар Хр. Илиевски. Скопје, 2006, 205–215.

875. Ц р в е н к о в с к а, Емилија. Химнографското творештво на св. Климент и св. Наум Охридски. – В: Св. Наум Охридски – живот и дело. Скопје, 2006, 47–53.

876. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Средновековна македонска химнографија (IX–XIII век). Скопје, 2007. 197 с.
За Климент, 24–118.

877. В е л ч е в а, Боряна. Глаголицата и нейните абecedари до XII в. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 108–120.

878. Ъ о в ч е в а, Мария. Древнеславянский Октоих: реконструкция его состава и структуры. – In: *Liturgische Hymnen nach byzantinischem Ritus bei den Slaven in ältester Zeit. Beiträge einer internationalen Tagung. Bonn, 7.–10. Juni 2005.* Hrsg. von Hans Rothe und Dagmar Christians. Paderborn–München–Wien–Zürich, 2007, 50–73.

879. К р ы с ь к о, Вадим. Новые греческие источники канона Кириллу Философу. – *Palaeobulgarica*, 31, 2007, № 2, 21–48.

880. М и л т е н о в а, Анисава. Към въпроса за катехитичната литература в контекста на Кирило-Методиевата епоха. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, с. 486.

Съпоставка между „Поучението против празнословие при молитва“ и творбите на Климент Охридски „Слово за Света Троица“ и „Наставление за празниците“.

881. М и р ч е в а, Бойка. Еще раз о службе св. Клименту Охридскому и об оригинальной славянской гимнографии. – In: *Liturgische Hymnen nach*

byzantinischem Ritus bei den Slaven in ältester Zeit. Beiträge einer internationalen Tagung. Bonn, 7.–10. Juni 2005. Hrsg. von Hans Rothe und Dagmar Christians. Paderborn–München–Wien–Zürich, 2007, 341–351.

882. П а н а й о т о в, Веселин. За творческото сътрудничество на старобългарските поети. – Златоструй, 11, 2007, 103–109.

883. П е н т к о в с к и й, А. М. Славянское богослужение и славянская гимнография византийского обряда в X веке. – In: Liturgische Hymnen nach byzantinischem Ritus bei den Slaven in ältester Zeit. Beiträge einer internationalen Tagung. Bonn, 7.–10. Juni 2005. Hrsg. von Hans Rothe und Dagmar Christians. Paderborn–München–Wien–Zürich, 2007, 16–26.

884. П о п о в, Георги. Проблеми и задачи на изследванията върху кирило-методиевското химнографско наследство. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 35–44.

885. С т а н к о в а, Радослава. Химнографските книги, преведени от Кирило-Методиевите ученици, в сръбската книжовна традиция от XIII–XIV в. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 673–686.

886. Т е м ч и н, Сергей. О греческом происхождении древнейшей службы Кириллу Философу. – In: Liturgische Hymnen nach byzantinischem Ritus bei den Slaven in ältester Zeit. Beiträge einer internationalen Tagung. Bonn, 7.–10. Juni 2005. Hrsg. von Hans Rothe und Dagmar Christians. Paderborn–München–Wien–Zürich, 2007, 328–339.

887. Т о н ч е в а, Елена. Съотношението устност–писменост в християнското богослужебно пеене през старобългарския период (IX–X в.): хипотези. – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 759–772.

888. Ц а ч е в а, Вера. Описание на ръкопис № 122 от НБКМ с откритите от професор Боню Ангелов общи служби за светии на св. Климент Охридски. – В: Слово и вяра. В. Търново, 2007, 155–163.

889. Щ е к и н, Алексей. „Слово Иоанна Златоуста о твари и о суде“ в сборнике РНБ ОСПК F.I.4: краткий вариант гомилии, приписываемой Клименту Охридскому. – Scripta&e-Scripta, 5, 2007, 145–159.

890. Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Уште еден прилог кон најстарата служба на св. Кирил Филозоф. – В: Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Кири-

лометодиевски книжевни проекции. Скопје, 2007, 61–74.
Текстът на службата е публикуван по препис в Празничен миней НБКМ № 140.

891. И в а н о в а, Климентина. *Bibliotheca Hagiographica Balcano-Slavica*. София, 2008, с. 186, 187, 272, 287–288, 322, 347–348, 378, 426, 429, 431–432, 461–462, 470, 471, 485, 515, 554–556, 556–557, 573, 587, 614.

Слова, принадлежащи или приписвани на Климент Охридски, в репертоара на проучените ръкописи.

892. А н г у ш е в а, Аделина, Маргарет Д и м и т р о в а. Словото за пророк Илия от Климент Охридски и от Григорий Цамблак в контекста на библейските текстове и византийската традиция (Интертекстови полета и стратегии за подбора). – В: Християнска агиология и народни вярвания. Сборник в чест на ст.н.с. Елена Коцева. София, 2008, 370–403.

893. В е л е в, Илија. Континуитетот на македонскиот книжевно-историски развој IX–XVIII век. – В: Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 5–20.

894. В е л е в, Илија. Ораторско-прозни дела на св. Климент (Пофални и поучни слова). – В: Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 106–107.

895. В е л е в, Илија. Химнографски творби на св. Климент Охридски. – В: Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија В е л е в. Битола, 2008, 124–125.

896. И в а н о в а, Мая. Общите поучения на Климент Охридски – конструкция и функционалност. – *Palaeobulgarica*, 32, 2008, № 2, 83–94.

897. Ы о в ч е в а, Мария. Приносът на българските химнолози за развитието на съвременната палеославистика. – Списание на БАН, 121, 2008, № 5, 24–29.

898. Ы о р д а н о в а, Марина. Климентовото Похвално слово за Успение Богородично – текстологични наблюдения. – В: Християнска агиология и народни вярвания. Сборник в чест на ст.н.с. Елена Коцева. София, 2008, 233–241.

899. К а л о я н о в, Анчо. Кому принадлежат вставките в Климентовото Похвално слово за Кирил? – В: Преславска книжовна школа. Т. 10. Шумен, 2008, 165–177.

900. К р ы с ь к о, Вадим. Ранние славянские гимнографические тексты: источники и реконструкция (на материале канона Кириллу Философу). – Известия РАН. Серия литературы и языка, 2008, № 3, 3–23.

901. М а к а р и ј о с к а, Лилјана. Климентовото творештво и лексиката на химнографските текстови од македонска редакција. – В: Реферати на македонските слависти за XIV-от меѓународен славистички конгрес во Охрид, 10–16 септември 2008 година. Скопје, 2008, 165–190.

902. М а р е ш, Франтишек Вацлав. Стари словенски натписи (графити) во црквата на манастирот Свети Наум на Охридското езеро. – В: М а р е ш, Франтишек Вацлав. Компаративна фонологија и морфологија на македонскиот јазик. Скопје, 2008, 233–238.

903. Н и к о л о в а, Светлина. За един неизвестен препис от XIV в. на Климентово слово и някои проблеми на проучването на старобългарските поучителни слова от IX–X в. – *Palaeobulgarica*, 32, 2008, № 3, 3–22.

В приложение е публикувано Словото за Петата недела на поста по препис от XIV в. – Хлудов 9д.

904. П о п о в, Георги. Проблеми на химнографското творчество на Климент Охридски (Към въпроса за пентикостарния състав на староизводните славянски триоди). – *Palaeobulgarica*, 32, 2008, № 2, 3–58.

905. С т о ј ч е в с к а - А н т и к, Вера. Македонски предлошки на ракописите: Новгородски листови, Мирославово евангелие, Драголев зборник. – В: Реферати на македонските слависти за XIV-от меѓународен славистички конгрес во Охрид, 10–16 септември 2008 година. Скопје, 2008, 313–325.

За Охридската книжовна школа, с. 313, 317.

906. Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Богословская терминология в произведениях св. Климента Охридского. – В: Славянска филология. Т. 24. София, 2008, 120–136.

Публик. на бълг. език: Богословската лексика в произведенията на св. Климент Охридски. – В: Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Бог бе слово. Етюди върху християнството, видяно през призмата на езика. София, 2016, 127–148.

907. В е л е в, Илија. Улогата на св. Климент Охридски во заживувањето на книжевната дејност во Брегалничката словенска епископија. – Вџв: В е л е в, Илија. Исконі вѣ слово / Во почетокот беше словото. Скопје, 2009, 64–76.

908. Г ю з е л е в, Васил. Бележки върху средновековната българска поезия. – В: „България, земя на блажени...“. В памет на Йордан Андреев. В. Търново, 2009, 32–33.

Църковната химнографија през IX–X в.

909. И в а н о в а, Климентина. „Слово за зачатieto на св. Анна“ – една веројатно старобългарска творба. – Старобългарска литература, 41–42 (Юбилеен

сборник в чест на 60-годишнината на Красимир Станчев и Александър Наумов), 2009, 77–86.

910. Й о в ч е в а, Мария. Климент Охридски. – В: История на българската средновековна литература. София, 2009, 230–237.

Ил.: „Св. Климент Охридски и Константин Кавасила“. Стенопис в църквата „Св. Климент“ („Св. Богородица Перивлепта“) в Охрид, 1294–1295 г., с. IV на приложението с ил.

911. Й о в ч е в а, Мария. Старобългарската химнография. – В: История на българската средновековна литература. София, 2009, 104–125.

С приложение: Оригинални произведения на старобългарската химнография.

912. Й о в ч е в а, Мария. Южнославянската литургическа книжнина през XIII в. – Сборник радова Византолошког института, 46, 2009, 351–364.

913. К р ы с ь к о, Вадим. К реконструкции древнейшего канона Кириллу Философу: песнь четвертая [1]. – Известия РАН. Серия литературы и языка, 2009, № 1, 16–27.

914. К р ы с ь к о, Вадим. К реконструкции древнейшего канона Кириллу Философу: песнь четвертая [2]. – Известия РАН. Серия литературы и языка, 2009, № 2, 3–21.

915. К р ы с ь к о, Вадим. Древнеславянский канон первоучителю Кириллу: источники и реконструкция (песнь шестая). – *Palaeobulgarica*, 33, 2009, № 4, 3–59.

916. К р ы с ь к о, Вадим. Служба первоучителю Кириллу по Палаузовскому списку. – In: *Text–Sprache–Grammatik. Slavisches Schrifttum der Vormoderne. Festschrift für Eckhard Weiher*. München–Berlin, 2009, 95–123.

917. К у ю м д ж и е в а, Светлана. Още веднъж за музиката през ранната старобългарска епоха (Преразглеждайки изворите от IX до XII в.). – В: Средновековието в огледалото на един филолог. Сборник в чест на Светлина Николова (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 18). София, 2009, 495–507. За оригиналното старобългарско химнографско наследство на Кирило-Методиевите ученици, 501–502.

918. М и р ч е в а, Елка. Поученията на Климент Охридски в „Неделник“ на Софроний Врачански – въпросът за старо и ново във възрожденската книжнина и историята на новобългарския книжовен език. – В: Средновековието в огледалото на един филолог. Сборник в чест на Светлина Николова (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 18). София, 2009, 71–80.

919. П е т к а н о в а, Донка. Нови черти в похвалното слово през XIV–XV в. – В: Търновски писмена: Алманах на Търновската книжовна школа. Т. 2. В. Търново, 2009, 100–130.

920. П о п о в, Георги. За принадлежността на старобългарския Канон за пренасяне мощите на св. Йоан Златоуст към химнографското творчество на св. Климент Охридски. – Старобългарска литература, 41–42 (= Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на Красимир Станчев и Александър Наумов), 2009, 33–43.

В приложение: Стихири на глас осми с именен акростих на св. Климент Охридски – издание по преписа в Скопския миней, среднобългарски ръкопис от XIII в.; Канон на глас осми със старобългарски фразов акростих – съпоставително издание по преписите в Скопския миней, среднобългарски ръкопис от XIII в., и в Празничен миней № 98 от Типографската сбирка в РГАДА, староруски препис от XII–XIII в.

921. Б а к а л о в, Георги. Покръстването на българите и въвеждането на кирилицата. – В: Пънне малло гевургню. Сборник в чест на 65-годишнината на проф. дфн Георги Попов. София, 2010, 591–599.

922. И л и е в, Илия. Книжовна дейност на Климент Охридски. – В: И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело. Пловдив, 2010, 127–192.

923. К р ы с ь к о, Вадим. Древнеславянский канон первоучителю Кириллу: источники и реконструкция (песнь пятая). – Die Welt der Slaven, 55, 2010, № 1, 117–147.

924. К р ы с ь к о, Вадим. Копнѣмъ словесъ тн: К реконструкции древнейшего канона Кириллу Философу. – В: Пънне малло гевургню. Сборник в чест на 65-годишнината на проф. дфн Георги Попов. София, 2010, 48–66.

925. M a r t i, Roland. Horizontal und vertical: Akrostichis in der Frühzeit des slavischen Schrifttums. – В: Пънне малло гевургню. Сборник в чест на 65-годишнината на проф. дфн Георги Попов. София, 2010, 30–47.

926. М и р ч е в а, Бойка. По въпроса за реконструкцията на оригиналната славянска служба за Константин-Кирил Философ. – Palaeobulgarica, 34, 2010, № 1, 3–24.

927. С т р о к о в с к а я, Татьяна. Учение о посте в произведениях Климента Охридского. – В: Преславска книжовна школа. Т. 11. Шумен, 2010, 140–151.

928. Ч и с т я к о в а, Марина. Поучение на предпразднство Сретения Господня (по прологам Библиотеки им. Врублевских АН Литвы, Ф. 19, № 95, 97)

в контексте литературного наследия Климента Охридского. – *Palaeobulgarica*, 34, 2010, № 4, 47–55.

929. В е л е в, Илија. Византиските химнографи и рецепцијата на нивните дела во јужнословенските книжевности. – Вџв: Византија и славяните. Международен научен симпозиум по случай 20-годишнината от създаването на Центъра за славяно-византийски проучвания „Иван Дуйчев“ към СУ, София, 12–14 май 2006 (= Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Център за славяно-византийски проучвания „Иван Дуйчев“, 96 (15). София, 2011, 253–261.

930. И л и е в а, Лилия. Български данни за наследството на индоевропейския поетически език: фрагменти от творби на Климент Охридски (X век) и Патриарх Евтимий (XIV век). – *Езиков свят*, 9, 2011, № 1, 13–30.

931. Ъ о в ч е в а, Мария. За една възможна атрибуция на славянската служба за св. Вит, Модест и Крискентия. – В: Сборник на трудови од Меѓународниот научен собир „Свети Наум Охридски и словенската духовна, културна и писмена традиција“, организиран по повод на 1100-годишнината от смртта на св. Наум Охридски, Охрид, 4–7 ноември 2010. Скопје, 2011, 159–174.

932. Ъ о в ч е в а, Мария. Старобългарските химнографски книги след Симеоновата епоха: преславската редакция на Октоиха. – Вџв: Византија и славяните. Международен научен симпозиум по случай 20-годишнината от създаването на Центъра за славяно-византийски проучвания „Иван Дуйчев“ към СУ, София, 12–14 май 2006 (= Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Център за славяно-византийски проучвания „Иван Дуйчев“, 96 (15). София, 2011, 239–251.

За съчиненията на Климент Охридски в реформирания състав на Октоиха, с. 244.

933. К р и в к о, Роман. Канон Успению Богородицы *Τάφω παρφενοδόχῳ* (Къ гробѣу дѣвопрѣнѣтѣноу моу) в византийской и славянской гимнографии. – В: Смъртта и погребението в юдео-християнската традиция (= *Studia mediaevalia Slavica et Byzantina*. 1). Състав., ред. Регина Койчева, Анисава Милтенова. София, 2011, 191–217.

934. Т а с е в а, Лора. Езикът на някои оригинални химнографски творби от IX–X век в статистически ракурс. – В: Сборник на трудови од Меѓународниот научен собир „Свети Наум Охридски и словенската духовна, културна и писмена традиција“, организиран по повод на 1100-годишнината от смртта на св. Наум Охридски, Охрид, 4–7 ноември 2010. Скопје, 2011, 175–183.

935. Ю Д ж ъ н г Ч е. Сложните думи в три текста на св. Климент Охридски в съпоставка с преводите им на съвременен български език. – В: Компю-

търни и интерактивни средства за исторически езиковедски изследвания. Сборник с доклади от заключителната конференция. Състав. Анна-Мария Тотоманова, Мария Костова. София, 2011, 176–187.

936. И л и е в, Иван. Short History of the Cyrillic Alphabet / Кратка история на кирилската азбука. Пловдив, 2012. 170 с.

За Климент Охридски, 10–11, 96–97.

Рец. D i m i t r o v a, Tatyana. – Scripta&e-Scripta, 13, 2014, 298–299.

937. А н г у ш е в а - Т и х а н о в а, Аделина, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а. Образи и фигури в риторични и химнографски творби за св. Петър и Павел, представени в славянската традиция. – Palaeobulgarica, 36, 2012, № 4, 18–38.

938. Г е о р г и е в а, Тодорка. Слово за Рождество Христово в състава на минейния Тържественик от XII век. – В: Преславска книжовна школа. Т. 12. Шумен, 2012, 283–303.

Текстът на творбата е публикуван по най-стария препис от XII в. Допуска вероятността словото да е Климентово или на негов ученик.

939. И в а н о в а, Климентина. Неизвестна компилация, съдържаща Климентовата похвала за Йоан Кръстител. – Старобългарска литература, 45–46, 2012, 86–115.

В приложение е издаден текстът на Компилацията.

940. И л и е в а, Татяна. Словообразователни склонности при лексиката в химнографското творчество на Климент Охридски. – В: Преславска книжовна школа. Т. 12. Шумен, 2012, 110–125.

941. К о й ч е в а, Регина. В търсене на химнографското наследство от равноапостола Наум. – В: Преславска книжовна школа. Т. 12. Шумен, 2012, 50–56.

942. П а н а й о т о в, Веселин. Незабелязани акростихове от епохата на свети Наум Охридски. – В: Преславска книжовна школа. Т. 12. Шумен, 2012, 42–49.

За дейността на Кирило-Методиевия кръг от книжовници по допълване на състава на Требника по време на Моравската мисия.

943. P e t r o v a, Stanka. Peculiarities of the Two Old Bulgarian Kanons Dedicated to St. Methodios. – Scripta&e-Scripta, 10–11, 2012, 397–415.

944. П о п о в, Георги. Химнографското наследство на Кирило-Методиевите ученици и съставът на Рождественско-Богоявленските последования в

миней № 98 от Типографската сбирка в РГАДА, Москва. – Старобългарска литература, 45–46, 2012, 9–85.

На с. 28–37 – Климентовият цикъл предпразнични трипеснеци за Богоявление и Канонът за св. Евтимий Велики в Т98; Следи от разпространението на Канона за пренасяне мощите на св. Йоан Златоуст в състава на Т98.

945. Р а д о с л а в о в а, Диляна. Старобългарското наследство в книжнината от XVII в. – В: Преславска книжовна школа. Т. 12. Шумен, 2012, 338–347. Хомилетични произведения на Климент Охридски в репертоара на късносредновековната българска книжнина, 343–347.

946. С т р о к о в с к а я, Татьяна. „Слово о Св. Троице, о твари и о суде“ Климента Охридского и ценностные ориентиры русских книжников сер. XV – сер. XVI вв. – В: Преславска книжовна школа. Т. 12. Шумен, 2012, 126–145.

947. Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Византийските богослужебни уста-ви и техните славянски съответствия. – Старобългарска литература, 45–46, 2012, 116–143.

948. П а п а л ю г о в, Костадин. Св. Климент Охридски и неговият канон за св. Евтимий Велики. Опит за богословско-екзегетически анализ. София, 2013. 79 с.

949. П о п о в, Георги. Старобългарска църковна поезия за Рождество Христово и Богоявление. Книга първа. Климента пасни. София, 2013. 532 с.

Рец. Й о в ч е в а, Мария. – Scripta&e-Scripta, 13, 2014, 286–290.

К о й ч е в а, Регина. – Старобългарска литература, 49–50, 2014, 229–238.

950. К р ы с ь к о, Вадим. Древнеславянский канон первоучителю Кириллу: песнь седьмая. – Palaeobulgarica, 37, 2013, № 1, 30–88.

951. М и х е е в, С. М. Два кратких глаголических граффити в монастыре св. Наума под Охридом и в Св. Софии в Стамбуле. – Slověne, 2, 2013, № 2, 52–63.

952. П а н а й о т о в, Веселин. Химнографското творчество на познати и новооткрити Кирило-Методиеви ученици. – В: Преславска книжовна школа. Т. 13. Шумен, 2013, 22–38.

953. С а в о в а, Венета. „Изобщо Климент е предал на нас, българите, всичко, което се отнася до църквата“ (Оригиналната старобългарска служба за св. Алексей Човек Божь от св. Климент Охридски). – Български език и литература, 55, 2013, № 3, 233–243.

954. V u k o v i ć, Marijana. Martyrdom of Irenaeus of Sirmium in the 10th Century Codex Suprasliensis. – Старобългарска литература, 47, 2013, 60–73.

955. Акростихове с името на Климент Охридски. – В: М и р ч е в а, Бойка. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Серия „Кирило-Методиевски извори“. Т. 2). София, 2014, 122–167.

956. Б у ю к л и е в а, Антоанета. Библейски метатекст в поучителните слова на Климент Охридски. – В: Преславска книжовна школа. Т. 14. Шумен, 2014, 122–131.

957. В а с и л е в, Лупка. Два непозната слова на Успење Богородице Климента Охридског. – В: Свети Ћирило и Методије и словенско писано наслеђе 863–2013 (= Старословенско и српско наслеђе, 1). Београд, 2014, 419–444.

958. В а с и л е в а, Мартина. Светлинната образност като средство за онагледяване на природата на Христос според богослужебната писмена традиция за Рождество Христово. – Littera et Lingua, 11, 2014, № 4. <http://slav.uni-sofia.bg/naum/lilijournal/2014/11/4/vasilevam> (публикувана на 26.04.2015). В ораторски и химнографски произведения на Климент Охридски.

959. Ё о в ч е в а, Мария. Оригинални старобългарски творби на Кирило-Методиевите ученици в Минея. 1. Старобългарската служба за мъчениците Вит, Модест и Крискентия. – В: Ё о в ч е в а, Мария. Старобългарският служебен миней. София, 2014, 285–302.
Съдържа и издание на текста на службата.

960. Ё о в ч е в а, Мария. Оригинални старобългарски творби на Кирило-Методиевите ученици в Минея. 2. Старобългарската служба за свщмчк. Аполинарий епископ Равенски. – В: Ё о в ч е в а, Мария. Старобългарският служебен миней. София, 2014, 303–320.
Съдържа и издание на текста на службата.

961. К о й ч е в а, Регина. Старобългарското песнотворчество от IX век: Опит за хронология. – В: Преславска книжовна школа. Т. 14. Шумен, 2014, 373–389.

962. Т у р и л о в, А. А. К изучению великоморавского литературного наследия между двумя юбилеями: промежуточные итоги, спорные вопросы и перспективы. – В: Свети Ћирило и Методије и словенско писано наслеђе 863–2013 (= Старословенско и српско наслеђе, 1). Београд, 2014, 1–21.

963. А т а н а с о в а, Диана. Реторика на историчното. – В: Кирило-Методиевски четения. 2015. Юбилеен сборник. София, 2015, 95–107.

964. В е л и н о в а, Вася. Кирилловский алфавит и греческое письмо: графические и идеологические модели взаимодействия (X–XV вв.). – In: Studi Cirillometodiani. Nel 1150° anniversario della missione tra gli Slavi dei santi Cirillo e Metodio (= Biblioteca Ambrosiana. Fonti e Studi, 22). A cura di Krassimir Stantchev, Giorgio Ziffer. Milano, 2015, 139–166.

965. В е р е щ а г и н, Евгений. Климентов канон Евфимию Великому и его Vorlage. – Palaeobulgarica, 39, 2015, № 1, 39–54.

966. Δ ε λ η κ á ρ η, Αγγελική. Η κυριλλική γραφή το ιστορικό πλαίσιο της δημιουργίας και της εδραίωσής της στον κόσμο των Σλάβων. – In: International Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“. Thessaloniki, 2015, 389–398.

967. К у ю м д ж и е в а, Светлана. Имало ли е старобългарски трополог? – Старобългарска литература, 51, 2015, 11–38.

За книжовната дейност на Климент на с. 18.

968. М а т е й к о, Любор. Из наблюдений над тнз. Мефодиевым Каноном св. Димитрию Солунскому. – In: International Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“. Thessaloniki, 2015, 543–549. Не се изключва вероятността авторът на канона да е Климент Охридски, с. 549.

969. С а в о в а, Венета. Св. Алексей Човек Божи, св. Йоан Каливит и каноните на св. Йосиф Песнописец за тях. – Старобългарска литература, 51, 2015, 75–116.

970. С п а с о в а, Мария. Проблеми на проучването на славянския Тържественик. Върху примери от преводни и оригинални текстове в МДА 48. – Библиотека, 22 (61), 2015, № 3 (Тематичен брой „Европейски измерения на Кирило-Методиевото дело“. Състав. Елена Узунова), 115–132.

971. С т о й к о в а, Ана. Култът към св. св. Кирил и Методий през Българското средновековие. Идеологически параметри и литературни рефлексии. – Библиотека, 22 (61), 2015, № 3 (Тематичен брой „Европейски измерения на Кирило-Методиевото дело“. Състав. Елена Узунова), 22–35.

Литературни произведения, обслужващи култа, създадени в средата на техните ученици, на с. 22–27.

972. Т ъ п к о в а - З а и м о в а, Василка. Св. Димитър Солунски в рамките на кирило-методиевската традиция. – Библиотека, 22 (61), 2015, № 3 (Тематичен брой „Европейски измерения на Кирило-Методиевото дело“. Състав. Елена Узунова), 110–114.

За словата на Климент Охридски за св. Димитър, 113–114.

973. Чешмеджиев, Димо. Славянские азбуки между Византией и Болгарией. – In: International Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“. Thessaloniki, 2015, 377–386.

ПОПУЛЯРНИ ПУБЛИКАЦИИ

974. Милев, Александър. Глаголица и кирилица. Основни схващания за произхода на двете старобългарски (славянски) азбуки. – За буквите, № 3, 24 май 1980, с. 4.

975. Денев, Иван. Похвално слово на свети Климент Охридски за Рождество на св. Йоан Предтеча. – Църковен вестник, 82, № 17, 21 юни 1981, 5–6.

976. Димитров, Пейо. Цикъл нови слова на Климент Охридски. – Плиска. Мадара. Преслав, № 9, май 1981, с. 7.

977. Иванова, Климентина. Охридската книжовна школа. – Лекционна пропаганда, 1981, № 6, 37–42.

978. Попов, Георги. Климент Охридски и Константин Преславски. Новотворени химнографски произведения. – Антени, 11, № 45, 11 ноември 1981, с. 3.

979. Попов, Георги. Плиска, Преслав, Охрид. Новотворени доказателства за единството на старобългарските книжовни школи. – Антени, 11, № 46, 18 ноември 1981, с. 3.

Същото и в: За буквите. Кирило-Методиевски вестник, № 5, дек. 1981, 4–5.

980. Станчев, Красимир. Традициите на Климент и Наум. – Плиска. Мадара. Преслав, № 8, март 1981, с. 7.

981. Паникян, Аида. За автора на „Похвално слово за Кирил и Методий“. – Литературен фронт, № 20, 19 май 1983, с. 5.

982. Попов, Георги. Вграден в творбата си. Авторските подписи на Климент Охридски. – Антени, 15, № 49, 4 дек. 1985, с. 16.

983. Шаламанов, Благой. Вплел името си в акростих. Неизвестни химнографски творби на Климент Охридски. – Антени, 15, № 38, 18 септ. 1985, с. 13.

984. С т а н ч е в, Красимир. Кирило-Методиевите традиции в старобългарската литература. – Учителско дело, 80, № 9, 27 февр. 1985, с. 10.

985. С т а н ч е в, Красимир. При изворите на писмеността. Кирило-Методиевите традиции в средновековна България. – Народна младеж, 41, № 43, 20 февр. 1985.

986. Й о н ч е в, Васил. Две модулни азбуки от средата на IX век. – Промишлена естетика. Декоративно изкуство, 1986, № 3, 12–15.

987. К у е в, Куйо, Казимир П о п к о н с т а н т и н о в, Георги П о п о в. Да се запазят прогонените от триезичниците. – Антени, 16, № 22 (802), 28 май 1986, 12–13.

Разговор в редакцията на вестника за новооткритите творби на Климент Охридски и Константин Преславски.

988. Н и к о л о в а, Светлина. Значението на Климентовото книжовно дело за другите страни. – Родолубие, 42, 1986, № 10, с. 24, 33–34.

989. П о п о в, Георги. Съседни имена. Новооткрити творби на Климент Охридски и Константин Преславски. – Антени, 16, № 23 (803), 4 юни 1986, с. 13.

Същото и в: За буквите. Кирило-Методиевски вестник, № 15, февруари 1989.

990. П о п о в, Георги. „Това добро пение колко е прекрасно!“ Новооткрити старобългарски песнопения. За съвместната дейност на Константин Преславски и Климент Охридски през 886 г. – Отечество, 1986, № 16, с. 22.

991. Ш а л а м а н о в, Благой. Песнопения. Неизвестни химнографски творби на Климент Охридски. – АБВ, № 20, 20 май 1986, с. 5.

992. Б р е з и н с к и, Стефан. Охридската книжовна школа – първият български университет. – Читалище, 1990, № 10, с. 18.

993. П о п о в, Георги. Климент, Константин и Наум зашифроват в стихове имената си. – Дневен труд, 49, № 119, 23 май 1995, с. 15.

Снимка от Битолския триод, среднобългарски ръкопис от XII в.

994. Св. Климент Охридски. Слово за душевната полза. – Богословски вестник, I, № 1, ноември 1995, с. 1.

С ил.: Св. Климент Охридски. Худ. Антон Митов, 1905.

995. К о л а р о в а, Цецка. Нравственовъзпитателните послания в словата на Климент Охридски. По повод 1080 г. от смъртта му. – Начално образование, 36, 1996, № 6, 53–61.

996. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Пръв ученик на св. св. Кирил и Методий. Непознатият старобългарски книжовник и светец Сава, IX в. – Литературен форум, № 19 (320), 21–27 май 1997, с. 2.

Службата за св. Кирил – колективно дело на Кирило-Методиевите ученици Сава и Климент.

997. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Първостроители на Българската църква. Службата за св. Кирил е от синкел Сава Български, житията и похвалите за св. Кирил и Методий – от Йоан Екзарх. – Църковен вестник, 105, № 10, 16–31 май 2004, с. 7.

998. П о п о в, Георги. Съседни имена. Съвместно химнографско творчество за св. Методий от Константин Преславски и Климент Охридски. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 27, № 20, април–май 2005, с. 12.

999. И в а н о в а, Климентина. Почитта към св. Кирил и Методий по българските земи. – Официален сайт на Св. Синод на БПЦ. 24.05.2010. <http://www.bg-patriarshia.bg/reflections.php?id=96> (23.07.2016).

1000. В ъ р б а к о в, Благовест. Радвай се, благодатна! Климентово слово за Благовещение. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 13.

1001. П е х л и в а н о в, Илия. Автографи върху варовик. Климентови ученици създават в манастира край Равна каменна библиотека с надписи на 6 древни езика. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 10.

1002. П о п о в, Георги. Към Витлеем ума си да насочим. Предпразнични трипеснеци за Рождество Христово в славянското ръкописно наследство. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 5.

ПРОСЛАВА НА ДЕЛОТО НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

ХРАМОВЕ И МАНАСТИРИ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ И ПОСВЕТЕНИ НА НЕГО. УЧИЛИЩА С ИМЕТО „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1003. И в а н о в, Йордан. Кой е основал манастира „Св. Наум“ при Охрид? – В: И в а н о в, Йордан. Избрани произведения в 2 тома. Под ред. на Димитър Ангелов, Боню Ангелов. Т. 1. Литература, история, фолклор. Състав. и ред. Боню Ангелов. София, 1982, 278–280.

1. изд. 1926 г.

1004. Ч а н е в а - Д е ч е в с к а, Нели. Църковната архитектура на Първата българска държава. София, 1984, 34–36.

1005. К о ц о, Димче. Нови податоци за историјата на Климентовиот манастир „Св. Пантелејмон“ во Охрид. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 213–224.

1006. М и љ к о в и к - П е п е к, Петар. Христијанската архитектура кај македонските словени од пред средината на IX век до 1018 година (Период на прв културен подем на македонските словени). – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 225–237.

1007. В е л е в, Илија. Преглед на средновековни цркви и манастири во Македонија. Скопје, 1990, с. 105, 106 (№ 518, 519, 520).

Манастирът „Св. Пантелејмон“, црквата „Стар св. Климент“, црквата „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“).

1008. P r i n z i n g, Günter. Ohrid. – In: Lexikon des Mittelalters. Bd. 6. München–Zürich, 1993, 1376–1380.

1009. В а к л и н о в а, Маргарита. Охрид. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 893–899.

1010. Г р о з д а н о в, Цветан. Иконостасот на црквата Свети Наум. – В: Предавања од XXVII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура: Охрид, 5–19. VIII. 1994 г. Скопје, 1995, 131–135.

1011. Г р о з д а н о в, Цветан. 700 години на црквата Свети Климент (Св. Богородица Перивлепта) во Охрид. – В: Предавања од XXVII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура: Охрид, 5–19. VIII. 1994 г. Скопје, 1995, 125–130.

Същото и в: Светиклиментово слово: Црковен алманах 1995. Охрид, 1995, 68–72.

1012. Г р о з д а н о в, Цветан. Триконхалната црква на Свети Наум Охридски. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Свети Наум Охридски. Скопје, 1995, 27–36.

1013. М а н е в а, Елица. Употребата на ранохристијанските свети места во средновековна Македонија. – Културен живот, 40, 1995, № 1–2, 28–35.
Дейноста на Климент Охридски и Наум Охридски, свързана с църковното строителство; история на Охридската архиепископия; училища, носещи името на св. Климент Охридски.

1014. С н е г а р о в, Иван. Манастири, [които съставлявали части от Охридския диоцез]. – В: С н е г а р о в, Иван. История на Охридската архиепископия. Т. 2. От падането ѝ под турците до нейното унищожение (1394–1767). 2. фототип. изд. София, 1995, 422–500.

1015. Т о м о в с к и, Крум. Прилог кон историјата на архитектурата на Македонија. – Содржински и методолошки прашања во истражувањето на историјата на културата на Македонија. Кн. 1. Скопје, 1995, 119–128.
Архитектурата на црквите, построени от Климент и Наум.

1016. Т о т е в, Тотю. Манастири, старобългарски. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 601–606.
За построените от Климент Охридски и Наум Охридски манастири, 605–606.

1017. Ќ о р н а к о в, Димитар. Македонски манастири / Macedonian Monasteries. Прев. на англ. Захарија Павловска; Ликовно-графичко обликување и дизајн Нико П. Т о з и. Скопје, 1996. 250 с., ил.
Представени са манастирите от времето на св. Климент и св. Наум; икони и стенописи с образите на Кирил, Методий, Климент и Наум.

1018. Л о з а н о в а, Ралица. Църквата „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“) в Охрид – културни пластове. – В: Свети места на Балканите. Сборник с доклади от IV Международна кръгла маса, Банско, 28.02.–02.03.1995 г. Благоевград, 1996, 129–135.

1019. С т е ф а н и ј а, Драги. Летописни белешки за манастирот „Свети Наум“ („Свети Архангели“). – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 277–283.

1020. Т и м о т е ј, митрополит. Култот на свети Климент и свети Наум Охридски изразен во градењето на цркви во нивна чест во Македонската православна црква. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 229–246.

1021. Архитектурата на почвата на Македонија. Прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија. Уред. одбор Георги Старделов (претседател), Крум Томовски, Иван Цепароски. Скопје, 2000. 237 с.

Съдържа: Г р о з д а н о в, Цветан. Триконхалната црква на Свети Наум Охридски; К о ц о, Димче. Климентовиот манастир „Св. Пантелејмон“ и раскопката при „Имарет“ во Охрид; Нови податоци за историјата на Климентовиот манастир „Св. Пантелејмон“ во Охрид; Археолошки испитувања на црквата и манастирот „Св. Наум“; Триконхалните цркви во Климентовото време; Црквата „Св. Софија“ во Охрид; H a l l e n s l e b e n, Horst. Архитектонско-историска положба на црквата „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“) во Охрид.

1022. П о п к о н с т а н т и н о в, Казимир. Проучвания на археологически паметници от IX–X век в българските земи. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 395–396.

1023. Т о т е в, Тотю. „Св. Наум“, манастир в Охрид. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 563–564.

1024. Ч а н е в а - Д е ч е в с к а, Нели. Църковно строителство в България през IX–XI век. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. София, 2003, 483–487.

1025. Р а с о л к о с к а - Н и к о л о в с к а, Загорка. Архимандритот Јован, игумен на Климентовиот манастир во Охрид. – Културно наследство, 28–29, (2002–2003) 2004, 93–102, 2 с. фотографии.

1026. K o s t o v a, Rossina. St. Kliment of Ohrid and his Monastery: Some more Archaeology of the Written Evidence. – Вѽв: Византия – Балканите – Европа. Изследвания в чест на проф. Василка Тъпкова-Заимова (= Studia Balcanica. Т. 25). София, 2006, 593–604.

1027. Г р о з д а н о в, Цветан. Илустрацијата на химните на Акатистот на Богородица во црквата Богородица Перивлепта во Охрид. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 194–231.

Първа публикация в: Зборник Светозара Радојчића. Београд, 1969, 39–54.

1028. Г р о з д а н о в, Цветан. Страшниот суд во црквата Свети Климент (Богородица Перивлепта) во Охрид во светлината на тематските иновации на XVI век. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 378–404.

Първа публикация в: Културно наследство, 22–23, 1995–1996, 47–68.

1029. З а р о в, Иван Климент. Манастирската црква „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“) в Охрид. Историја, архитектура и иконографија на живописата. Дисертација. Научен ръководител Георги Бакалов. Рец. Елка

Бакалова, Христо Матанов. София, 2009. 221 с. Автореферат 51 с. Предложена от СУ „Св. Климент Охридски“. Исторически фак. Катедра по история на Византия и балканските народи. Защитена пред СНС по стара и средновековна история, археология и етнография при ВАК. Утвърдена от ВАК с протокол № 5 / 14.04.2009.

1030. Н и к о л о в а, Бистра. Манастирите в Югозападна България (Манастирите на Климент и Наум). – В: Н и к о л о в а, Бистра. Монашество, манастири и манастирски живот в средновековна България. Т. 1. Манастирите. София, 2010, 262–268.

1031. Осветен Светиклиментовият храм во Синсинати. – Македонија, 42, 1995, № 509, с. 16.

Подп. М. С.

Нов храм с името на св. Климент Охридски.

1032. С а н ц а к о с к и, Стефан отец. Библиската физиономија на македонското творечко битие. – В: Македонски иселенички алманах '95. Скопје, 1995, 150–159.

Ил.: Фреска от църковния храм „Свети Климент Охридски“ в Торонто, с. 153.

1033. [Училище с името на св. Климент Охридски]. – Весник на Македонската православна црква, 37, № 1–2, 1995, с. 5.

Съобщение за освещаване на основно училище с името на светеца в Битоля на 08.12.1994 г.

1034. 100 години 32 СОУ „Св. Климент Охридски“, София. Юбилеен вестник. София, 1996. 8 с.

МОЩИ И ГРОБ

1035. К о ц о, Димче. Надгробната плоча на Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 279–284.

1036. М и љ к о в и к - П е п е к, Петар. Нови сознанија од анализи на гробовите на св. Кирил Солунски, св. Климент Охридски и св. Наум Охридски. – Историја, 28, 1992, № 1–2, 21–41.

Същото на англ. език: M i l j k o v i k - P e p e k, Petar. New Evidence on the Tombs of St. Cyril, St. Clement and St. Naum. – Macedonian Review, 25, 1995, № 1, 5–29. Transl. by Mirka Mišić.

Същото със съкращения в: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 167–172.

КАЛЕНДАРНИ БЕЛЕЖКИ ЗА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

1037. Д о г р а м а д ж и е в а, Екатерина, Божидар Р а й к о в. Банишко евангелие. Среднобългарски паметник от XIII в. София, 1981, с. 479, л. 194б. Памет за Климент под дата 27 април.

1038. И в а н о в а - М а в р о д и н о в а, Вера, Аксиния Д ж у р о в а. Асеманиево евангелие. Старобългарски глаголически паметник от X в. Т. 1. Художествено-историческо проучване. София, 1981, 24–25; Т. 2. Факсимилно издание. София, 1981, л. 151а.

1039. Х р и с т о в а, Боряна, Даринка К а р а д ж о в а, Анастасия И к о н о м о в а. Български ръкописи от XI до XVIII век, запазени в България. Своден каталог. Под ред. на Иван Дуйчев, Божидар Райков. Т. 1. София, 1982, № 15, с. 25; № 96, с. 49; № 120, с. 57; № 127, с. 60; № 128, с. 61; № 131, с. 62; № 132, с. 63; № 352, с. 133; № 429, с. 159, № 523, с. 193; № 706, 258–259.

На посочените страници са описани ръкописи, в които се упоменава паметта на св. Климент Охридски под датата 27 юли, както и такива, които съдържат Климентови слова.

1040. К у е в, Куйо. Охридски апостол. – В: К у е в, Куйо. Съдбата на старобългарската ръкописна книга през вековете. 2. прераб. и доп. изд. София, 1986, 205–206.

Памет за Климент Охридски в Охридския апостол.

1. изд. 1979 със заглавие „Съдбата на старобългарските ръкописи през вековете“.

1041. М а р е ш, Франтишек В. Словенските светци во Асемановото евангелие. – Лихнид, 6, 1988, 3–12.

1042. М а р е ш, František Václav. Slovanští světci v Assemanově evangeliu. – In: Cyrilometodějská tradice a slavistika. Praha, 2000, 247–255.

1043. Х р и с т о в а, Боряна, Вячеслав З а г р е б и н, Геннадий Е н и н, Елена Ш в а р ц. Славянски ръкописи с български произход в Руската национална библиотека – Санкт-Петербург. София, 2009, с. 65.

Памет за Климент Охридски в Празничен миней от РНБ, XIII–XIV в., под датата 23 ноември.

1044. Д о г р а м а д ж и е в а, Екатерина. Месецословните четива в славянските ръкописни евангелия (X–XVII в.) (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 19). София, 2010, с. 201, 347, 460.

Памет на Климент Велички еп. светител отец наш, 27 юли, Асеманиевото евангелие.

1045. Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Християнските празници в славянските апостоли. – В: Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Служебният апостол в славянската ръкописна традиция. Т. 2. Изследване на синаксарите. София, 2012, 827–829.

Под дата 27 юли е отбелязана паметта на св. Климент в ръкопис № 882 от НБКМ, среднобългарски апостол кратък апракос от началото на XIV в.

1046. Календарни бележки за Климент Охридски. – В: М и р ч е в а, Бойка. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Серия „Кирило-Методиевски извори“. Т. 2). София, 2014, 271–272.

КАНОНИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ НА КУЛТА

1047. Д и м и т р о в, Божидар. Ново свидетелство за култа към Климент Охридски в средновековен Велбъжд [бронзов кръст енкалпион]. – Струма, 1987, № 1, 188–199.

1048. Р е к, Станислав. След култа св. Климента Охридского в династии Комитопулов. – В: Хиляда и сто години от смъртта на Методий (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 4). София, 1987, 175–179.

1049. Б а л а б а н о в, Коста. Ширењето на култот на словенските просветители Кирил и Методиј во периодот од XIX век. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 213–217.

Развитие на култа към Кирил и Методий, както и към учениците им Климент и Наум на територията на Македонија през XIX в. Представени са главно техни изображения.

1050. Р и с т о в с к и, Блаже. Кон кирило-методиевската традиција во македонскиот културно-национален развиток во втората половина на XIX и првата половина на XX век. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 305–318.

1051. Н и х о р и т и с, Константинос. Канонизация на Климент Охридски и възникналите в негова чест художествени произведения. – В: Н и х о р и т и с, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 7). София, 1990, 109–111.

1052. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Охридска архиепископия. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 899–903.

1053. Т р а ј а н о в с к и, Александар. Чествувањето на традициите и култот на светите Климент и Наум Охридски во македонскиот XIX век. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 317–335.

1054. Б е л ч о в с к и, Јован. Јустинијана Прима – Охридска архиепископија. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 29–39.

1055. В е л е в, Илија. Книжевниот облик на воспоставување култ на свети Климент Охридски. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 41–48.

Същото разширено във: В е л е в, Илија. Кирилometодиевската традиција и континуитет. Скопје, 1997, 29–40.

1056. Г е о р г и е в, Павел. Бележки за култа към св. Климент в Охрид. – В: Епископ-Константинови четения. Т. 3. Сб. доклади, май 1996. Шумен, 1996, 22–33, с прил.

1057. К р м п о т и ќ, Лазар. Почитувањето на свети Климент Охридски во западната (католичка) литургија. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 155–161.

1058. Т р а ј а н о в с к и, Александар. Култот и традициите кон светите Климент и Наум Охридски во XIX и почетокот на XX век во Охрид и Охридско. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 257–262.

1059. Т у р и л о в, А. А. После Климента и Наума (славянская письменность на территории Охридской архиепископии в X – первой половине XIII в.). – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 82–162.

1060. Ф л о р я, Б. Н. Култ Климента Охридского и судьбы болгарской патриархии в X–XI вв. – Във: Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / Bibliotheca Slavica, 1). Санкт-Петербург, 2000, 21–27.

1061. Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Црковната организација во Македонија и канонизацијата на словенските светители. – В: Ј а к и м о в с к а - Т о ш и ќ, Маја. Кирилометодиевски книжевни проекции. Скопје, 2007, 9–24. За Климент Охридски, 19–22.

1062. П а в л о в, Пламен, Христо Т е м е л с к и. Светци от VII–XII. Св. Климент Охридски. – В: П а в л о в, Пламен, Христо Т е м е л с к и. Българи светци. София, 2010, 73–75.

Ил.: „Св. Климент Охридски“. Стенопис от Бельовата църква „Рождество Богородично“ край Самоков; Църквата „Св. Пантелеймон“, Охрид.

1063. Т у р и л о в, А. А. Две забытые даты болгарской церковно-политической истории IX в. (К вопросу формирования болгарского варианта церковного месящеслова в эпоху Первого царства). – В: Т у р и л о в, А. А. *Slavia Cyrillomethodiana: Источниковедение истории и культуры южных славян и Древней Руси. Межславянские культурные связи эпохи средневековья.* Москва, 2010, 117–146.

Данни за култа към св. Климент Охридски според староруската ръкописна традиция, 117–118, 127.

1064. П е н т к о в с к и й, Алексей. Почитание святителя Климента в Охриде в X–XIV вв. – Старобългарска литература, 48, 2013, 79–113.

1065. F i l i p o s k i, Toni. Saints Clement and Naum of Ochrid: Appearance and Factual Grounds for their Epithet. – In: International Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“. Thessaloniki, 2015, 551–556.

ХАРАКТЕР И ЗНАЧЕНИЕ НА ДЕЛОТО НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ. БОГОСЛУЖЕБНА ПРОСЛАВА, ЮБИЛЕЙНИ ЧЕСТВАНИЯ И НАУЧНИ ФОРУМИ, ПОСВЕТЕНИ НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

1066. „Notre illustre Père et chandelier...“ La vie enrichissante de Kliment d'Ochrid – un des fondateurs de la littérature et de la culture bulgare. – *Palaeobulgarica*, 4, 1980, № 4, 3–7.

1067. К а л е в, Димитър. Богослужебна прослава на св. Климент Охридски. – Духовна култура, 62, 1982, № 11, 7–16.

1068. П а н д у р с к и, Васил. Почитта към св. Климент Охридски (Българо-руски симпозиум във връзка с 1140-годишнината от рождението на св. Климент Охридски и 1150-годишнината от рождението на св. Наум Ох-

ридски, София, 25–26 ноември 1980 г.). – Известия на Църковноисторическия и архивен институт и на Централния църковен историко-археологически музей при Българската патриаршия, 2, 1984, 200–207.

1069. Р а д е в, Стоян. Световноисторическо дело. 1100 години от смъртта на Методий и 1100 години от завръщането на учениците на Кирил и Методий в България. – Проблеми на културата, 1986, № 4, 32–41.

1070. Т р а ј а н о в с к и, Александар. Одбележувањето на празникот на словенските просветители Кирил и Методиј и нивните ученици Климент и Наум Охридски во Македонија, особено од 60-тите години на XIX век. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 371–388.

1071. С т о ј ч е в с к а - А н т и к, Вера. Традицијата на светите Кирил и Методиј, Климент и Наум Охридски денес во Македонија. – В: Свети Клименту. Предговор, избор и ред. Вера Стојчевска-Антиќ. Скопје, 1993, 7–30.

1072. М а н а ф о в а, Райна. Култът към дейността на равноапостолите св. св. Кирил и Методий и българите (1878–1885 г.). – Македонски преглед, 17, 1994, № 2, 115–128.

Почитта към делото на следовниците на Кирил и Методий – Климент, Наум, Горазд, Ангеларий, 120–125.

1073. М и л т е н о в а, Анисава. Международна научна конференция, посветена на св. Климент и св. Наум, организирана от Православната църква в Македонија, Охрид, јули 1993. – *Palaeobulgarica*, 18, 1994, № 1, 120–122.

1074. П њ р л и ч е в а, Олга. Симпозиум за светите Климент и Наум Охридски, организиран от Академията на науките и изкуствата на Македонија. – *Palaeobulgarica*, 18, 1994, № 1, 115–119.

1075. Z a r a d i j a - K i š, Antonija. Znanstveni skup o sv. Klimentu i sv. Naumu, Ohrid, 12–15 rujna 1993. – *Slovo*, 44–46, (1994–1996) 1996, № 1, 273–275.

1076. З а ш е в, Евгени. Международен научен симпозиум „Св. Климент Охридски – живот и дело“ [София, 22–25 ноември 1996 г.]. – *Palaeobulgarica*, 21, 1997, № 2, 99–106.
Организиран от КМНЦ.

1077. С н е г а р о в, Иван. Велико светило над българската земя (Св. Климент Охридски и неговото духовно-културно значение). – Възраждане, 1, 2001, № 2, 26–36.

Статията е препечатана със съкращения от книгата на Иван Снегаров „Велико светило над българската земя“. София, 1917.

1078. С т о я н о в а, Грета, Анета М а р и н о в а. Международен симпозиум „Кирило-Методиевите ученици в България“, Шумен, 26–27 октомври 2001 г. – *Palaeobulgarica*, 26, 2002, № 2, 119–120.

ПОПУЛЯРНИ МАТЕРИАЛИ В ПРОСЛАВА НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ

1079. А н г е л о в, Боню. Светило над родната земя. – Кооперативно село, 30, № 149, 24 юли 1980.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1080. Г е о р г и е в, Емил. Велик наш отец и светилник. Богатият живот на Климент Охридски – един от основоположниците на българската книжовност и култура. – Плиска. Мадара. Преслав, № 6, 14 май 1980, с. 7.

1081. Г е о р г и е в, Емил. Грижата за народа правел своя храна... Интервю. – Отечествен фронт, 38, № 10884, 24 юли 1980.

1082. Г е о р г и е в, Емил. Сияйното му дело. – Славяни, 36, 1980, № 10, 4–5.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1083. Д и м и т р о в, Божидар, Красимир С т а н ч е в. Ценен старобългарски паметник: Неизвестен кръст със старобългарски надпис. Новооткрито свидетелство за култа към Климент Охридски. – Плиска. Мадара. Преслав, № 8, 2 дек. 1980, с. 12.

1084. Д и м и т р о в а, Зоя. Велик просветител и родолюбец. – Народна армия, 35, № 9596, 27 юли 1980.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1085. Д и н е к о в, Петър. Слово за Климент. – Отечествен фронт, 38, № 10980, 4 дек. 1980.

Произнесено при откриване на изложба в СУ „Климент Охридски“ на произведения на Климент Охридски, на научни и популярни издания върху неговото дело и художествени творби, превъплътили образа му.

1086. И в а н о в а, Климентина. И сияещ като слънце със словата си. – Народна култура, 24, № 30, 25 юли 1980, с. 2.

1087. К у е в, Куйо. Виден книжовник и народен будител. – Работническо дело, 54, № 208, 26 юли 1980.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1088. М е ч е в, Константин. Двете части на едно „етническо равенство“. – Труд, 34, № 150, 28 юли 1980.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1089. М и л е в, Александър. Почит към великия просветител. – Славяни, 36, 1980, № 10, 6–7.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1090. Н а ч е в, Венцеслав. Светилник за българите. – Пламък, 24, 1980, № 12, 129–132.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1091. П о л о м с к и, Димитър. Светилник на България. – Народна младеж, 36, № 150, 27 юли 1980.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1092. С в и н т и л а, Владимир. В зората на българската народност. – Литературен фронт, № 33, 14 авг. 1980, с. 5.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1093. С т а н ч е в, Красимир. Златозарните слова на мъдрия Климент. – Вечерни новини, № 147, 28 юли 1980.

1140 години от рождението на Климент Охридски.

1094. Б а л а б а н о в, Коста. Киевска Русија и културните центри во Македонија во XI–XII век. Култот на словенските просветители Кирил и Методиј и нивните ученици. – Гласник на УНЕСКО, 35, април 1982, 39–40.

1095. И в а н о в а, В. „И осени с дъха на разума българите“. – Народна младеж, 41, № 81, 6 апр. 1985.

Заслугите на Климент Охридски за българската култура.

1096. М и н е в, Емил. Паметникът на Климент. Пред 100-годишнината на СУ. – Отечествен фронт, 43, № 12123, 26 апр. 1985.

1097. П и м е н, Неврокопски митрополит. На неразделния роден край звездата и възхода. – Църковен вестник, 86, № 31, 2 дек. 1985, 2–3.

За св. Климент Охридски.

1098. Г е ч е в, Минко. Апостоли на цивилизацията. 1100 години от пристигането на Кирило-Методиевите ученици в България. – Кооперативно село, 36, № 142, 17 юни 1986.

1099. Г е ч е в, Минко. Подобно на първоучителите. Наум и Климент в осъществяване на българо-славянското книжовно-просветно дело. – Отечествен фронт, 44, № 12540, 4 дек. 1986.

По случай 1100 г. от идването на Кирило-Методиевите ученици в България.

1100. Д и н е к о в, Петър. Знаменателно събитие в историята на България. 1100 години от идването на учениците на Кирил и Методий. – Политическа агитация, 41, 1986, № 22, 41–47.

1101. Д и н е к о в, Петър. Учениците на Кирил и Методий в България. – Народна младеж, 42, № 121–124, 27–30 май 1986.

По случай 1100 г. от идването на Кирило-Методиевите ученици в България.

1102. И в а н о в а - М и р ч е в а, Дора. Научната правда за епохалното дело. 1100 години от идването на Кирило-Методиевите ученици в България. – Отечествен фронт, 44, № 12411, 6 юни 1986.

1103. К о н с т а н т и н о в, Петър. Апостол на словото. 1070 г. от смъртта на Климент Охридски. – Вечерни новини, № 176, 28 юли 1986.

1104. П а ш о в, Петър. Първоучителите и техните следовници. – Народна армия, 41, № 11314, 26 май 1986.

1105. П е т к а н о в а, Донка. Закопнели за България. – Народна култура, 30, № 21, 23 май 1986, с. 1, 3.

1106. С и м е о н о в а, Лиляна. Светите тайнства на един несвещен език. 1100 години от идването на учениците на Кирил и Методий в България. – Отечествен фронт, 44, № 12531, 21 ноември 1986.

1107. С т а н ч е в, Красимир. Закопнели за България... – Отечествен фронт, 44, № 12401, 23 май 1986.

1108. К р у м о в, Крум. Достойни наследници на първоучителите. 1100 г. от идването на учениците на Кирил и Методий. – Народна армия, 42, № 11513, 19 ян. 1987.

1109. Х а в л и к, Лубомир. Неугасващ огън. Политически причини за отпътуването на Кирило-Методиевите ученици от Моравия. Прев. от чешки език. – Антени, 17, № 21, 27 май 1987, с. 13.

1110. „Българска“ планета. Астероид 3903 наречен „Климент Охридски“. – Работническо дело, 63, № 6, 6 януари 1990, с. 5.

1111. К о н с т а н т и н о в, Петър. Пръв епископ на българския език. 1150 г. от рождението на свети Климент Охридски. – Отечествен вестник, 48, № 13582, 20 дек. 1990.

1112. И в а н о в а, Климентина. Св. Климент Охридски – „Пръв епископ на български език“. – Славянски вестник. Юбилейно издание 1100 години от Великия църковен събор в Преслав (893–1993), май–септември 1993, с. 3.

1113. Г а д ж е в, Иван. Открити са златната епископска корона и жезълът на св. Климент Охридски. Готова ли е България да ги покаже на света? – Нация и политика, 2, 1994, № 7–8, 7–9.

1114. И л и е в с к и, Петар Хр. Отворање на научниот собир Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен и книжевен центар кон словенската писменост и култура. Поздравни говор. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 7–8.

1115. Н у ш е в, Костадин. Делото на св. Климент Охридски ни задължава и ни подтиква към подвиг. – Богословски вестник, I, № 1, ноември 1995, с. 5. Ил.: Икона с образа на св. Климент от Църковния музей в София, XIV–XV в.

1116. П а р а л и н г о в, Емил. Богослужебната прослава на св. Климент Охридски. – Богословски вестник, I, № 1, ноември 1995, с. 3.
С посвещение: В памет на Левкийски еп. Партений.

1117. Светиклиментовото дело – патоказ за сите генерации. Свечено прославен денот на свети Климент Охридски. – Македонија, 42, 1995, № 512, с. 13, с ил.

Подп.: М. С.-Д. П.; изображение на св. Климент Охридски; снимка на църквата „Св. Климент“ в Охрид.

Честване на деня на св. Климент Охридски Чудотворец (7 и 8 дек.) в Скопие и Охрид: Архиерейска литургия в Съборния храм „Св. Климент Охридски“ в Скопие и в църквата „Св. Климент“ в Охрид; откриване на изложба „700 години Света Богородица Перивлепта“; тържество в Дома на културата „Григор Пърличев“.

1118. [Честване на патронния празник на Охрид – Свети Климент Охридски]. – Весник на Македонската православна црква, 37, № 1–2, 1995, с. 11. На 07.12.1994 г. в Дома на културата „Григор Пърличев“ в Охрид в присъствието на митрополит Тимотей.

1119. А т а н а с о в, Жечо. Заветите на първоучителя (Към 1080-годишнината от кончината на Климент Охридски). – Педагогика, 6, 1996, № 7, 82–92.

1120. А т а н а с о в, Жечо. Климент Охридски (1080 г. от смъртта му). – Педагогически алманах, 4, 1996, № 1–2, 11–21.

1121. И в а н о в а, Мая. Климентов симпозиум, 22.11.–25.11.1996. – Българистика и българисти, 2, 1997, № 1, с. 43.

Международен научен симпозиум, посветен на 1080 години от смъртта на св. Климент Охридски. Организиран от КМНЦ.

1122. Н и к о л о в а, Светлина. Встъпително слово на Международния симпозиум „Климент Охридски – живот и дело“. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 7–9.

1123. Й о а н П а в е л П, папа. „Тук, благодарение на Свети Климент Охридски, изникнаха активни центрове на монашески живот, в които намери развитие азбуката кирилица.“ Слово, произнесено пред представителите на българската интелигенция на 24 май 2002 г. – България–Македония, 2002, № 3, 28–29.

1124. Б ъ р л и е в а, Славия. Св. Климент Охридски създава книжовния ни език. Навършват се 1100 години от успението на светеца, ученик и последовател на св. Константин-Кирил Философ и св. Методий, Съпокровители на Европа. – Аз-Буки, 26, № 19, 12–18 май 2016, 19–20.

Интервюто взе Галя Младенова.

1125. Б ъ р л и е в а, Славия, Вася В е л и н о в а, Георги Н и к о л о в. 1100 години от успението на св. Климент Охридски. Разговор в студиото на „Час по България“ на Телевизия СКАТ. Водещ Пламен Павлов. Публикация на 23.07.2016. <https://www.youtube.com/watch?v=nvP2Qva-ffs&feature=youtu.be> (27.07.2016).

1126. Н и к о л о в а, Светлина, Искра Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Илия И л и е в, Димо Ч е ш м е д ж и е в. Дискусия в студиото на „История.БГ“, БНТ, посветена на 1100 години от смъртта на Климент Охридски. Водещ Горан Благоев. 30 май 2016, 61 мин. <http://imedia.bnt.bg/predavanyia/istoriya-bg/1100-godini-ot-smartta-na-kliment-ohridski> (27.07.2016).

1127. Хилядогодишнината. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 5.

Факсимиле от речта на проф. Александър Т е о д о р о в - Б а л а н, произнесена на Тържественото събрание за прослава на 1000-годишнината от успението на св. Климент Охридски в БАН, 27 юли 1916 г.

ОБРАЗЪТ НА КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ В ИЗКУСТВТО

ВЪВ ФОЛКЛОРА

1128. С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ, Вера. Од историја до легенда. – Современост, 29, 1980, № 8–9, 89–109.

1129. С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ, Вера. Климент и Наум Охридски во народната традиција. Скопје, 1982. 90 с.

Записи на легенди за св. Климент в Охридско.

1130. Ц е л а к о с к и, Наум. Преданијата и старите печати на манастирот „Св. Наум“ (= Лихнид. Зборник на трудови. Т. 5). Охрид, 1983, 13–25.

1131. С а з д о в, Томе. Народните преданија за Климент и Наум Охридски. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 144–155.

Със съкращения в: С а з д о в, Томе. Народните преданија за Климент и Наум Охридски, продолжувачи на делото на солунските браќа. – В: Кирило-методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Скопје, 1988, 127–132.

1132. С а з д о в, Томе. Народните преданија и легенди за Климент Охридски. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 г. Скопје, 1989, 151–156.

1133. В р а ж и н о в с к и, Танас. Македонски историски преданија. Скопје–Прилеп, 1992. 317 с. (Спектар).

1134. Народни преданија и легенди, [посветени на Климент Охридски]. – В: Свети Клименту. Предговор, избор и ред. Вера С т о ј ч е в с к а - А н т и ќ. Скопје, 1993, 129–132.

1135. В р а ж и н о в с к и, Танас. Културолошкиот аспект во проучувањето на преданијата и легендите за светите Климент и Наум Охридски. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 169–174.

1136. С а з д о в, Томе. Светите Климент и Наум Охридски, како и нивните учители Кирил и Методиј во македонските народни легенди и преданија. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 305–310.

1137. В р а ж и н о в с к и, Танас. Библиското влијание врз создавањето на преданијата и легендите за светиите Климент и Наум Охридски. – В: 1100

години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 49–55.

1138. С т о ј ч е в с к а - А н т и к, Вера. Св. Наум Охридски. Скопје, 1997. 170 с., ил.

На с. 112 – легенда за градежа на Наумовия и на Климентовия манастир.

1139. В р а ж и н о в с к и, Танас. Култот на свети Климент и на свети Наум Охридски во македонската народна традиција. – Известия на Историческия музей в Кюстендил, 5 (за 1993), 1998, № 2, 131–136.

1140. В р а ж и н о в с к и, Танас. Народна традиција – религија – култура. Скопје, 1999, 66–71.

Фолклорни наративи, посветени на св. Климент и св. Наум.

1141. В р а ж и н о в с к и, Танас. Македонска народна библија. Библиски мотиви во народната традиција. Скопје, 2006. 202 с.

Фолклорни легенди и предания за св. Климент и св. Наум. Паралели между фолклорните наративи и библейските текстове.

1142. Ц е п е н к о в, Марко. Фолклорно наследство. Т. 4. Легенди и предания. София, 2006, 341–343.

Записи на предания и легенди за Охрид, Охридско, св. Климент и Наум от XIX в.

1143. В р а ж и н о в с к и, Танас. Свети и световни ликови во македонската народна традиција. – В: Реферати на македонските слависти за XIV-от Меѓународен славистички конгрес во Охрид, 10–16 септември 2008. Скопје, 2008, 327–344.

За св. Климент и Наум Охридски в народната традиција, 332–336.

В ХУДОЖЕСТВЕНАТА ЛИТЕРАТУРА, ЕСЕИСТИКАТА И ПУБЛИЦИСТИКАТА

1144. П о п с и м о в, Х. Утро в храма на Климент Охридски. – Пламък, 24, 1980, № 12, с. 102.

1145. П ъ р л и ч е в, Григор. Слово за Климент, държано в Охрид. – В: П ъ р л и ч е в, Григор. Избрани произведения. София, 1980, 235–237.

Словото е обнародвано и в: За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 12, под заглавие „Чудесата на св. Климента. Реч, произнесена в Охрид през 1883 г.“ (По публикацията на Кирил Григоров Пърличев в „Македонски преглед“, 4, 1928, № 2, 118–121).

1146. С т а н и ш е в, Кръстьо. Климент Охридски. Стихотворение. – Пламък, 24, 1980, № 12, 94–96.

1147. Климент Охридски: 886–1986: Од слово слова. Избор и ред. Вера Стојчевска - Антиќ. Скопје, 1986. 110 с., ил.

Съдържа: похвални и поучителни слова на Климент Охридски; откъси от извори за Климент Охридски – старобългарската служба, пространното и краткото житие; възрожденски творби, както и съвременни произведения, посветени на Климент; очерци за него; народни предания и легенди.

Сборникът е посветен на 1100 г. от пристигането на Кирило-Методиевите ученици в България.

1148. К л е т н и к о в, Ефтим. Духовният зрак на големиот просветител: Климент Охридски. 886–1986. – Просветена жена, 42, ноември 1986, с. 19.

1149. Н а н е в с к и, Душко. Климент Охридски во македонската традиција: Огледи, студии, есеи. Скопје, 1991. 105 с., ил.

1150. Свети Клименту. Предговор, избор и ред. Вера Стојчевска - Антиќ. Скопје, 1993. 139 с.

Антология от произведения, посветени на Климент Охридски: стихотворения, фрагменти от романи, народни предания и легенди.

1151. А р с о в с к и, Томе. Климент Охридски. – В: Свети Клименту. Предговор, избор и ред. Вера Стојчевска - Антиќ. Скопје, 1993, 71–72.

Публикуван е фрагмент от романа му „Климент Охридски“.

1152. К а р о в с к и, Лазо. Климент Охридски. – В: Свети Клименту. Предговор, избор и ред. Вера Стојчевска - Антиќ. Скопје, 1993, 69–70, 84.

Публикуван е фрагмент от романа на Л. Каровски „Климент Охридски“.

1153. Ж и н з и ф о в, Райко. Охрид. – В: Свети Клименту. Предговор, избор и ред. Вера Стојчевска - Антиќ. Скопје, 1993, 33–34.

Стихотворение.

1154. Б р ъ з и ц о в, Христо Д. Климент Охридски – първият ученик на Кирил и Методий. – Аз Буки, 5, № 20, 24–30 май 1995, с. 12.

Откъс от първи раздел „Борци с дух и перо“ на неиздадената му книга „Българио, за тебе те умряха“.

1155. Х у б а н ч е в, Антоний. В порива на новата зора. – Богословски вестник, 1, № 1, ноември 1995, с. 2.

Стихотворение за Климент Охридски с цитат от Житието на св. Климент от Теофилакт Охридски.

1156. Ч о л а к о в а, Николинка. На св. Климент Охридски. Стихотворение. – Учителско дело, 111, № 3, 30 ян. 2006, с. 7.

1157. Свети Климент Охридски. Антология. [Състав.] Вера Стојчевска-Антиќ. Битола, 2008. 44 с.

Съдържание: К о н е с к и, Блаже. Послание; Я н е в с к и, Славко. Климент; П а в л о в с к и, Радован. Историята на вокалите; С т а л е в, Георги. Свети Климент; П е т р о в с к и, Траян.

Разговор за Климента; Фрагменти от романите на Лазо Каровски и на Томе Арсовски, озаглавени „Климент Охридски“.

1158. Ч и л и н г и р о в, Стилиян. На свети Климента. – В: Свети равноапостолни Константин Философ – Кирил Словенобългарски, Учител словенски. Написаніе о правѣн вѣръ, сиреч Изложение за правата вяра. Светите Кирил и Методий и техните ученици. Състав., прев., бел. Клер-Анастасия Бойкикева. София, 2012, 75–76.

Стихотворение, публикувано в „Църковен вестник“, бр. 29, 1916.

1159. П о п д и м и т р о в, Емануил. За св. Климент Охридски. По едноименната Служба на светеца, съставена през 916 г. – За буквите, 38, № 47, май 2016, с. 9.

Из антологията „Глас из дълбините. В храма на българското слово“. 2. изд. София, 1943.

1160. П о л е н а к о в и к, Харалампие. Климент Охридски и нашите преродбеници. По повод 1050-годишнината од смртта на Климент Охридски. – В: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 91–105.

Прояви на култа към св. Климент Охридски. Образът на Климент в художествената литература и публицистиката.

1161. Д о р о в с к и, Иван. Солунските браќа и Климент Охридски во чешката и словачката литература. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 63–72.

1162. Ц е л а к о с к и, Наум. Општословенскиот јазик на Г. Прличев и традициите на Охридската книжевна школа. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 175–178.

1163. И в а н о в а, Климентина. Климент Охридски в българската художествена литература. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 335–338.

1164. П ъ р л и ч е в а, Олга. Кирило-методиевската традиција в Македонија и книжовната дейност на Кузман Шапкарев. – Във: В памет на Петър Диневков. Традиција – приемственост – новаторство. София, 2001, 426–431.

1165. В о й т ч а к, Марчин. Свети Климент Охридски в следосвобожденския и междувоенния период на българската литература. – Научни трудове на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, 40, 2002, № 1, Ч. 3, 413–421.

1166. П ъ р л и ч е в а, Олга. Кирило-методиевските традиции в публицистиката на Григор Пърличев. – В: Средновековието в огледалото на един филолог. Сборник в чест на Светлина Николова (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 18). София, 2009, 92–105.

1167. П ъ р л и ч е в а, Олга. Кирило-методиевските традиции и християнският код в ораторската проза (публицистика) на Григор Пърличев (С фокус върху две слова: „За св. Кирил и Методий“ и „За св. Климент Охридски“). – В: Преславска книжовна школа. Т. 15. Шумен, 2015, 335–343.

1168. П ъ р л и ч е в а, Олга. Словом и делом. Кирило-Методиевските традиции в книжовното дело на Григор Пърличев. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 38, № 47, май 2016, с. 12.

В ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО

1169. Г р о з д а н о в, Цветан. Охридското сидно сликарство од XIV век. Каталог. Охрид, 1980. 227 с, 70 с. сн.
Изображения на Климент, 34–35, 38–41, 48–51, 75, 77, 84, 86, 111, 139–140, 142, 144, 148, 151–154, 156, 158, 160, 171–173.

1170. П е т р о в, Илия. Климент Охридски сред народа. Цв. репродукция. София, 1981. 1 цв. репрод., 50x70 см.
Ориг. 1942 в Националната художествена галерия.

1171. Климент и словенските просветители. Фотос Марин Д и м е с к и - Д и м е с; Каталогска обработка Жарко Т о з и. Скопје, 1986. 4 с.
Листово издание с данни за произведения на изящното и приложното изкуство, посветени на Климент Охридски.

1172. Св. Климент Охридски. Икона от църквата „Св. Никола“ в Мелник, XV в. Дъска, платно, темпера, 35x27 см. Църковен историко-археологически музей, София. – В: П р а ш к о в, Любен. Икони от България IX–XV век / Icons from Bulgaria 9th–15th Century (Българското християнско изкуство през вековете / The Bulgarian Christian Art through the Ages). София, 2000, 76–77.

1173. Портретите на Св. Климент Охридски во ликовната уметност на Македонија и во соседните земји / Portraits of St. Clement of Ohrid in the Paintings

of Macedonia and in the Neighboring Countries. Каталог. Текст на каталогот и избор на портретите Цветан Грозданов. Прев. на англ. Гоце Алексоски. Скопје, 2016. 30 с., ил.

1174. С у б о т и ћ, Гојко. Охридска сликарска школа XV века. Београд, 1980. 237 с., 48 с. ил.

За изображения на Климент Охридски, с. 29, 65, 72–73, 95–99, 112, 115.

1175. Ф л о р е в а, Елена. Старата црква в Добърско. София, 1981, с. 40.

1176. C a s t e l f r a n c h i, Marina Falla. Gli affreschi della chiesa di San Mauro presso Gallipoli. Note preliminari. – Byzantion, 51, 1981, 159–165, tav. VII, fig. 7.

1177. Г р о з д а н о в, Цветан. Портретите на Климент Охридски од XIV век надвор од Охрид. – Годишен зборник Филозофски факултет на универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, 7(33), 1981, 79–96.

1178. Г р о з д а н о в, Цветан. Најстарите портрети на Климент Охридски; Портретите на Климент Охридски во охридскиот живопис од XIV век; Портретите на Климент Охридски во ликовната уметност од XV век до крајот на XVII век. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Портрети на светителите од Македонија од IX–XVIII век. Скопје, 1983, 38–104.

1179. Р а с о л к о с к а - Н и к о л о в с к а, Загорка. Портретот на Климент Охридски во Матка. – Ликовна уметност, 8–9, 1983, 105–108.

Същото и в: Климент Охридски. Студии. Скопје, 1986, 254–257.

1180. М а ш н и к, Мирјана. Еден новооткриен портрет на Климент Охридски во црквата Св. Никола кај село Ореовец (Македонски Брод). – Историја, 21, 1985, № 2, 293–298.

1181. Г р о з д а н о в, Цветан. Најстарите портрети на Климент Охридски. – В: Климент Охридски: Студии. Скопје, 1986, 238–253.

1182. В а с и л и е в, Асен. Климент Охридски. – Ввв: В а с и л и е в, Асен. Български светци в изобразителното изкуство. София, 1987, 73–84.

Вклучени са следните изображения на св. Климент Охридски: № 39. „Св. Климент“, старата црква в с. Добърско, XVII в.; № 40. „Св. Климент Охридски“, икона от Църковния историко-археологически музей в София, XIV–XV в.; № 41. „Св. Климент Охридски и св. Наум Охридски“, икона от манастира „Св. Наум“ край Охрид, XIV в.; № 42. „Св. Климент“. Орелеф в црквата „Св. Богородица Перивлепта“ в Охрид, 1295 г.

1183. Б о ж к о в, Атанас. Българско изобразително изкуство. София, 1988, с. 164, 192, 296–297, 516–517.

Представени са следните изображения на Климент Охридски: „Св. Климент Охридски“. Икона от Църковния историко-археологически музей в София, XIV в.; „Св. Климент Охридски“. Дървена скулптура от Охрид, XIV в.; „Св. Климент Охридски и Теофилакт, архиепископ български“. Гравюра от „Стематографията“ на Христофор Жефарович, 1741 г.; Иван Пенков „Св. Климент Охридски“. Стъклопис в СУ „Св. Климент Охридски“.

1184. Г р о з д а н о в, Цветан. Орнаментиката на расцветани лисја во уметноста на Охрид во XI–XII век: според примери од живописот на Света Софија, иконите на Благовештението и орнаментиката во ракописите на охридската збирка. – Лихнид, 6, 1988, 11–22, 14 с. ил.

1185. Б а л а б а н о в, Коста. Климент Охридски и св. Наум во делата на зографите од периодот на XVIII до крајот на XIX век во Македонија. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 215–218.

1186. Б о ж к о в, Атанас. [Изображения на св. Климент Охридски в българското и балканското изкуство]. – В: Б о ж к о в, Атанас. Изображенията на Кирил и Методий през вековете. София, 1989, 154–156, 161, 163, 177, 198, 234–235, 242, 248, 249.

Ил.: с. 157, № 102: „Св. Климент“. Икона от Църковния историко-археологически музей в София, XIV в.; с. 161, № 107 „Св. Климент, архиепископ Охридски, и св. Теофилакт, български архиепископ“. Гравюра от Стематографията на Христофор Жефарович, 1741; с. 163, № 109 – Митрофан Зограф и колектив, „Св. Климент Охридски“. Стенопис в главната църква на манастира „Зограф“ на Атон, 1814–1817; с. 177, № 123 – „Св. Кирил и Методий, заедно със св. Теофилакт и св. Климент Охридски“. Икона от манастира „Зограф“ на Атон, 1864.

1187. М и љ к о в и ѝ - П е п е к, Петар. Генезата на раскажувачкиот, експликативниот и едукативниот ликовен супстрат врз фреските кај македонските словени. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 285–292.

1188. Р а с о л к о с к а - Н и к о л о в с к а, Загорка. Топличкиот манастир во светлината на новите истражувања. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 323–333.

Представени са две изображения на Климент Охридски.

1189. Г р о з д а н о в, Цветан. Студии за охридскиот живопис (= Културно-историско наследство на СР Македонија, 27). Скопје, 1990. 238 с.

1190. Г р о з д а н о в, Цветан. Осумстотини години од живописувањето на Курбиново. – Културно наследство, 1990–1991, № 17–18, 9–13.

1191. Г р о з д а н о в, Цветан, Лидије Х а д е р м а н - М и с г в и ш. Курбиново. Скопје, 1992, 33–35.

1192. M i l j k o v i ć - P e p e k, Petar. Quatre saints non identifiés de Kurbinovo (1191) et hypothèse sur quelques exemples antérieures et analogues en Macédoine. – Byzantion, 62, 1992, 389–401.

1193. G r o z d a n o v, Cvetan, Donka B a r d ž i e v a. Sur le portraits des personnages historiques a Kurbinovo. – Зборник радова Византолошког института, 33, 1994, 61–80.

1194. Ц в е т к о в с к и, Сашо-Пеце. Новооткриениот портрет на Климент Охридски во Св. Архангели – Прилеп. – Културен живот, 39, 1994, № 1, 37–38.

Ил.: Изображение на св. Климент Охридски в црквата „Св. Архангели“ – Прилеп, XIII в.

1195. А н г е л о в, Димитър Г. За средновековната живопис в Македонија (XI–XIV век). – Македонски преглед, 18, 1995, № 3, 73–94.

Живописата в средновековните църкви и манастири в областта Македонија. Изображения на св. Климент Охридски, св. Наум Охридски и княз Борис I.

1196. Г р о з д а н о в, Цветан. За македонската ликовна уметност од XIX век и Мијачката школа. – В: Цивилизации на почвата на Македонија: Прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија. Кн. 2. Скопје, 1995, 191–208.

Съдържа следните илустрации: „Успението на св. Наум“, црква „Св. Наум Охридски“, Трпо Зограф, 1800; „Седмочисленици“, црква „Св. Наум Охридски“, Трпо Зограф, 1806; „Седмочисленици, св. Еразмо и св. Јован Владимир“, Охрид, Дичо Зограф, 1862; „Св. Климент Охридски“, црква „Успение на Богородица“, Щипско Ново село, зограф Димитрија Андонов Папрадишки, 1896 и др.

1197. Г р о з д а н о в, Цветан. Претставите на локалните култови и тематските особености на живописот во Македонија. – В: Содржински и методолошки прашања во истражувањето на историјата на културата на Македонија. Кн. 1. Скопје, 1995, 97–108.

Охридската живописот од XI в., данни за икони на Кирил, Методиј, Климент и Наум в црквите на Охрид, Девол и Преспа.

1198. Г р о з д а н о в, Цветан. Св. Климент и св. Наум во уметноста на Македонија и на Охридската архиепископија. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 31–43.

1199. Ќ о р н а к о в, Димитар. Македонска средновековна резба. – В: Содржински и методолошки прашања во истражувањето на историјата на културата на Македонија. Кн. 1. Скопје, 1995, 109–118.

Ил. „Свети Климент Охридски“, стенопис от црква „Св. Богородица Перивлепта“ в Охрид, края на XIII в. За дървения барелеф с изображение на Климент Охридски в църквата „Св. Богородица Перивлепта“ в Охрид.

1200. Л и ч е н о с к а, Зое. Релјефната икона на свети Климент Охридски. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, 213–221.

1201. П а с к а л е в а, Костадинка. Климент Охридски в изобразителното изкуство. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, 339–345. Ил.: „Св. Климент Охридски“. Стенопис в църквата „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“) в Охрид, 1295 г.; „Св. Климент Охридски“. Дървен барелеф, XIII–XIV в.; „Св. Климент Охридски“. Стенопис от Марковия манастир, Скопско, XIV в.; „Св. Климент Охридски“. Икона от Църковния историко-археологически музей в София, XIV–XV в.; „Св. Климент Охридски“. Изображение върху сребърна обковка на патриаршеско евангелие, XIV в.; „Св. Климент Охридски“. Стенопис от църквата „Възнесение“ в с. Лесково, Охридско, 1426 г.; „Св. Климент Охридски“. Гравюра от Мосхопол, 1742 г.; „Климент Охридски“. Барелеф от А. Дудулов, 1930 г.; Паметникът на Климент Охридски в София. Скулптор Любомир Далчев, 1978 г.

1202. А н г е л и ч и н - Ж у р а, Гоце. Страници од историјата на уметноста на Охрид и Охридско (XV–XIX век). Каталог. Охрид, 1996. 269 с., 1 к. За изображение на св. Климент, с. 36, 42.

1203. Г р о з д а н о в, Цветан. За влијанието на Христофор Жефарович врз делата на Дичо Зограф и Аврам Дичов. – В: Јубилеен годишен зборник на Филозофскиот факултет. 49. Скопје, 1996, 253–270.

1204. С у б о т и ћ, Гојко. Лик св. Климента Охридског у Палатицији. – В: 1100 години от хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Охрид, 1996, 223–229. Ил.: „Св. Климент Охридски“, стенопис в църквата „Св. Димитър“ в Палатичия.

1205. Ц в е т к о в с к и, Сашо. Новооткрити изображения на св. Климент Охридски в църквата „Св. Архангели“ в Прилеп и стиловите течения през третата четврт на XIII век в Македонија. – Изкуство. Art in Bulgaria, 4, 1996, № 33–34, 17–20.

1206. Г е о р г и е в, Павел. Дървеният орелеф на св. Климент Охридски – предназначение и история. – Годишник на Националниот археологически музей, 10, 1997, 301–318.

1207. А н г е л и ч и н - Ж у р а, Гоце. Пештерните цркви на брегот од Охридското Езеро. Охрид, 1999. 84 с., ил. За изображения на Климент Охридски, 13–14, 18, 20–21, 25, 66–67.

1208. Т о д и ћ, Бранислав. Фреске у Богородици Перивлепти и порекло Охридске архиепископије. – Зборник радова Византолошког института, 39, 2001–2002, 147–161.

1209. Б а к а л о в а, Елка. „Света София“, църква в Охрид. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 550–555.

1210. Б а р ц и е в а - Т р а ј к о в с к а, Донка, Гоце А н г е л и ч и н - Ж у р а. Претставите на св. Климент и св. Елефтериј во црквата „Св. Богородица“, Мали град, Преспа – Р. Албанија. – Културно наследство, 28–29, (2002–2003) 2004, 121–127.

1211. Поповска-Коробар, Викторија. Иконописот во Охрид во XVIII век. Скопје, 2005. 228 с., ил.

Вж. и статии със същото заглавие в: Предавања на XXXIX Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура (Охрид, 14.VIII–31.VIII 2006 г.) Скопје, 2007, 253–264; Ликовната уметност на почвата на Македонија од IX до крајот на XIX век. Кн. 21. Скопје, 2010, 1079–1104.

1212. Г р о з д а н о в, Цветан. Курбиново и други студии за фрескоживописот во Преспа. Скопје, 2006. 343 с., с ил.
1. изд. 2015.

1213. Г р о з д а н о в, Цветан. За графичките претстави на Климент Охридски во XVIII век и неговиот култ во Бер (Верија). – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 405–413.

Първа публикация в: Зборник посветен на Бошко Бабиќ. Прилеп, 1986, 71–74.

1214. Г р о з д а н о в, Цветан. За св. Константин Кавасила и неговите портрети во светлината на новите сознанија. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 39–61.

Ил. „Св. Климент и св. Константин Кавасила“, стенопис от црквата „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“) в Охрид, 1295 г., с. 43, 44.

Първа публикация в: Зборник радова Византолошког института, 45, 2006.

1215. Г р о з д а н о в, Цветан. Кон живописот на Охридската архиепископија. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, VII–XVI.

На англ. ез., с. XVII–XXV.

1216. Г р о з д а н о в, Цветан. Нови прилози за културата и уметноста од XIX век во Западна Македонија. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 430–447.

Ил.: Детайл от иконата „Св. Климент“, църква „Успение Богородично“, Каменско, с. 434.

Първа публикация в: Прилози. Отделение за општествени науки, 36, 2005, № 2, 39–64.

1217. Г р о з д а н о в, Цветан. Од иконографијата на Марковиот манастир. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 270–293.

Ил. „Св. Климент Охридски“, стенопис од Марковия манастир, Скопско, XIV в., с. 278, 279. Първа публикация в: Зограф, 11, 1980, 83–93.

1218. Г р о з д а н о в, Цветан. Односот меѓу портретите на Климент Охридски и Климент Римски во живописот од првата половина на XIV век. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 179–193.

Ил. „Св. Климент Охридски“ в црквата „Св. Богородица Одигитрија“, Печка патриаршия, с. 188. Първа публикация в: Симпозиум 1100-годишнина од смртта на Кирил Солунски. Скопје, 1970, 99–107.

1219. С е р а ф и м о в а, Анета. Фрескоживописот во црквата Св. Димитриј во Охрид во контекст на градското сликарство од втората половина на XIV век. – Зборник Средновековна уметност, 6, 2007, 80–81, 92–93.

1220. С в е т и е в а, Јелена. Светителските култови во македонските ерминии од XIX век и нивната конципираност според бакорорезните предлошки од Стематографијата на Христофор Жефарович. – Патримониум, 2, (за 2008–2009) 2009, № 3–4, 5–6, 189–200.

За Климент Охридски, с. 190, 193.

1221. Т у р и л о в, А. А. К истолкованию надписи на краснофонной иконе св. Климента из зарубежного частного собрания: „великий епископ“ или „епископ Великий“. – В: Древнерусское искусство. Идея и образ. Опыты изучения византийского и древнерусского искусства: Материалы Международной научной конференции, 1–2 ноября 2005 г. Москва, 2009, 415–420, 469.

Същото и в: От Кирила Философа до Константина Костенецкого и Василия Софийнина (История и культура славян IX–XVII вв.). Москва, 2011, 63–67.

1222. Г р о з д а н о в, Цветан. Основни белези на Охридското сидно сликарство од XIV век. – В: Ликовната уметност на почвата на Македонија од IX до крајот на XIX век: Прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија. Кн. 21. Скопје, 2010, 643–662.

1223. Иконоликот на свети Климент Охридски. Петта научна средба по повод патрониот празник на Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Скопје, 07.12.2011. Ред. и модератор на научната средба Ратомир Г р о з д а н о с к и. Скопје, 2011. 102 с., ил.

1224. Св. Климент Охридски во уметничкото творештво. Шеста научна средба по повод патрониот празник на Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“. Скопје, 2012.

1225. В о ј в о д и ћ, Драган. Представе светог Климента Охридског у зидном сликарству средњовековне Србије. – Вџв: Византијски свет на Балкану. Књ. 1 (= Византолошки институт САНУ. Посебна издања. Књ. 42/1). Београд, 2012, 145–167, 4 л. ил.

1226. Σ ί σ ι ο υ, I. Οι απεικονίσεις του αγίου Κλήμεντος Αχρίδος από καστοριανούς καλλιτέχνες. – In: Κύριλλος και Μεθόδιος παρακαταθήκες πολιτισμού. Επιμέλεια Κ. Γ. Νιχωρίτης. Θεσσαλονίκη, 2012, 407–438.

1227. Т о д и ћ, Бранислав. Архиепископ Лав – творац иконографског програма фресака у Светој Софији Охридској. – Вџв: Византијски свет на Балкану. Књ. 1 (= Византолошки институт САНУ. Посебна издања. Књ. 42/1). Београд, 2012, 119–136, 3 л. ил.

Ил. 6: „Св. Кирил Славянски и Климент Охридски“.

1228. В а с и л и е в, Асен. Преклонение пред учителя. Дървеният релеф на св. Климент Охридски в Охрид – забележително произведение на средновековното българско изкуство. – Пиринско дело, 36, № 76, 16 април 1981.

1229. В а с и л и е в, Асен. Първоучителят. Образи на Климент Охридски. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, № 5, дек. 1981, с. 14.

1230. Икона с изобразени Кирил, Климент и Методий от Зографския манастир. – Вечерни новини, № 101, 24 май 1990.

1231. Р а ш к о в, Иван. Образът на св. Климент Охридски в българската църковна живопис. – Богословски вестник, 1, № 1, ноември 1995, с. 4.

Представени са негови изображения в църквите: „Св. Богородица Перивлепта“ в гр. Охрид, „Св. Атанасий“ в гр. Костур, „Св. Спас“ в с. Лесковец, „Св. Николай“ в гр. Елена и в Съборната църква на Рилския манастир.

В МУЗИКАТА

1232. К р ъ т е в, Александър. Химн на Климент Охридски. За 3- и 4-гласен хор. Текст Любомир Б о б е в с к и. – В: Из българската хорова класика. Нотирана музика. Ч. 1. Състав. Александър Куюмджиев. София, 1989, с. 29.

СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ В ГРУПАТА НА СЕДМОЧИСЛЕНИЦИТЕ

ИЗДАНИЯ НА ИЗВОРИ

Служби за св. Седмочисленици

1233. Ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἑπταρίθμων. Ποιηθεῖσα παρὰ τοῦ ἐν ἱερομονάχοις Γρηγορίου Μοσχοπολίτου. Ἐν Μοσχοπόλει 1742. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 251–267.

1234. Ἀκολουθία τῶν ἁγίων καὶ ἰσαποστόλων ἑπτὰ φωστήρων τῆς Βουλγαρίας, καὶ Δαλματίας. Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, Κλήμεντος, Ναοῦμ, Γοράσδονος, Ἀγγελαρίου καὶ Σάβα. Νῦν πρῶτον τυποθεῖσα, συνεργεῖα, ἐπιμελεῖα καὶ δαπάνη τῶν Κυρίων, Ἀνδρέου Παπᾶ, καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Νικολάου, καὶ Ἀναστασίου, διὰ ψυχικὴν αὐτῶν σωτηρίαν. [Ἐνετίησιν 1720]. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 319–351.

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

1235. T r a p p, Erich. Die sieben Slaven Apostel in der liturgischen Dichtung. – Analecta Bollandiana, 100, 1982, 469–489.

1236. К а л е в, Димитър. Богослужебна прослава на светите Седмочисленици. – Духовна култура, 63, 1983, № 7, 1–8.

1237. N i c h o r i t i s, Konstantinos. Cyril and Methodius in the Greek Literary Tradition. – Cyrillomethodianum, 10, 1986, 11–50.

1238. Ж е л е в Д и м и т р о в, Иван. Животописни сведения за свети Кирил и Методий и учениците им от гръцките служби за тях. – В: Международен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 1. София, 1989, 204–207.

1239. М а р е ш, Франтишек В. „Седумте светители“ во старословенската и грчката книжевност. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 101–110.

1240. С т а н ч е в, Красимир. Образите на св. Кирил и Методий във византийската и гръцката литература (XI–XIX век). – В: Международен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. София, 1989, с. 155.

1241. Z a r a d i j a, Antonija. Sedam učenika sv. Klementa Rimskog i sedmočisljenici. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 261–266.

1242. П о п - А т а н а с о в, Ѓорѓи. Византиската химнографија за св. Климент и за св. Наум Охридски и за другите Кирило-Методиеви ученици од кругот на таканаречените „Седмочисленици“. – Спектар, 10, 1992, № 20, 11–24.

1243. Ц е л а к о с к и, Наум. Култот и народните преданија за Седмочислениците во Охридско. – Македонски фолклор, 25, 1992, № 50, 59–71.

1244. И л и е в с к и, Петар. Терминот $\epsilon\pi\tau\alpha\rho\iota\theta\mu\omicron\varsigma$ и состав на групата „Свети словенски седмочисленици“. – Прилози на Македонската академија на науките и уметностите, 18, 1993, № 2, 5–28.

1245. I l i e v s k i, Petar H. The Slavonic Holy Seven Saints (Sedmočisljenici). – Macedonian Review, 24, 1994, № 3, 185–194.

1246. И л и е в с к и, Петар Хр. Свети словенски Седмочисленици. – В: Светиклиментовото слово: Црковен алманах. Охрид, 1995, 48–54.

1247. М а д ж у р о в, Николай. Славянските просветители светците Климент, Наум, Горазд, Сава и Ангеларий като апологети на православната вяра и на славянобългарскиот език. – Богословска мисъл, 1, 1996, № 3, 5–18.

1248. М и л о в с к а, Добрила. Светите словенски седмочисленици. – В: XXV научна дискусија на XXXI Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Скопје, 1999, 267–269.

1249. Ν ι χ ω ρ ί τ η ς, Κωνσταντίνος. Η αγιολογική παράδοση των αγίων Επταρίθμων στο Βεράτι της Αλβανίας. – In: Ν ι χ ω ρ ί τ η ς, Κωνσταντίνος. Οι Άγιοι Κύριλος και Μεθόδος. Θεσσαλονίκη, 2000, 126–135.

1250. Б њ р л и е в а, Славия. Служби за свети Седмочисленици. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 680–682.

1251. Г р а ш е в а, Лиляна. Седмочисленици. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 576–580.

1252. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Бележки върху култа на Свети Седмочисленици в средновековна България. – В: Пътн достъп. Сборник в памет на Стефан Кожухаров. София, 2003, 425–443.

1253. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Свети Седмочисленици български „Равноапостолни пастири на България и светили на Далмация“ според „Бератска“, или „Венецианска“ служба от XIV в. – В: Българите в Албания и Косово. София, 2005, 7–23.

1254. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Култ светых седмочисленных в средневековой Болгарии. – *Bulgarian Historical Review*, 33, 2005, № 3–4, 103–119.

1255. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Св. Седмочисленици и св. Йоан Екзарх от Рим за България и Далмация (866–917 г.). – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 430–452.

1256. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Ново за култа на св. Седмочисленици и св. Йоан Екзарх. – *Наука*, 19, 2009, № 2, 39–42.

1257. Š k o v i e r a, Andrej. Svätí slovanskí sedmopočetníci. Bratislava, 2010. 247 p.

На св. Климент Охридски са посветени с. 110–120 (извори, живот и дело, дни за помен). Ил.: изображения на св. Седмочисленици като група, 239–241; снимки на църквата към манастира „Св. Пантелеймон“ в Охрид и на гроба на Климент Охридски в нея, с. 245. Рец. M i n c z e w, Georgi. – *Studia Ceranea*, 1, 2011, 228–230.

1258. Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów. Ed. Małgorzata S k o w r o n e k, Georgi M i n c z e w (= Biblioteka duchowości europejskiej, 4). Kraków, 2010. 216 p.

Рец. L e s z k a, Mirosław, Kiril M a r i n o w. – *Studia Ceranea*, 1, 2011, 226–228.

1259. B a r l i e v a, Slavia, Dimo Č e š m e d ž i e v. Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów w greckiej i słowiańskiej tradycji literackiej. – In: Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów (= Biblioteka duchowości europejskiej, 4). Kraków, 2010, 17–36.

1260. M i n c z e w, Georgi. Pamięć o Siedmiu Świętych Mężach w legendach ludowych i podaniach. – In: Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów (= Biblioteka duchowości europejskiej, 4). Kraków, 2010, 61–77.

1261. П а в л о в, Пламен, Христо Т е м е л с к и. Светци от VII–XII в. Св. Седмочисленици. – В: П а в л о в, Пламен, Христо Т е м е л с к и. Българи светци. София, 2010, 77–78.

Ил.: „Св. Седмочисленици“. Мозайка от притвора на Катедралния храм „Св. Александър Невски“ в София; изображение на св. Седмочисленици в манастира „Св. Наум“, Охрид.

1262. Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Култът на свети Седмочисленици в средновековна България. – Slavica Slovaca, 46, 2011, № 1, 24–35.

1263. М и н ч е в, Георги. Паметта на св. Седмочисленици във фолклорните легенди и предания. – В: Средновековни текстове, автори и книги. Сборник в чест на Хайнц Миклас (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 21). София, 2012, 321–338.

ПОПУЛЯРНИ ПУБЛИКАЦИИ

1264. К а л е в, Димитър. Светите светозарни учители. – Църковен вестник, 88, № 15–16, 1987, 2–3.

1265. Н и х о р и т и с, Константинос. Седмочисленици. – Студентска трибуна, 39, № 35, 21 май 1988. Специализиран лист.

1266. К р ъ с т а н о в, Трендафил. Закрилници на Велеград. Авторството на Венецианската служба на св. Седмочисленици. – Литературен форум, № 24, 23–29 юни 1998, с. 4.

СЕДМОЧИСЛЕНИЦИТЕ В ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО

1267. Б о ж к о в, Атанас, Иванка Г е р г о в а, Елена Г е н о в а. Образите на св. св. Кирил и Методий и на св. Седмочисленици в българското изобразително изкуство. Каталог на изложба. София, 1993.

1268. Г р о з д а н о в, Цветан. Најстарата претстава на Седмочислениците. – Културен живот, 7–8, 1979, 11–15.

1269. Г р о з д а н о в, Цветан. Композицијата на Седмочислениците во живописот од XVII–XVIII в. – Годишен зборник на Филозофскиот факултет, 5–6 (31–32), 1979–1980, 113–114.

1270. М и љ к о в и љ - П е п е к, Петар. Историските и иконографските проблеми на непрочуената црква св. Богородица од Слимничкиот манастир крај Преспанското езеро. – Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот – Скопје, 5–6 (31–32), 1979–1980, 181–196.

1271. В а с и л и е в, Асен. Образите на Кирил и Методий в българското изкуство. – В: Кирило-Методиевски страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983, 301–306.

Ил.: „Седмочисленици“. Дървен релеф на Иван Лазаров, 1943 г.

1272. Г р о з д а н о в, Цветан. Јован Владимир и представе Седмочисленика у македонској уметности XVIII–XIX в. – Зборник Матице Српске за ликовне уметности, 20, 1984, 229–235.

Същото в: Г р о з д а н о в, Цветан. Студии за охридскиот живопис. Скопје, 1990, 171–177.

1273. Г р о з д а н о в, Цветан. За литографијата на Седмочислениците во Преспа. – Историја, 22, 1986, № 2, 275–279.

Същото в: Уметноста и културата на XIX век во Западна Македонија. Студии и прилози. Скопје, 2004, 276–280.

1274. В а с и л и е в, Асен. Св. Седмочисленици. – Ввв: В а с и л и е в, Асен. Български светци в изобразителното изкуство. София, 1987, 76–77.

1275. K i s s a s, S. Representations of Greek and Slav Saints from the Central and Western Balkans from the Ninth to the Eighteenth Century. – Cyrillomethodianum, 11, 1987, 249–251.

1276. Б о ж к о в, Атанас. [Изображения на св. Седмочисленици в българското и балканското изкуство]. – В: Б о ж к о в, Атанас. Изображенията на Кирил и Методий през вековете. София, 1989, 156–158, 163, 207, 218, 229, 232–233.

Ил.: с. 163, № 108 – „Св. Кирил и Методий и техните ученици (св. Седмочисленици)“. Стенопис в манастира „Св. Наум“ в Охрид, 1706; с. 207, № 156 – Симеон Молеров „Св. Кирил и Методий и техните ученици (св. Седмочисленици)“. Икона от Зографскиот манастир на Атон, втората половина на XIX в.; с. 218, № 167 – Марко и Теофил Миневи „Св. Кирил и Методий и техните ученици (св. Седмочисленици)“. Икона од црквата „Св. Петър и Павел“ в София, 1889; с. 229, № 175 – Стефан Иванов „Св. Кирил и Методий и техните ученици (св. Седмочисленици)“. Црквата „Св. Седмочисленици“ в София, 1903; с. 233, № 178 – Иван Лазаров „Св. Кирил и Методий и техните ученици“. Релеф од дърво в Дома музеј „Иван Лазаров“ в София, 1943.

1277. Г р о з д а н о в, Цветан. Непознати и малку познати портрети на словенските учители во уметноста на XIX век. – В: Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета.

Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Скопје, 1989, 239–249, с ил.

1278. Г р о з д а н о в, Цветан. За литографијата на Седмочислениците во Преспа. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Студии за охридскиот живопис. Скопје, 1990, 200–203.

1279. Г р о з д а н о в, Цветан. Композицијата на Седмочислениците во уметноста од времето на преродбата во Македонија. – В: Предавања на XXII семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје и Охрид, август 1989 г. Скопје, 1990, 145–150.

1280. Г р о з д а н о в, Цветан. Непознати и малку познати портрети на Седмочислениците во македонската уметност од XVIII–XIX в. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Студии за охридскиот живопис. Скопје, 1990, 181–191.

1281. Г р о з д а н о в, Цветан. Словенските учители во живописот на Прецита Кичевска и развитокот на композицијата на Седмочислениците во втората половина на XIX век. – В: Г р о з д а н о в, Цветан. Студии за охридскиот живопис. Скопје, 1990, 191–200.

Същото в: Г р о з д а н о в, Цветан. Уметноста и културата на XIX век во Западна Македонија. Студии и прилози. Скопје, 2004.

1282. G r o z d a n o v, Cvetan. Les représentation des sept saint slaves dans l'art des pays balkaniques. – In: Sixième congrès international des études du sud-est européen, Sofia, 1989. Skopie, 1991, 167–172.

1283. Г е н о в а, Елена. Изложбата „Образите на св. св. Кирил и Методий и св. Седмочисленици в българското изобразително изкуство“. – Изкуство. Art in Bulgaria, 1, 1993, № 7, 19–22.

1284. Г е р г о в а, Иванка. Графични модели на възрожденската иконографија на славянските просветители. – Проблеми на изкуството, 26, 1993, № 4, 1–8.

1285. Б а к а л о в а, Елка. Живописната интерпретација на сакрализирањата образ в средновековното изкуство (Св. Кирил и Методий и техните ученици). – Palaeobulgarica, 18, 1994, № 1, 96–107.

1286. А н г е л о в, Димитър. Миналото на сърби и българи в „Стематологијата“ на Христофор Жефарович. – Годишник СУ „Св. Климент Охридски“. Център за славяно-византијски проучувања „Проф. Иван Дуйчев“, 86 (5) (за 1992–1993), 1995, 105–112.

Изображения на български светци од групата на св. Седмочисленици в „Стематологијата“.

1287. Г р о з д а н о в, Цветан. Тематски основи на живописот на Трпо Зограф во црквата „Свети Наум Охридски“. – В: 1100 години од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Охрид, 1996, 69–76, 3 л. ил.

Същото в: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 414–429.

1288. К л и с а р о в, Николай. Св. Седмочисленици в българската иконография и стенопис. – Българистика и българисти, 1, 1996, № 2, 27–29.

1289. Р а ш к о в, Иван. Образите на светите Седмочисленици в православната иконография. – Богословска мисъл, 2, 1997, № 2, 50–56.

1290. G r o z d a n o v, Cvetan. Saint Constantin-Cyrille et saint Methode dans la peinture byzantine des pays Balkaniques. – In: Thessaloniki – Magna Moravia, Proceedings of the International Conference, Thessaloniki 16–19 October 1997. Thessaloniki, 1999, 319–345.

Същото в: Г р о з д а н о в, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007, 294–316.

Ил.: „Св. Седмочисленици“, стенопис от црквата „Св. Богородица“, Слимнишки манастир, 1612 г., с. 306; „Св. Седмочисленици“, црквата „Св. Никола“, Драча, Крагуевац, 1735 г., с. 310; „Св. Седмочисленици“, црквата „Св. Наум“, Охрид, XVIII в., с. 311.

1291. G r o z d a n o v, Cvetan. La composition des sept saints slaves (седмочисленици ἐπτάρηθμοι) dans la peinture de l'archevêché d'Ohrid. – В: Климент Охридски – живот и дело (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 13). София, 2000, 21–41.

1292. Б а к а л о в а, Елка. Седмочислениците в изобразителното изкуство. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. София, 2003, 580–585.

1293. L o z a n o v a, Ralitsa. The Slavic Saints in the Churches in Moschopolis and Vitkuqi (Albania). – In: The Slavic Saints in the History of Christian Church (= Annuaire de l'Universite de Sofia „St. Kliment Ohridski“. Centre de recherches Slavo-Byzantines „Ivan Dujcev“, 92 (XI) за 2002). Sofia, 2003, 177–189.

1294. Н и х о р и т и с, Константинос. Светите Седмочисленици в гръцката традиция (Нови моменти). – В: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 17). София, 2007, 543–552.

Освен данни за писмените гръцки извори са представени и отпечатани отделни изображения на Кирил, Методий, Горазд, Климент и Наум в църквите във Верия, Науса, Палатица, Сятиста.

1295. B a k a l o v a, Elka. Siedmiu Świętych Mężów w sztukach pięknych. – In: Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów (= Biblioteka duchowości europejskiej, 4). Kraków, 2010, 37–60.

1296. Поповска-Коробар, Виктория. Претставата на Седмочислениците во контекстот на сликаната програма во Сливничкиот манастир. – В: Свети Климент Охридски и Охридската духовна и книжевна школа. Четврта научна средба по повод патрониот празник на Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски – Скопје“, 07.12.2010. Скопје, 2010, 61–70.

1297. Русева, Ралица. Свети Йоан Кукузел и композицијата на Светите Седмочисленици в манастира Арденица. – В: 1100 години от Успението на св. Наум Охридски. Охрид, 2011, 175–187.

1298. Русева, Ралица. Нови данни за изобразителниот култ към светите Седмочисленици през XVIII–XIX век на територијата на съвременна Албанија. – Проблеми на изкуството, 46, 2013, № 4, 20–28.

1299. Серафимова, Анета. Прилог кон проучувањата на ликовноста на светите Седмочисленици. – В: Свети Климент Охридски – инспирација во ликовното творештво (седма научна средба). Скопје, 2013, 19–44.

1300. Русева, Ралица. Композицијата на светите Седмочисленици в паметниците от XVIII–XIX век на територијата на съвременна Албанија. – Онгъл (електронно списание), 6, 2014, № 8, 83–106. <http://www.spisanie.ongal.net/broi8/10.RR.pdf>.

Ил.: „Св. Седмочисленици и св. Йоан Кукузел“, стенопис от 1744 г., храм „Св. Богородица“ на манастира в Арденица; „Св. Седмочисленици“, стенопис от 1764 г., манастирската црква „Св. Петър и Павел“ във Виткуки; „Св. Седмочисленици“, стенопис от 1782 г., црква „Св. Георги“, Любофск; „Св. Седмочисленици“, стенопис от 1795 г., црква „Св. Николай“, Ванай; „Св. Седмочисленици“, стенопис от 1806 г., храм „Св. Благовещение“, Козаре; „Св. Седмочисленици“, иконостас, ок. 1812 г., храм „Успение Богородично“, Бераг.

1301. Балова, Елка. Култ–текст–образ. Изображенията на св. Кирил и св. Методий в изкуството на православния свят. – Библиотека, 22 (61), 2015, № 3, 60–95, с цв. ил. (Тематичен брой „Европейски измерения на Кирило-Методиевото дело“. Състав. Елена Узунова).

Изображения: „Св. Климент и св. Константин Кавасила“, стенопис от црквата „Св. Богородица Перивлепта“ („Св. Климент“) в Охрид, 1295 г.; „Св. Климент“, икона, XIV в. Музей на Македонија в Скопие; „Св. Седмочисленици“, стенопис в црквата на манастира „Св. Наум“ в Охрид, 1806 г.; „Св. Седмочисленици“, икона от црквата „Св. Богородица“ в Бераг (Албанија), 1812–1814 г.; икона „Св. Богородица Неувяхваща Роза със светци“, Национален музеј на средновековното изкуство в Корча (Албанија), 1773 г. Детал: „Св. Седмочисленици“.

1302. Νιχωρίτης, Κωνσταντίνος. Τα πρόσωπα των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου και των μαθητών τους στη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή τέχνη στους λαούς της Βαλκανικής (Ιστορικό πλαίσιο). – In: International Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“. Thessaloniki, 2015, 169–199.

Ил.: изображения на св. Седмочисленици – заедно в групата и поотделно.

ИНДЕКС НА АВТОРИТЕ

- Алексова, Блага 239, 245, 246, 265, 279
- Алексоски, Гоце 1173
- Ангеличин-Жура, Гоце 1202, 1207, 1210
- Ангелов, Боню 8, 75, 212, 467, 473, 503, 1003, 1079
- Ангелов, Димитър 75, 217, 1003, 1195, 1286; вж. и Angelov, Dimităr
- Ангелов, Петър 138, 176
- Ангушева, Аделина 892
- Ангушева-Тиханова, Аделина 937
- Андреев, Йордан 301
- Андреева, В. 519
- Антолџак, Стјепан 80; вж. и Antoljak, Stjepan
- Арсовски, Томе 1151, 1157
- Атанасов, Жечо 1119, 1120
- Атанасова, Диана 963
- Бабалиевска, Стоянка 154, 730
- Байрамова, Мая 340, 353, 422
- Бакалов, Георги 921, 1029
- Бакалова, Елка 1029, 1209, 1285, 1292, 1301; вж. и Bakalova, Elka
- Балабанов, Коста 1049, 1094, 1185
- Барциева-Трајковска, Донка 1210
- Басотова, Љубинка 248
- Бегунов, Ю. К. 581
- Белчовски, Јован 1054
- Билиарски, Иван 178
- Благоев, Горан 1126
- Бобевски, Любомир 1232
- Богданов, Иван 6
- Богданович, Дмитриј 498
- Божилов, Иван 30, 64, 125, 126, 127, 178, 184, 211, 216, 291, 292; вж. и Božilov, Ivan
- Божков, Атанас 1183, 1186, 1267, 1276
- Бойкикева, Клер-Анастасия 26, 37, 349, 1158
- Бончев, Атанасий архимандрит 338, 356, 360, 366, 369, 373, 378, 379, 404
- Бошале, Никола 496, 534, 599
- Бошковски, Борис 240
- Бошнаков, Димитър 318
- Бояджиев, Андрей 745
- Брезински, Стефан 992
- Бръзицов, Христо 1154
- Буюклиева, Антоанета 861, 956
- Бърлиева, Славия 67, 70, 85, 86, 141, 163, 746, 1124, 1125, 1250; вж. и Barlieva, Slavia
- Ваклинова, Маргарита 1009
- Валевичюс, А. 728
- Василев, Васил 207
- Василев, Йордан 342
- Васиљев, Љупка 957
- Василева, Мартина 958
- Василевски, Тадеуш 266
- Василиев, Асен 1182, 1228, 1229, 1271, 1274
- Велев, Илија 43, 60, 162, 267, 282, 289, 346, 358, 390, 460, 462, 721, 722, 723, 747, 791, 863, 893, 894, 895, 907, 929, 1007, 1055
- Велинова, Вася 39, 259, 264, 281, 327, 379, 404, 495, 522, 523, 577, 602, 634, 636, 637, 638, 639, 640, 679, 727, 805, 846, 964, 1125
- Велковска, Елена 484, 510
- Велчев, Велчо 260
- Велчева, Боряна 520, 600, 748, 877; вж. и Velčeva, Boryana

- Верещагин, Е. М. 482, 965
 Војводић, Драган 1225
 Войтчак, Марчин 1165
 Вражиновски, Танас 1133, 1135, 1137, 1139, 1140, 1141, 1143
 Вълчанов, Валентин 116
 Вълчанов, Славчо 731
 Върбаков, Благовест 1000
 Гаджев, Иван 1113
 Галчев, Илия 249
 Генова, Елена 1267, 1283
 Георгиев, Емил 128, 208, 218, 1080, 1081, 1082; вж. и Guéorguiev, Emile
 Георгиев, Любомир 170
 Георгиев, Павел 558, 1056, 1206
 Георгиева, Тодорка 938
 Георгиевски, Михајло 53, 129, 365, 535, 583, 708, 732, 792
 Гергова, Емилия 102, 107
 Гергова, Иванка 1267, 1284
 Гечев, Минко 313, 1098, 1099
 Голабовски, Сотир 536, 601
 Горский, Вилен 117
 Гранстрем, Е. Э. 468, 728
 Грашева, Лиляна 27, 38, 56, 217, 218, 224, 287, 333, 335, 351, 355, 359, 364, 368, 372, 375, 377, 382, 384, 387, 388, 391, 394, 397, 399, 401, 403, 406, 407, 485, 499, 500, 504, 506, 508, 806, 807, 1251, 1271
 Грозданов, Цветан 123, 1010, 1011, 1012, 1021, 1027, 1028, 1169, 1173, 1177, 1178, 1181, 1184, 1189, 1190, 1191, 1196, 1197, 1198, 1203, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1222, 1268, 1269, 1272, 1273, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1287; вж. и Grozdanov, Svetan
 Грозданоски, Ратомир 709, 777, 847, 1223
 Гюзелев, Васил 170, 176, 216, 291, 292, 908
 Давыдова, Светлана 749
 Данчев, Георги 337
 Денев, Иван 474, 511, 537, 975
 Денкова, Лидия 672, 750
 Денчева, Лалка 36, 69
 Десподова, Вангелија 710
 Джамбелука Коссова, Алда 486, 521, 538
 Цепароски Иван 1021
 Джурова, Аксилия 680, 681, 1038
 Димески-Димес, Марин 1171
 Димитров, Божидар 1047, 1083
 Димитров, Иван Желев – вж. Желев
 Димитров, Иван
 Димитров, Пейо 559, 976
 Димитрова, Зоя 1084
 Димитрова, Магдалена 808
 Димитрова, Маргарет 892
 Димков, Николай 142, 164, 203, 268, 297
 Динеков, Петър 8, 27, 38, 56, 217, 218, 232, 238, 241, 250, 258, 335, 336, 499, 500, 503, 504, 506, 508, 556, 584, 585, 1085, 1100, 1101, 1271
 Добрев, Иван 58, 130, 219, 224, 339, 340, 352, 353, 421, 422, 438, 518, 556, 617, 657, 682, 683
 Дограмаджиева, Екатерина 518, 1037, 1044
 Дончев, Димитър 137
 Доровски, Иван 1161
 Драгова, Надежда 88, 261, 283, 290; вж. и Dragova, Nadežda
 Драгојловић, Драгољуб 92
 Дуйчев, Иван 4, 7, 19, 49, 72, 73, 216, 1039; вж. и Duichev, Ivan
 Елдъров, Георги 322, 323
 Енин, Геннадий 1043

- Желев Димитров, Иван 99, 1238
 Желязкова, Веселка 13, 16
 Жечев, Тончо 321
 Жинзифов, Райко 1153
 Загребин, Вячеслав 1043
 Заров, Иван 1029
 Зафирова, Недялка 13, 16
 Зашев, Евгени 1076
 Златарски, Васил 77, 220, 263
 Иванов, Иван 622
 Иванов, Йордан 75, 1003
 Иванов, С. А. 21, 32, 59, 143, 148, 719, 770, 1059, 1060
 Иванова, В. 1095
 Иванова, Вася – вж. Велинова, Вася
 Иванова, Климентина 20, 57, 62, 63, 109, 110, 309, 314, 338, 356, 360, 366, 369, 371, 373, 378, 420, 428, 470, 475, 539, 560, 577, 603, 641, 685, 809, 810, 811, 891, 909, 939, 977, 999, 1086, 1112, 1163
 Иванова, Мая 812, 896, 1121
 Иванова, О. В. 89
 Иванова-Мавродинова, Вера 1038
 Иванова-Мирчева, Дора 487, 561, 562, 563, 1102
 Игнатова, Ангелина – вж. Минчева, Ангелина
 Икономова, Анастасия 1039
 Икономова, Живка 642
 Илиев, Иван 936
 Илиев, Илия 23, 24, 30, 34, 93, 103, 118, 133, 134, 153, 155, 156, 161, 172, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 188, 204, 206, 216, 221, 280, 298, 299, 922, 1126; вж. и Илиев, Илиа
 Илиева, Лилия 930,
 Илиева, Люба 173, 185, 189
 Илиева, Татяна 845, 864, 940
 Илиевска, Красимира 604
 Илиевски, Петар Хр. 183, 251, 269, 540, 686, 860, 1114, 1244, 1246; вж. и Ilievski, Petar H.
 Илчев, Петър 524, 525
 Йоан Павел II 1123
 Йовчева, Мария 157, 158, 331, 452, 453, 455, 457, 711, 712, 737, 738, 778, 793, 794, 795, 814, 828, 848, 865, 878, 897, 910, 911, 912, 931, 932, 949, 959, 960
 Йонова, Майа 112, 623
 Йончев, Васил 986
 Йорданова, Марина 898
 Каймакамова, Милияна 159, 176, 233, 252
 Калев, Димитър 1067, 1236, 1264
 Калинова, Кр. 838
 Калоянов, Анчо 849, 899
 Камбуров, Виктор 9
 Кантарчиев, Ристо 270
 Караджова, Даринка 1039
 Каровски, Лазо 1152, 1157
 Кастелов, Боян 5
 Кенанов, Димитър 565
 Кирмагова, Ангелина 7
 Киров, Димитър 316, 317, 526, 687
 Клетников, Ефтим 1148
 Клисаров, Николай 1288
 Князевская, О. А. 578
 Коваль, Н. С. 578
 Ковачева, Пенка 476, 624, 688
 Кодов, Христо 329
 Кожухаров, Стефан 64, 198, 527, 625, 643, 644, 796
 Койчева, Регина 933, 941, 949, 961
 Коларова, Цеца 995
 Колева, Елена 94
 Коледаров, Петър 76, 131, 215, 226, 227, 228, 229
 Конески, Блаже 471, 541, 1157

- Константинов, Петър 310, 1103, 1111
 Корнаков, Димитар 1017, 1199
 Костадинова, Андреана 445, 815, 830
 Костова, Красимира 528, 751
 Костова, Мария 935
 Костовска, Весна 845
 Коцо, Димче 1005, 1021, 1035
 Кошелева, О. Е. 578
 Красимирова, Грета 752, 797
 Крашенинникова, О. А. 753, 798, 862
 Кривко, Роман 14, 850, 933
 Крмпотик, Лазар 1057
 Крумов, Крум 1108,
 Кръстанов, Трендафил 139, 201, 285, 286, 300, 326, 754, 996, 997, 1052, 1253, 1255, 1256, 1266; вж. и Krastanov, Trendafil
 Кръстев, Александър 1232
 Кръстев, Ангел 149
 Крысько, Вадим 851, 879, 900, 913, 914, 915, 916, 923, 924, 950
 Куванджиев, Георги 213
 Куев, Куйо 113, 488, 987, 1040, 1087
 Кузев, Александър 253
 Куюмджиев, Александър 1232
 Куюмджиева, Светлана 917, 967
 Лазаров, Иван 301
 Лалева, Таня 343, 626, 829
 Лекомцева, М. И. 469, 477, 645, 689
 Лешка, Мирослав 305
 Линдгрэн, Нелли 408, 501
 Личеноска, Зое 1200
 Лозанова, Ралица – вж. Русева, Ралица
 Мавродинова, Лиляна 737, 755
 Маджуров, Николай 230, 1247
 Макаријоска, Лилјана 901
 Манафова, Райна 1072
 Манева, Елица 1013
 Мареш, Франтишек Вацлав 902, 1041, 1239; вж. и Mareš, František Václav
 Маринова, Анета 1078
 Марти, Роланд 756; вж. и Marti, Roland
 Матанов, Христо 68, 1029
 Матейко, Любор 968
 Машник, Мирјана 1180
 Меловски, Христо 48, 54
 Мечев, Константин 197, 307, 502, 503, 1088
 Миклас, Хайнц 737; вж. и Miklas, Heinz
 Милев, Александър 78, 79, 214, 974, 1089
 Милева, Недка 478
 Миљковиќ-Пепек, Петар 242, 1006, 1036, 1187, 1270; вж. и Miljković-Peppek, Petar
 Миловска, Добрила 135, 817, 1248
 Милтенова, Анисава 12, 504, 512, 627, 831, 880, 933, 1073; вж. и Miltenova, Anissava
 Минев, Емил 1096
 Минчев, Георги 529, 1263; вж. и Minczew, Georgi
 Минчева, Ангелина 224, 518, 658
 Мирчева, Бойка 40, 86, 144, 193, 194, 429, 431, 433, 646, 659, 660, 661, 673, 733, 757, 779, 781, 832, 881, 926, 955, 1046
 Мирчева, Елка 385, 505, 618, 647, 662, 663, 780, 782, 852, 918
 Михеев, С. М. 951
 Мичева, Ваня 344, 361, 758
 Миятев, Кръстю 506
 Младенова, Галя 1124
 Можеева, И.Е. 2
 Мончева, Лиля 542, 543, 567, 833
 Мострова, Татьяна 759

- Мошин, Владимир 587
 Мошкова, Л. В. 440, 443, 444, 578, 734, 739, 740, 760, 788, 871
 Мулик, М. 507
 Мурьянов, М. Ф. 628
 Мутафов, Стефан 648
 Найденова, Десислава 17
 Наневски, Душко 607, 1149
 Наумов, Александър 426, 588, 692; вж. и Naumow, Aleksander
 Начев, Венцеслав 1090
 Неделева, Лиляна 1
 Нестор, Смоленски епископ 513
 Николов, Ангел 298
 Николов, Георги 1125
 Николова, Бистра 1030
 Николова, Светлина 5, 8, 10, 27, 38, 56, 81, 119, 132, 217, 218, 306, 335, 338, 356, 360, 366, 369, 373, 378, 409, 420, 489, 499, 500, 504, 506, 508, 514, 556, 589, 590, 591, 714, 737, 761, 834, 903, 988, 1122, 1126, 1271; вж. и Nikolova, Svetlina
 Нихоритис, Константинос 22, 29, 45, 46, 82, 90, 95, 96, 99, 100, 101, 105, 160, 165, 166, 167, 199, 200, 427, 490, 556, 568, 608, 619, 620, 1051, 1265, 1294; вж. и Nichoritis, Konstantinos; Νιχωρίτης, Κωνσταντίνος
 Нушев, Костадин 1115
 Оболенски, Димитри 202, 205; вж. и Obolensky, Dimitri
 Орешкова, Здравка 1
 Ортаков, Драгослав 544, 609
 Павлов, Пламен 301, 1062, 1125, 1261
 Павлова, Румяна 630, 669
 Павловска, Захарија 1017
 Павловски, Радован 1157
 Панайотов, Веселин 853, 854, 867, 882, 942, 952
 Пандев, Димитар 190, 293, 693, 870
 Пандурски, Васил 1068
 Паникян, Аида 530, 592, 981
 Панов, Бранко 234, 254, 271
 Папалюгов, Костадин 948
 Паралингов, Емил 1116
 Паскалева, Костадинка 294, 1201
 Паунова, Анна 7
 Пашов, Петър 1104
 Пенев, Пеньо 33, 146, 150
 Пенева, Иванка 114, 257
 Пентковский, А. М. 883, 1064
 Пенчева, Снежана 597
 Петканова, Донка 1, 115, 311, 315, 479, 545, 577, 631, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 675, 868, 919, 1105
 Петков, Петко 42, 295, 331, 345, 354, 357, 362, 367, 370, 374, 376, 380, 383, 386, 389, 392, 395, 398, 400, 402, 405, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 423, 435, 439, 441, 446, 451, 454, 456, 459, 461, 463, 465
 Петкова, Кремена 1
 Петрински, Иван 325
 Петров, Илия 1170
 Петров, Петър 77, 220
 Петровски, Траян 1157
 Пехливанов, Илия 27, 38, 56, 217, 218, 335, 499, 500, 504, 506, 508, 1001, 1271
 Пикио, Рикардо 664, 665
 Пимен, Неврокопски митрополит 312, 1097
 Подскалски, Герхард 120; вж. и Podskalsky, Gerhard
 Поленаковиќ, Харалампие 209, 1160
 Поломски, Димитър 1091

- Полывянный, Д. И. 762, 763
 Поп-Атанасов, Ѓорѓи 41, 61, 66, 289, 348, 436, 442, 449, 450, 546, 569, 610, 621, 694, 715, 721, 764, 783, 784, 785, 799, 876, 1242
 Поп-Атанасова, Стоја 790, 818, 835, 836, 837, 845
 Попдимитров, Емануил 350, 1159
 Попконстантинов, Казимир 570, 987, 1022
 Попов, Георги 238, 244, 419, 420, 425, 437, 447, 448, 464, 466, 492, 531, 547, 548, 549, 593, 594, 595, 596, 611, 695, 696, 724, 741, 765, 786, 787, 800, 819, 820, 821, 855, 856, 857, 869, 884, 904, 920, 944, 949, 978, 979, 982, 987, 989, 990, 993, 998, 1002
 Попова, Тая 737
 Поповска-Коробар, Викторија 1211, 1296
 Поповски, Анте 612
 Попсимов, Х. 1144
 Поптодоров, Радко 222
 Прашков, Любен 1172
 Проичев, В. 838
 Пърличев, Григор 1145
 Пърличев, Кирил Григоров 1145
 Пърличева, Олга 1074, 1164, 1166, 1167, 1168
 Радев, Стоян 1069
 Радославова, Диляна 945
 Райков, Божидар 666, 716, 1037, 1039
 Расолкоска-Николовска, Загорка 1025, 1179, 1188
 Рашков, Иван 320, 1231, 1289
 Рек, Станислав 1048
 Рибарова, Зденка 550
 Ристовски, Блаже 255, 272, 1050
 Рождественская, Милена 697
 Романкова, Надежда 517, 676
 Русева, Ралица 191, 1018, 1297, 1298, 1300; вж. и Lozanova, Ralitsa
 Савов, Росен 288
 Савова, Венета 195, 196, 458, 822, 953, 969; вж. и Savova, Veneta
 Саздов, Томе 1131, 1132, 1136
 Санцакоски, Стефан отец 1032
 Светиева, Јелена 1220
 Свинтила, Владимир 1092
 Севова, Валентина 698,
 Серафимова, Анета 273, 1219, 1299
 Сефтерски, Райко 97
 Симеонов, Владимир 5
 Симеонова, Лиляна 1106
 Славева, Лидија 551, 613, 699
 Славов, Слави 480, 801
 Славова, Татяна 58, 339, 340, 352, 353, 421, 422, 438, 632, 858
 Смядовски, Стефан 532, 633
 Снегаров, Иван 47, 125, 1014, 1077
 Спасов, Георги 735
 Спасова, Мария 65, 717, 970
 Сталев, Георги 1157
 Станев, Боян 256
 Станишев, Кръстьо 1146
 Станкова, Радослава 678, 839, 840, 859, 885
 Станчев, Красимир 224, 238, 244, 274, 419, 437, 447, 448, 464, 483, 509, 577, 594, 595, 596, 634, 677, 681, 700, 707, 824, 825, 980, 984, 985, 1083, 1093, 1107, 1240; вж. и Stantchev, Krassimir
 Старделов, Георги 1021
 Стефан, митрополит 718
 Стефанија, Драги 1019
 Стефанов, Павел 430, 667
 Стоева, Валерия 1
 Стойкова, Ана 296, 432, 766, 826, 971

- Стојчевска-Антиќ, Вера 235, 275, 293, 614, 729, 736, 870, 905, 1071, 1128, 1129, 1134, 1138, 1147, 1150, 1151, 1152, 1153, 1157
- Стоянова, Грета 1078
- Стоянова, М. 838
- Строковска, Т. Е. 742, 927, 946
- Суботић, Гојко 1174, 1204
- Събев, Тодор 210, 237
- Сырцова, Елена 668
- Таковски, Јован 332
- Тасева, Лора 737, 934
- Творогов, О. В. 728
- Темелски, Христо 1062, 1261
- Темчин, Сергей 841, 886
- Теодоров-Балан, Александър 1127
- Тепавичаров, Веселин 808
- Тимотеј, митрополит 276, 1020
- Тихова, Мария 597
- Тодић, Бранислав 1208, 1227
- Този, Жарко 1171
- Този, Нико П. 1017
- Томовски, Крум 1015, 1021
- Томоски, Томо 98, 236
- Тончева, Елена 887
- Тончева, Христина 33, 168
- Тот, Имре 121, 192
- Тотев, Константин 571
- Тотев, Тотю 1016, 1023
- Тотоманова, Анна-Мария 42, 178, 295, 331, 345, 354, 357, 362, 367, 370, 374, 376, 380, 383, 386, 389, 392, 395, 398, 400, 402, 405, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 423, 435, 439, 441, 446, 451, 454, 456, 459, 461, 463, 465, 670, 767, 935
- Трајановски, Александар 1053, 1058, 1070
- Трендафилов, Христо 25, 35, 142, 169, 347, 363, 381, 393, 396, 424, 701, 842
- Трифенова, Радослава – вж. Станкова, Радослава
- Турилов, А. А. 21, 32, 59, 143, 148, 440, 443, 702, 719, 734, 740, 770, 788, 802, 871, 872, 873, 962, 1059, 1060, 1063, 1221
- Тъпкова-Заимова, Василка 147, 151, 493, 768, 972
- Угринова-Скаловска, Радмила 330, 553, 554
- Узунова, Елена 306, 970, 971, 972, 1301
- Федер, Уилям 803
- Федоскина, Е. С. 769
- Феринц, Иштван 481
- Филипоски, Тони 302; вж. и Filiposki, Toni
- Флорева, Елена 1175
- Флоря, Б. Н. 21, 32, 59, 143, 148, 533, 598, 770, 802, 1059, 1060
- Фос, Кристиан 771
- Фрайданк, Дитрих 572
- Хавлик, Лубомир 1109
- Хадерман-Миствиш, Лидије 1191
- Хоргоши, Йодьон 122
- Христов, Иван 726
- Христов, Христо 223
- Христова, Боряна 716, 1039, 1043
- Христова, Лидия 232
- Христова, Искра 42, 238, 295, 331, 345, 354, 357, 362, 367, 370, 374, 376, 380, 383, 386, 389, 392, 395, 398, 400, 402, 405, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 423, 435, 439, 441, 446, 451, 454, 456, 459, 461, 463, 465, 515, 516, 518, 573, 615, 635, 670, 703, 743, 772, 906, 937, 947, 1045, 1126
- Христова-Шомова, Искра – вж. Христова, Искра
- Хубанчев, Антоний 231, 319, 704, 705, 1155

- Цанков, Стефан протопрезвитер 324
 Цанкова-Петкова, Геновева 277, 278, 308
 Цачева, Вера 888
 Цветковски, Сашо-Пеце 1194, 1205
 Целакоски, Наум 1130, 1162, 1243
 Цепенков, Марко 1142
 Цибранска, Марияна 774
 Цинз, Мария 616
 Црвенковска, Емилија 775, 827, 874, 875
 Чавръков, Георги 574
 Чакраборти, Ашит 472
 Чанева-Дечевска, Нели 1004, 1024
 Чешмеджиев, Димо 175, 776, 789, 804, 973, 1126, 1252, 1254, 1262; вж. и Češmedžiev, Dimo
 Чилингиров, Стилиян 1158
 Чистякова, Марина 928
 Чолакова, Николинка 1156
 Шаламанов, Благой 555, 575, 983, 991
 Шварц, Елена 1043
 Шима, Павел 494
 Шнитер, Мария 656
 Шрайнер, Петер 576
 Щекин, Алексей 889
 Ю Джънг Че 935
 Янакиева, Цветанка 720
 Яневски, Славко 1157
 Якимовска-Тошиќ, Маја 174, 289, 434, 721, 813, 890, 1061; вж. и Jakimovska-Toshich, Maja
 Angelov, Dimităr 557; вж. и Ангелов, Димитър
 Antoljak, Stjepan 247; вж. и Антолјак, Стјепан
 Bakalova, Elka 1295; вж. и Бакалова, Елка
 Bardžieva, Donka 1193
 Barlieva, Slavia 1259; вж. и Бърлиева, Славия
 Baumann, Winfried 495, 580
 Bechyňová, Věnceslava 334
 Božilov, Ivan 71; вж. и Божилов, Иван
 Castelfranchi, Marina Falla 1176
 Čertorickaja, T. V. 671
 Češmedžiev, Dimo 1259; вж. и Чешмеджиев, Димо
 Christians, Dagmar 843, 844, 878, 881, 883, 886
 Delikari, Angeliki 171, 281, 303
 Δηλεκάρη, Αγγελική 966
 Dimitrova, Tatyana 936
 Dragova, Nadežda 108; вж. и Драгова, Надежда
 Duichev, Ivan 28; вж. и Дуйчев, Иван
 Ehler, C. 713
 Filiposki, Toni 1065; вж. и Филипоски, Тони
 Grozdanov, Cvetan 1193, 1282, 1290, 1291; вж. и Грозданов, Цветан
 Guéorguiev, Emile 3; вж. и Георгиев, Емил
 Hallensleben, Horst 1021
 Hannik, Christian 744
 Hauptová, Zoe 334, 773
 Iliev, Iliya 31, 111, 124, 152, 187, 225, 564; вж. и Илиев, Илия
 Ilievski, Petar H. 1245; вж. и Илиевски, Петар Хр.
 Jakimovska-Toshich, Maja 304; вж. и Якимовска-Тошиќ, Маја
 Každan, Aleksandr 104
 Kissas, S. 1275
 Konstantinou, E. 629
 Kostova, Rossina 1026
 Krastanov, Trendafil 140; вж. и Кръстанов, Трендафил
 Leszka, Mirosław 1258
 Lozanova, Ralitsa 1293; вж. и Русева, Ралица

- Łuszczynska, Ewa 690
Mácha, K. 713
Mareš, František Václav 1042; вж. и
Мареш, Франтишек Вацлав
Marinow, Kiril 1258
Marti, Roland 925; вж. и Марти,
Роланд
Miklas, Heinz 262, 284, 586, 605,
671, 713, 816, 866; вж. и Миклас,
Хайнц
Miljković-Peppek, Petar 1036, 1192;
вж. и Миљковиќ-Пепек, Петар
Miltenova, Anissava 15; вж. и
Милтенова, Анисава
Minczew, Georgi 1257, 1258, 1260;
вж. и Минчев, Георги
Mircea, Jon-Radu 566
Mišić, Mirka 1036
Moszyński, Leszek 606, 691
Mullett, Margaret 136
Naumov, E. 674
Naumow, Aleksander 497, 706; вж. и
Наумов, Александър
Nichoritis, Konstantinos 83, 1237;
вж. и Нихоритис, Константинос;
Νιχωρίτης, Κωνσταντίνος
Nikolova, Svetlina 11, 629; вж. и
Николова, Светлина
Νιχωρίτης, Κωνσταντίνος 55, 145,
1249, 1302; вж. и Нихоритис,
Константинос; Nichoritis,
Konstantinos
Obolensky, Dimitri 84, 87, 243, 491;
вж. и Оболенски, Димитри
Petrova, Stanka 943
Peyfuss, Max Demeter 91
Podskalsky, Gerhard 106; вж. и
Подскалски, Герхард
Prinzing, Günter 152, 1008
Reinhart, Johannes 866
Reuther, T. 866
Rothe, Hans 878, 881, 883, 886
Savova, Veneta 823; вж. и Савова,
Венета
Schaefer, U. 713
Seipel, W. 816
Σίσσιου, I. 1226
Škoviera, Andrej 186, 1257
Skowronek, Małgorzata 1258
Stantchev, Krassimir 964; вж. и
Станчев, Красимир
Tarnanidis, Ioannis C. 579
Thomson, Francis J. 552
Trapp, Erich 74, 1235
Trummer, Manfred 725
Velčeva, Boryana 582; вж. и Велчева,
Боряна
Vuković, Marijana 954
Zaradija, Antonija – вж. Zaradija-Kiš,
Antonija
Zaradija-Kiš, Antonija 684, 1075,
1241
Ziffer, Giorgio 964

ИЗТОЧНИЦИ

БИБЛИОГРАФИИ

- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1991–1994. – Старобългарска литература, 31, 1999, 157–215.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по стара българска литература и култура, излезли в България през 1995–1998 г. – Старобългарска литература, 32, 2001, 141–220.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1999–2000 г. – Старобългарска литература, 33–34, 2005, 507–556.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2001–2002 г. – Старобългарска литература, 35–36, 2006, 231–292.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2003–2004. – Старобългарска литература, 37–38, 2007, 287–362.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2005 г. – Старобългарска литература, 39–40, 2008, 260–307.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2006 г. – Старобългарска литература, 43–44, 2010–2011, 291–347.
- Г е о р г и е в а, Габриела. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2007–2008. – Старобългарска литература, 45–46, 2012, 339–402.
- Г е р м а н о в а, Аделина. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2009–2010 г. – Старобългарска литература, 48, 2013, 410–461.
- Г е р м а н о в а, Аделина. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2011–2012 г. – Старобългарска литература, 49–50, 2014, 259–313.
- Г е р м а н о в а, Аделина. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 2013–2014 г. – Старобългарска литература, 52, 2015, 200–262.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през първото шестмесечие на 1981 г. – Старобългарска литература, 13, 1983, 170–184.

- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през второто шестмесечие на 1981 г. – Старобългарска литература, 14, 1983, 130–138.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1982 г. – Старобългарска литература, 16, 1984, 147–161.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1983 г. – Старобългарска литература, 17, 1985, 150–160.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1984 г. – Старобългарска литература, 19, 1986, 145–161.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през първото шестмесечие на 1985 г. – Старобългарска литература, 20, 1987, 166–180.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през второто шестмесечие на 1985 г. – Старобългарска литература, 21, 1987, 120–141.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1986 г. – Старобългарска литература, 23–24, 1990, 200–217.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1987 г. – Старобългарска литература, 27, 1994, 128–148.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1988 г. – Старобългарска литература, 28–29, 1994, 189–203.
- И л и н о в а, Донка. Публикации по старобългарска литература и култура, излезли в България през 1989 и 1990 г. – Старобългарска литература, 30, 1998, 101–124.
- H a v l í k o v á, Lubomíra, Peter I v a n i č, Martin H e t é n y i. Po stopách sv. Cyrila a Metoda. Výberová bibliografia českých a slovenských prác za roky 1945–2011 / In the footsteps of st. Cyril and Methodius. Selective bibliography of works from Bohemia and Slovakia published in 1945–2011. Nitra, 2013.

ИЗДАНИЯ НА ПРОИЗВЕДЕНИЯ, МОНОГРАФИИ,
ЕНЦИКЛОПЕДИИ, СБОРНИЦИ, КАТАЛОЗИ, АНТОЛОГИИ

- А н г е л о в, Боню. Из историята на руско-българските литературни връзки. София, 1980.
- А н г е л о в, Боню. Старобългарски писатели. Очерци. София, 1981.
- А н г е л о в, Петър. България и българите в представите на византийците (VII–XIV в.). София, 1999.
- А н д р е е в, Йордан, Иван Л а з а р о в, Пламен П а в л о в. Кой кой е в средновековна България. 3. доп. и осн. прераб. изд. София, 2012.
- А р х и т е к т у р а т а на почвата на Македонија. Прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија. Уред. одбор Георги Старделов (претседател), Крум Томовски, Иван Цепароски. Скопје, 2000.
- Б и б л и о т е к а т а – минало и настояще. Юбилеен сборник, посветен на 125-годишнината на Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“. Научни ред. Александра Дипчикова, Елисавета Мусакова. София, 2005.
- Б о г д а н о в, Иван. Тринадесет века българска литература. Ч. 1. Стара българска литература. Литература на Възраждането. 681–1878. София, 1983.
- Б о ж и л о в, Иван. Българите във Византийската империя. София, 1995.
- Б о ж и л о в, Иван. Седем етюда по средновековна история. София, 1995.
- Б о ж к о в, Атанас. Българско изобразително изкуство. София, 1988.
- Б о ж к о в, Атанас. Изображенията на Кирил и Методий през вековете. София, 1989.
- Б ъ л г а р и с т и к а и българисти. Статии и изследвания; Българистиката в чужбина. Портрети на българисти. Състав. Боян Кастелов, Владимир Симеонов. София, 1981.
- Б ъ л г а р и с т и к а и българисти. Статии и изследвания; Българистиката в чужбина. Портрети на българисти. 1981–1986. Състав. Илия Пехливанов. София, 1986.
- Б ъ л г а р и с т и к а т а в зората на XXI век: Българо-американска перспектива за научни изследвания / Bulgarian Studies at the Dawn of the 21st Century: A Bulgarian-American Perspective. Шеста конференция на български и американски учени, Благоевград, България, 30 май – 2 юни 1999. Ред. Анисава Милтенова. София, 2000.
- Б ъ л г а р и с т и ч н и и славистични изследвания. Материали от научна конференция, посветена на 80-годишнината от рождението на акад. Емил Георгиев 1910–1982, В. Търново, 21 май 1990. Ред. колегия Г. Данчев, Ив. Радев, Д. Кенанов, А. Тонов, М. Костова. В. Търново, 1991.

- Б ъ л г а р с к а т а литература и книжнина през XIII век. Под ред. на Иван Божилов, Стефан Кожухаров. София, 1987.
- Б ъ л г а р с к и я т петнадесети век. Сборник с доклади за българската обща и културна история през XV в. от научна сесия, организирана от Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ и Българската археографска комисия, София, 19–21.X.1992. Отг. ред. Боряна Христова. София, 1993.
- Б ъ л г а р с к о средновековие: общество, власт, история. Сборник в чест на проф. д-р Милияна Каймакамова. Състав. Георги Николов, Ангел Николов. София, 2013.
- В п а м е т на Петър Динеков. Традиция – приемственост – новаторство. Ред. колегия Константин Косев, Юлия Балтова, Рая Кунчева, Светлина Николова, Мила Сантова, Елена Тончева. София, 2001.
- В а с и л е в, Йордан. Българско слово за всекиго: от X до XX век. Творби, портрети, рисунки. Сборник. София, 2001.
- В а с и л и е в, Асен. Български светци в изобразителното изкуство. София, 1987.
- В е л е в, Илија. Исконі бѣ слово / Во почетокот беше словото. Скопје, 2009.
- В е л е в, Илија. Кирилометодиевската традиција и континуитет. Скопје, 1997.
- В е л е в, Илија. Преглед на средновековни цркви и манастири во Македонија. Скопје, 1990.
- В е л е в, Илија. Проникнувања на традицијата и континуитетот. Скопје, 2000.
- В е л и н о в а, Вася. Климент Охридски. Учителят и творецът (= Библиотека „Старобългарски книжовници“, 3). София, 1995.
- В е л и н о в а, Вася. Тържествената ораторска проза в България IX–X век. София, 1998.
- В и з а н т и ј с к и свет на Балкану. Књ. 1, 2. Уредници Бојана Крсмановић, Љубомир Максимовић, Радивој Радић (= Византолошки институт САНУ. Посебна издања. Књ. 42/1). Београд, 2012.
- В и з а н т и я – Балканите – Европа. Изследвания в чест на проф. Василка Тъпкова-Заимова. Гл. ред. Васил Гюзелев (= *Studia Balcanica*. Т. 25). София, 2006.
- В и з а н т и я и славяните. Международен научен симпозиум по случай 20-годишнината от създаването на Центъра за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“ към СУ, София, 12–14 май 2006 (= Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“. Център за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“, 96 (15). София, 2011.
- В и з а н т и я в собствените ѝ очи и в очите на другите. Състав. В. Вачкова, А. Миланова, Цв. Степанов. София, 2007.

- Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 юни 1986. Доклади. Т. 11. Стара българска литература. Литература на Българското възраждане. Отг. ред. Ефрем Каранфилов. София, 1987.
- Втори международен конгрес по българистика. София, 23 май – 3 юни 1986. Доклади. Т. 21. Кирилометодиевистика. Симпозиум. Отг. ред. Петър Динеков. София, 1989.
- Грозданов, Цветан. Живописот на Охридската архиепископија. Студии. Скопје, 2007.
- Грозданов, Цветан. Свети Наум Охридски. Скопје, 1995.
- Гроздановски, Ратомир протоѓакон. Библијата во делата на свети Климент Охридски / The Bible in the works of St. Clement of Ohrid. Скопје, 2001.
- Гръцки извори за българската история. Т. 9. Произведения на Теофилакт Охридски, архиепископ български, отнасящи се до българската история. Ч. 2. Подготв., състав., прев. от гръцки и комент. Илия Г. Илиев. Предг. Иван Божилов (= Извори за българската история, 30). София, 1994.
- Динеков, Петър. По следите на българската литература и наука. София, 1988.
- Динеков, Петър. Похвала на старата българска литература. 2. изд. София, 1988.
- Динеков, Петър. Проблеми на старата българска литература. София, 1989.
- Динеков, Петър. Размисли върху българската литература и култура. София, 2001.
- Драгова, Надежда. Балканският контекст на старобългарската писмена култура VIII–XII век. София, 1992.
- Драгова, Надежда. Старобългарската култура. Седем етюда. София, 2005.
- Дуйчев, Иван. Проучвания върху средновековната българска история и култура. София, 1981.
- Златарски, Васил. Избрани произведения в четири тома. Т. 2. Състав. и ред. Петър Петров. София, 1984.
- Златарски, Васил. История на българската държава през средните векове. 2. фототип. изд. Т. 1. Първо българско царство. Ч. 2. От славянизацията на държавата до падането на Първото царство (852–1018). София, 1994.
- Златен ключ на класическата българска художествена литература. В 10 т. Състав. Христо Славов. Ред. Христо Славов, Стефан Кожухаров, Румяна Дамянова, Милена Цанева, Радосвет Коларов, Михаил Неделчев, Георги Цанков, Валери Стефанов. Т. 1. Средновековна българска литература IX–XVIII век. Произведения, бележки. София, 2001.

- И в а н о в, Йордан. Избрани произведения в 2 тома. Под ред. на Димитър Ангелов, Боню Ангелов. Т. 1. Литература, история, фолклор. Състав. и ред. Боню Ангелов. София, 1982.
- И в а н о в а, Климентина. *Bibliotheca Hagiographica Balcano-Slavica*. София, 2008.
- И в а н о в а, Климентина. Български, сръбски и молдо-влахийски кирилски ръкописи в сборката на М. П. Погодин. София, 1981.
- И з с л е д в а н и я по кирилометодиевистика. Състав. Ангелина Цонева Игнатова, Красимир Стефанов Станчев. София, 1985.
- И л и е в, Илия. Св. Климент Охридски. Живот и дело (Средновековна библиотека, 4). Пловдив, 2010.
- И л и е в, Илия. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. София, 2010.
- И с т о р и я на българите в художествени образи и документи. Първо българско царство 681–1018. Състав. Лалка Денчева. Габрово, 2011.
- И с т о р и я на България в три тома. Т. 1. Б о ж и л о в, Иван, Васил Г ю з е л е в. История на средновековна България VII–XIV. София, 2006.
- И с т о р и я на българската средновековна литература. Състав. Анисава Милтенова. Авторы: Аделина Ангушева, Десислава Атанасова, Андрей Бояджиев, Нина Гагова, Маргарет Димитрова, Мария Йовчева, Анисава Милтенова, Татяна Славова, Ана Стойкова, Лора Тасева. 2. прераб. изд. София, 2009.
- Ј а к и м о в с к а - Т о ш и к, Маја. Кирилометодиевски книжевни проекции. Скопје, 2007.
- Й о в ч е в а, Мария. Старобългарският служебен миней. София, 2014.
- К и р и л о м е т о д и е в и с т и к а. Ред. Ѓорѓи Поп-Атанасов, Илија Велев, Маја Јакимовска-Тошиќ. 1/2003. Скопје, 2003; 2/2004. Скопје, 2004.
- Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. А–З. Гл. ред. Петър Динеков; ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова. София, 1985; Т. 2. И–О. Гл. ред. Петър Динеков; ред. Лиляна Грашева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Светлина Николова. София, 1995; Т. 3. П–С. Гл. ред. Лиляна Грашева; ред. Екатерина Дограмаджиева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Светлина Николова, Ана Стойкова. София, 2003; Т. 4. Т–Я. Допълнение. Гл. ред. Лиляна Грашева; ред. Екатерина Дограмаджиева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Светлина Николова, Ана Стойкова. София, 2003.
- К и р и л о - М е т о д и е в с к и страници. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. Под общата ред. на Петър Динеков. София, 1983.

- Кирило - Методиевски четения. 2015. Юбилеен сборник. Състав. Анна-Мария Тотоманова, Диана Атанасова. София, 2015.
- Кирило - методиевскиот (старословенскиот) период и кирило-методиевската традиција во Македонија. Прилози од научниот собир одржан по повод 1100-годишнината од смртта на Методиј Солунски. Скопје, 1–3 октомври 1985 година. Уредовачки одбор Блаже Конески, Божидар Видоески, Петар Хр. Илиевски. Скопје, 1988.
- Климент Охридски: 886–1986. Од слово слова. Избор и ред. Вера Стојчевска-Антиќ. Скопје, 1986.
- Климент Охридски. Студии. Ред. одбор Антоние Николовски, Бранко Панов, Трајко Стаматоски (гл. и одг. уредник), Вера Стојчевска-Антиќ. Скопје, 1986.
- Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета. Материјали од научен собир, одржан во Охрид од 25 до 27 септември 1986 година. Ур. одбор Матеја Матевски, Блаже Конески, Димче Коцо. Скопје, 1989.
- Кожухаров, Стефан. Проблеми на старобългарската поезия. Т. 1. Ред. Ангелина Минчева, Светлина Николова, Георги Попов. София, 2004.
- Константин - Кирил Философ. Български и славянски първоучител. Сборник статии. Състав. Петър Динеков, Боню Ангелов. София, 1983.
- Константин - Кирил Философ. Материали от научните конференции по случай 1150-годишнината от рождението му – В. Търново, 10–11. XI.1977 г., Рим, 12–13.XII.1977 г. Ред. Е. Георгиев, Г. Данчев, Г. Димов, С. Грачиоти, Д. Иванова-Мирчева. София, 1981.
- Кувев, Куйо. Съдбата на старобългарската ръкописна книга през вековете. 2. прераб. и доп. изд. София, 1986.
- Литературознание и фолклористика. В чест на 70-годишнината на акад. Петър Динеков. Отг. ред. Атанас Стойков. София, 1983.
- Македонска книжевност IX–XVIII век. Избор, ред., предг., комент., бел. Илија Велев. Битола, 2008.
- Медиевистика и културна антропология. Сборник в чест на 40-годишната творческа дейност на проф. Донка Петканова. Състав. Анисава Милтенова, Аделина Ангушева. София, 1998.
- Медиевистични изследвания. В памет на Пейо Димитров. Материали от IV младежка медиевистична конференция, Шумен, 1–3 декември 1994 г. Отг. ред. Тотю Тотев. Шумен, 1996.
- Медиевистични ракурси. Топос и енигма в културата на православните славяни. Състав. и ред. Емилия Гергова. София, 1993.
- Международен симпозиум 1100 години от блажената кончина на св. Методий. Отг. ред. Николай Кочев. Т. 1, 2. София, 1989.

- М и л т е н о в а, Анисава. Egotapokriseis. Съчиненията от кратки въпроси и отговори в старобългарската литература. София, 2004.
- М и р ч е в а, Бойка. Канонът за Кирил и Методий и Службата за Кирил в славянската книжнина. В. Търново, 2001.
- М и р ч е в а, Бойка. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици (= Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Серия „Кирило-Методиевски извори“. Т. 2). София, 2014.
- М о с к о п о л с к и зборник: Пролошки житија на светци / The Moscopole collectanea. The Hagiographies of Saints. Факсимил приредил Христо Меловски (= Bibliotheca Miscellanea Byzantino-Macedonica, 1.2). Скопје, 1996.
- Н ъ с т њ оученикѡ надѡ оучителемѡ своимѡ. Сборник в чест на проф. дфн Иван Добрев, член-кореспондент на БАН и учител. София, 2005.
- Н и к о л о в а, Светлина, Мария Й о в ч е в а, Таня П о п о в а, Лора Т а с е в а. Българското средновековно културно наследство в сбирката на Алексей Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. Каталог. Под общ. ред. и с въведение от Светлина Николова; консултанти Лиляна Мавродинова и Хайнц Миклас. София, 1999.
- Н и х о р и т и с, Константинос. Славистични и българистични проучвания. В. Търново, 2005.
- О т т у к а започва България. Материали от Втората национална конференция по история, археология и културен туризъм „Пътуване към България“, Шумен, 14–16.05.2010 г. Шумен, 2011.
- П а в л о в, Пламен, Христо Т е м е л с к и. Българи светци. София, 2010.
- П а л е о б а л к а н и с т и к а и старобългаристика. I есенни национални четения „Проф. Иван Гълъбов“. Сборник научни статии. Отг. ред. Казимир Попконстантинов. В. Търново, 1995.
- П а н д е в, Димитар, Вера С т о ј ч е в с к а - А н т и к. Македонија – лулка на словенската писменост. Скопје, 2006.
- П е н е в, Пеньо, Христина Т о н ч е в а. Пространното житие на св. Климент Охридски. Пловдивски (Хаджи-Василиев) препис от 1875 г. Пловдив, 2007.
- П ъ н н е мало Гевургню. Сборник в чест на 65-годишнината на проф. дфн Георги Попов. Ред. кол. Мария Йовчева (отг. ред.), Иван Добрев, Анатолий Турилов, Емил Трайчев. София, 2010.
- П ъ т н достъпът. Сборник в памет на Стефан Кожухаров. Състав. и ред. Анисава Милтенова; ред. Елена Тончева, Славия Бърлиева. София, 2003.
- П е т к а н о в а, Донка. Приемственост и развитие. Студии по старобългарска литература. София, 1992.

- Петканова, Донка. Старобългарска литература. Част 1 (IX–XII век). София, 1986; Ч. 2. (XIII–XVIII в.). София, 1987; 2. прераб. изд. 1992; 3. доп. изд. 1997; 4. разш. изд. 2001.
- Пикио, Рикардо. Православното славянство и старобългарската културна традиция. Прев. Алда Джамбелука-Коссова. Науч. ред. Красимир Станчев. София, 1993.
- Полывянный, Д. И. Культурное своеобразие средневековой Болгарии в контексте византийско-славянской общности IX–XV веков. Иваново, 2000.
- Поп-Атанасов, Ѓорѓи. Од македонското книжевно минало. Скопје, 2001.
- Поп-Атанасов, Ѓорѓи. Октоихот во македонската книжевна традиција. Скопје, 2000.
- Поп-Атанасов, Ѓорѓи. Средновековна македонска химнографија (IX–XIII век). Скопје, 2007.
- Поп-Атанасов, Ѓорѓи, Илија Велев, Маја Јакимовска-Тошиќ. Скрипторски центри во средновековна Македонија. Скопје, 1997.
- Поп-Атанасов, Ѓорѓи, Илија Велев, Маја Јакимовска-Тошиќ. Творци на македонската литература IX–XVIII век. Скопје, 2004.
- Попов, Георги. Старобългарска църковна поезия за Рождество Христово и Богоявление. Книга първа. Кнмента пясни. София, 2013.
- Прашков, Любен. Икони от България IX–XV век / Icons from Bulgaria 9th–15th Century (= Българското християнско изкуство през вековете / The Bulgarian Christian Art through the Ages). София, 2000.
- Първи международен конгрес по българистика, София, 23 май – 3 юни 1981. Доклади. Симпозиум кирилометодиевистика и старобългаристика. Ред. Петър Динеков, Куйо Куев, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова. София, 1982.
- Пърличев, Григор. Избрани произведения. София, 1980.
- Ракосиното наследство на Македонија. Зборник на прилози од трибината одржана на 24 јуни 1998 г. Ред. Вера Стојчевска-Антиќ, Илија Велев, Михајло Георгиевски, Слободан Мицковиќ. Скопје, 1998.
- Реферати на македонските слависти за XIV-от Меѓународен славистички конгрес во Охрид, 10–16 септември 2008 година. Уред. одбор Милан Ѓурчинов. Скопје, 2008.
- Свети Климент Охридски. Слова и служби. Състав. Петко Димитров Петков, Искра Владимирова Христова-Шомова, Анна-Мария Костова Тотоманова. София, 2008.
- Свети Климент Охридски. Антология. [Състав.] Вера Стојчевска-Антиќ. Битола, 2008.

- С в е т и К л и м е н т у. Предговор, избор и ред. Вера Стојчевска-Антиќ. Скопје, 1993.
- С в е т и места на Балканите. Сборник с доклади от IV Международна кръгла маса, Банско, 28.02.–02.03.1995 г. Благоевград, 1996.
- С в е т и равноапостолни Константин Философ – Кирил Словенобългарски, Учител словенски. Написаніе о правѣхъ вѣрѣхъ, сиреч Изложение за правата вяра. Светите Кирил и Методий и техните ученици. Състав., прев., бел. Клер-Анастасия Бойкикева. София, 2012.
- С в е т и Њирило и Методије и словенско писано наслеђе 863–2013 (Старословенско и српско наслеђе, 1). Београд, 2014.
- С в е т и те Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Прилози од научен собир одржан на 13–15 септември 1993. Уредув. одбор Петар Хр. Илиевски, Цветан Грозданов, Блаже Ристовски. Скопје, 1995.
- С л о в а на светлината. Творби на старобългарски писатели от епохата на св. княз Борис, цар Симеон и св. цар Петър. Състав. и прев. Иван Добрев, Татяна Славова. Научен ред. Мая Байрамова (= Библиотека „Св. Наум“, 2). София, 1995.
- С н е г а р о в, Иван. История на Охридската архиепископия. Т. 1. От основаването ѝ до завладяването на Балканския полуостров от турците. Т. 2. От падането ѝ под турците до нейното унищожение (1394–1767). 2. фототип. изд. София, 1995.
- С р е д н о в е к о в н а християнска Европа: Изток и Запад. Ценности, традиции, общуване / Medieval Christian Europe: East and West. Tradition, Values, Communications. Ред. колегия Васил Гюзелев, Анисава Милтенова. София, 2002.
- С т а н ч е в, Красимир. Поетика на старобългарската литература (Основни принципи и проблеми). София, 1982.
- С т а н ч е в, Красимир. Стилистика и жанрове на старобългарската литература. София, 1996.
- С т а н ч е в, Красимир, Георги П о п о в. Климент Охридски. Живот и творчество. София, 1988.
- С т а р а българска книжнина. Предг., състав. и прилож. Георги Данчев. В. Търново, 1992.
- С т а р а българска литература в седем тома. Т. 2. Ораторска проза. Състав. и ред. Лиляна Грашева. София, 1982; Т. 4. Житиеписни творби. Състав. и ред. Климентина Иванова. София, 1986.
- С т а р о б ъ л г а р с к а литература. Енциклопедичен речник. Състав. Донка Петканова. Под общ. ред. на Донка Петканова. Научни ред. Иван Добрев, Анисава Милтенова. София, 1992. 2. преработ. и доп. изд. 2003.

- С т а р о б ъ л г а р с к а литература. Христоматия. Състав. Ваня Мичева. София, 2007.
- С т а р о б ъ л г а р с к и текстове. Състав. Татьяна Славова, Иван Добрев. Науч. ред. Мая Байрамова. София, 1996.
- С т а р о б ъ л г а р с к о книжно наследство. Състав. Лиляна Грашева. София, 2002.
- С т а р о с л о в е н с к и кирилометодиевски извори. Вовед, ред. и комент. Ѓорѓи Поп-Атанасов. Скопје, 2011.
- С ъ б е в, Тодор. Самостояна народностна църква в средновековна България. Християнизаторски процес, основаване и възход, автокефалия и междуцърковно положение. Църква и държава, роля и значение. София, 1987.
- Т в о р ц и на българската литература. Състав. и ред. Иван Сестримски, Кирил Топалов, Красимир Станчев. 1. София, 1980.
- Т е к с т о в е и документи по история на България. Състав. Христо Матанов. София, 1993.
- Т р е н д а ф и л о в, Христо. Измарагд. Избрани творби на старобългарската литература VII–XII век. В. Търново, 2010.
- Т у р и л о в, А. А. *Slavia Cyrillomethodiana*. Источникововедение истории и культуры южных славян и Древней Руси. Межславянские культурные связи эпохи средневековья. Москва, 2010.
- Т њ р ж е с т в о на словото. Златният век на българската книжнина. Летописи, жития, богословие, риторика, поезия. Превод от старобългарски. Състав., ред. и науч. коментар Климентина Иванова, Светлина Николова. София, 1995.
- Ф л о р я, Б. Н., А. А. Т у р и л о в, С. А. И в а н о в. Судьбы кирилло-мефодиевской традиции после Кирилла и Мефодия (= Славянская библиотека / *Bibliotheca Slavica*, 1). Санкт-Петербург, 2000.
- Х и л я д а и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. Ред. колегия Михаил Бъчваров, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова. София, 1993.
- 1 1 0 0 г о д и н и Велики Преслав. Сборник доклади от Великопреславски научен събор, 16–18 септември 1993 г. Т. 1, 2. Отг. ред. Тотю Тотев. Шумен, 1995.
- 1 1 0 0 г о д и н и од хиротонизирањето на свети Климент во епископ и доаѓањето на свети Наум во Охрид. Зборник на трудови. Ред. Петар Хр. Илиевски. Охрид, 1996.
- Х р и с т и я н с к а агиология и народни вярвания. Сборник в чест на ст.н.с. Елена Коцева. Редколегия Анисава Милтенова, Елена Томова, Радослава Станкова. София, 2008

- Х р и с т и а н с т в о в странах Восточной, Юго-восточной и Центральной Европы на пороге второго тысячелетия. Отв. ред. Б. Н. Флоря. Москва, 2002.
- Х р и с т о в а, Боряна, Даринка К а р а д ж о в а, Анастасия И к о н о м о в а. Български ръкописи от XI до XVIII век, запазени в България. Своден каталог. Под ред. на Иван Дуйчев, Божидар Райков. Т. 1. София, 1982.
- Х р и с т о в а, Искра. Речник на словата на Климент Охридски (= Библиотека „Дебюти“). София, 1994.
- Х р и с т о в а - Ш о м о в а, Искра. Служебният апостол в славянската ръкописна традиция. Т. 2. Изследване на синаксарите. София, 2012.
- Ч а в р ъ к о в, Георги Ив. Средища на българската книжовност IX–XVIII в. София, 1987.
- Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Кирил и Методий в българската историческа памет през средните векове. София, 2001.
- Ч е ш м е д ж и е в, Димо. Култовете на българските светци през IX–XII век. Дисертация за получаване на научната степен „доктор на историческите науки“. Пловдив, 2016 (непубликуван труд).
- G l a g o l i t i c a. Zum Ursprung der slavischen Schriftkultur. Hrsg. von Heinz Miklas unter der Mitarb. von Sylvia Richter, Velizar Sadovski. Wien, 2000.
- I n t e r n a t i o n a l Scientific Conference „Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs“ Thessaloniki 2015 / Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Κύριλλος και Μεθόδιος: Το Βυζάντιο και ο κόσμος των Σλάβων». Διεύθυνση-Συντονισμός Συνεδρίου Αντώνιος-Αιμίλιος Ταχιάος; Επιμέλεια-Οργάνωση Συνεδρίου Αντώνιος-Αιμίλιος Ταχιάος, Έλλη Βουζογλάνη, Αικατερίνα Κρικώνη; Επιστημονική επιμέλεια Αγγελική Δεληκάρη; Συντονισμός έκδοσης Όλγα Κοτσαμπάς. Θεσσαλονίκη, 2015.
- L a p o e s i a liturgica slava antica / Древнеславянская литургическая поэзия. XIII Congresso Internazionale degli Slavisti (Lubiana, 15–21 Agosto 2003). Blocco tematico № 14. Relazioni. A cura di Krassimir Stantchev, Maria Yovcheva. Roma–Sofia, 2003.
- Ν ι χ ω ρ ί τ η ς, Κωνσταντίνος. Οι Άγιοι Κύριλος και Μεθόδος. Θεσσαλονίκη, 2000.
- S t u d i i Cirillometodiani. Nel 1150° anniversario della missione tra gli Slavi dei santi Cirillo e Metodio. A cura di Krassimir Stantchev, Giorgio Ziffer (= Biblioteca Ambrosiana. Fonti e Studi, 22). Milano, 2015.
- T h e s s a l o n i k i – Magna Moravia. Proceedings of the International Conference, Thessaloniki 16–19 October 1997. Thessaloniki, 1999.
- T r a d í c i a a prítomnost' misijného diela sv. Cyrila a Metoda. Rec. D. Hajko, M. Hanuliak, E. Horák. Nitra, 2013.

- Š k o v i e r a, Andrej. Svätí slovanskí sedmopočetníci. Bratislava, 2010.
- U c z n i o w i e Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów. Ed. Małgorzata Skowronek, Georgi Minczew (= Biblioteka duchowości europejskiej, 4). Kraków, 2010. 216 p.

ПОРЕДИЦИ И ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ

- А Б В. Информационен седмичник за книгата. София, 1984–1986.
- А з - Б у к и. Национален седмичник за образование и наука. София, 1991–2016.
- А н т е н и. Седмичник за политика и култура. София, 1981–1987.
- А р х е о г р а ф с к и прилози. Народна библиотека Србије. Београд, 2002.
- Б и б л и о т е к а. София, 2006, 2015.
- Б о г о с л о в с к и вестник. София, 1995.
- Б о г о с л о в с к а мисъл. Богословски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. София, 1996–2003.
- Б ъ л г а р и с т и к а. БАН. Съвет за чуждестранна българистика. София, 2000–2014.
- Б ъ л г а р и с т и к а и българисти. Съвет по българистика при Министерството на образованието, науката и технологиите. София, 1996, 1998.
- Б ъ л г а р и я – Македония. София, 2002, 2004.
- Б ъ л г а р с к и език. БАН. Институт за български език. София, 1982–1990.
- Б ъ л г а р с к и език и литература. Научно-методическо списание, Министерство на образованието и науката. София, 1995, 2013.
- В е с н и к на Македонската православна црква. Скопје, 1995.
- В е ч е р н и новини. Информационен всекидневник. София, 1980–1990.
- Г о д и ш н и к на Духовната академия „Св. Климент Охридски“. София, 1986–1988.
- Г о д и ш н и к на СУ „Св. Климент Охридски“. Богословски факултет. 2. Нова серия. София, 1995.
- Г о д и ш н и к на СУ „Св. Климент Охридски“. Факултет по славянски филологии. София, 1999.
- Г о д и ш н и к на СУ „Св. Климент Охридски“. Център за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“. София, 1991–1995.
- 2 4 ч а с а. Всекидневник. София, 1997.
- Д н е в е н труд. Национален всекидневник. София, 1995.
- Д р е в н я я Русь. Вопросы медиевистики. РАН. Институт славяноведения. Москва, 2002–2006. <http://www.drevnyaya.ru/>.

Д у х о в н а култура. Месечно списание за религия, философия, наука и изкуство. София, 1981–1993.
 Е з и к и литература. София, 1984–1991.
 Е п и с к о п - К о н с т а н т и н о в и четения. Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“. Шумен, 1994–2006.
 З а б у к в и т е. Кирило-Методиевски вестник. София, 1980–2016.
 К и р и л о - М е т о д и е в с к и студии. БАН. Кирило-Методиевски научен център. София, 1984–2015.
 И з в е с т и я на Църковноисторическия и архивен институт и на Централния църковен историко-археологически музей при Българската патриаршия. София, 1984.
 И с т о р и ч е с к и преглед. БАН. Институт по история. София, 1984–2004.
 К о о п е р а т и в н о село. Седмичник. София, 1980, 1986.
 К у л т у р е н живот. Списание за култура, уметност, општествени прашања. Скопје, 1995–2000.
 Л и т е р а т у р е н форум. София, 1997–1998.
 Л и т е р а т у р е н фронт. София, 1980, 1983.
 Л и т е р а т у р н а мисъл. Списание за литературна теория, история и критика. БАН. Институт за литература. София, 1983–1988.
 М а к е д о н и я. Месечно списание за история, политика и култура. София, 1995–1998.
 М а к е д о н и ј а. Илустрирано списание на матицата на иселениците од Македонија. Скопје, 1995–1997.
 М а к е д о н с к и јазик. Билтен на Катедрата за јужнословенски јазици при Филозофскиот факултет во Скопје, 1994–1996 – 2003–2004.
 М а к е д о н с к и преглед. София, 1994–2015.
 М и н а л о. Тримесечно списание за история. София, 1995–1996.
 Н а р о д н а армия. Ежедневник. София, 1980–1987.
 Н а р о д н а култура. Орган на Министерството на културата. София, 1980–1990.
 Н а р о д н а младеж. София, 1980–1986.
 Н а у к а. Издание на Съюза на учените в България. София, 2006–2011.
 Н а ч а л н о образование. Двумесечно научно-методическо списание. София, 1996.
 О н г љ л. Електронно списание. 2014. <http://www.spisanie.ongal.net/>.
 О т е ч е с т в е н вестник. София, 1990.
 О т е ч е с т в е н фронт. София, 1980–1986.
 О т е ч е с т в о. Списание за история, култура, изкуство и обществен живот. София, 1986.

Педагогика. Месечно научнотеоретично списание, Министерство на образованието и науката. София, 1996–1997.

Педагогически алманах. Педагогическо списание на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. В. Търново, 1996.

Пиринско дело. Благоевград, 1980–1981.

Пламък. Месечно списание за литература, изкуство и публицистика. София, 1980, 1995–1997.

Плиска. Мадара. Преслав. Издава Общонароден комитет за древните български столици Плиска, Велики Преслав и култовия център Мадара. София, 1980–1981.

Плиска – Преслав. Проучвания и материали. София, 1993, 1995.

Поглед. Издание на Съюза на българските журналисти. София, 1980–1986.

Преславска книжовна школа. Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“. Научен център „Преславска книжовна школа“. Т. 1–15 (1995–2015).

Проблеми на изкуството. БАН. Институт за изкуствознание. София, 1993, 2012–2013.

Проглас. Филологическо списание. В. Търново, 1993–1997.

Работническо дело. София, 1980, 1986, 1990.

Родина. Списание за българска историческа култура, СУ „Св. Климент Охридски“, София, 1996–1997.

Родна реч. Литературно списание за ученици. София, 1985; 1995–1998.

Родолубие. Месечно списание. София, 1986.

Сега. Вестник. София, 2005–2010.

Славяноведение. РАН. Институт славяноведения. Москва, 1995–2014.
<http://www.inslav.ru/izdaniya/slavianovedenie>

Славянска филология. БАН. Български национален комитет на славистите. София. Т. 18, 1983; 20, 1988; 21, 1993; 22, 1998; 24, 2008.

Славянски вестник. София, 1992–1996.

Спектар. Списание за литературна наука. Скопје, 1995–2005.

Списание на БАН. София, 1980–1987; 2000–2010.

Старобългарска литература. БАН. Институт за литература. София, 1971–2015.

Студентска трибуна. София, 1988–1989.

Труд. Ежедневник. София, 1980–1990.

Учителско дело. София, 1980–1985.

Философия. Двумесечно научно-методическо списание. София, 2002–2005.

Црковне студиије. Ниш, 2004–2015. <http://www.crkvenestudije-churchstudies.org/>.

Ц њ р к о в е н в е с т н и к . Издание на Българската православна църква за религиозна и църковно-обществена просвета. София, 1980–2015.

Ч и т а л и щ е . Списание за читалищата в България и чужбина. София, 1980–1992.

B u l g a r i a n Historical Review. BAS. Institute of History. Sofia, 1995–1999, 2003–2005, 2012.

B y z a n t i n o b u l g a r i c a . Sofia, 1995.

B y z a n t i n o s l a v i c a . Revue Internationale des études Byzantines. Prague, 1992–1999, 2010–2015.

C y r i l l o m e t h o d i a n u m . Thessalonique, 10, 1986.

L i t t e r a e t L i n g u a . Електронно списание за хуманитаристика. 2004–2015. <http://slav.uni-sofia.bg/naum/lilijournal/>.

M a c e d o n i a n Review. History, Culture, Literature, Arts. Skopje, 1995–1998.

P a l a e o b u l g a r i c a . БАН. Кирило-Методиевски научен център. София, 1977–2016.

S c r i p t a & e - S c r i p t a . BAS. Institute of Literature. Sofia, 2003–2014.

ЕЛЕКТРОННИ КАТАЛОЗИ

Локална база данни на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на България, София. 1997–2016.

<http://www.bg.cobiss.net/scripts/cobiss?ukaz=BASE&bno=60000&id=0817128197112812>

Локална база данни на Националната и университетска библиотека на Македония, Скопие. 1997–2016.

<http://www.vbm.mk/scripts/cobiss?ukaz=BASE&bno=40001&id=1142584331900185>.

Своден каталог НАБИС – Национален каталог на академичните библиотеки в България. 2009–2016. http://primo.nalis.bg/primo_library/libweb/action/search.do?dscent=1&dstmp=1470045101910&vid=NALIS_VIEW&fromLogin=true.

© КИРИЛО-МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР – БАН

© Автор *Нели Ганчева*

© Редактори *Галина Филипова, Милена Евтимова*

© Дизайн на корицата и предпечатна подготовка *Анита Борисова*

Формат 70/100/16

Печат *Симолини 94 СД*

ISBN 978-954-9787-29-0